

Aksa minber-i

2023 (1444)

| Sayı 47

| www.mirasimiz.org.tr

**“KUDÜS BİZİM
NAMAZIMIZDIR”**

KUDÜS

İÇİN

*Senin de bir
kumbaran olsun*

BİRİKTİR

İşgal altındaki Kudüs'te
yaşayan ve %86'sı yoksullukla
mücadele eden
Müslüman kardeşlerimize
destek olmak, Mescid-i
Aksa'nın korunmasına ve
Osmanlı eserlerinin ihyası için
katkıda bulunmak amacıyla;
**GELİN HEP BİRLİKTE KUDÜS
İÇİN BİRİKTİRELİM!**

**KUMBARA
TALEPLERİNİZ
İÇİN**

**0212 524 01 01
MİRASİMİZ.ORG.TR**

KUDÜS YAZ
5772 YE SMS
GÖNDER **10** ₺

MİRASİMİZ
KUDÜS DERNEĞİ

 / mirasimiz

KUDÜS BAŞARISI

Her ortamda, her programda söylediğimiz, adeta dilimize pelesenk olan cümlelerimiz var, neydi onlar; “Kudüs bereketin merkezi, Kudüs hayatımıza bereket katar, Kudüs hayatımızı şekillendirir, Kudüs bizi güçlendirir.” Dolayısıyla işlerimizde bereket, hayatımızda başarı istiyorsak Kudüs’le hemhal olmamız, Kudüs’ü kendimize dert edinmemiz gerekir.

Çünkü gerçek anlamda Kudüs’ün bize değil bizim Kudüs’e ihtiyacımız var.

Eğer bu uğurda bir başarı elde ediyorsak bilmemiz gerekir ki bu başarı Kudüs’ün başarısıdır.

Rabbimiz bu başarıyı bize nasip ettiği için, adımıza tescillendirdiği için ona hamdüsena etmemiz gerekir.

Gururdan kibirden ve nefisten uzak tutarsak kendimizi ancak o zaman “Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, tıpkı buğday tohumu eken bir çiftçinin durumuna benzer: Toprağa atılan bu tek tohum, her başağında yüz buğday tanesi olmak üzere, tam yedi başak filiz verecektir. Yani, Allah yolunda harcama yapan kişi, mükafatını yedi yüz katıyla alacaktır. Hatta Allah, dilediğine, bundan kat kat fazlasını da verir. Çünkü Allah, lütuf ve merhametiyle sınırsızdır, her şeyi bilendir.” (Bakara Suresi 261. Ayette bildirildiği gibi 1’e 700’e hatta katlarına varan bereketi ve ecir alırız.

Dolayısıyla bizim Kudüs ve Mescid-i Aksâ’nın özgürlüğüne giden yolda attığımız her adım bereketlenecek, biz bir program yapmayı hedeflerken Rabbimiz bize 700 program ve daha fazlasını nasip edecektir.

Yeter ki Kudüs’ü Şerif ve Mübarek Mescid-i Aksâ’nın özgürlüğü niyetiyle yola çıkalım, çok tövbe istiğfar yapalım, yeniden bir besmele çekelim.

Muhammet Demirci
Mirasımız Derneği Genel Başkanı

Mirasımız Kudüs Derneğinin Hediyesidir.

ULUSLARARASI
5. MİRASIMIZ KUDÜS KARİKATÜR
YARISMASI'NIN ÖDÜLLERİ VERİLDİ.

40
KİTAP TAHLİLİ
KEVSER KIRAN
HZ. İBRAHİM'DEN
SELAHADDİN
EYYUBİYE KADAR
KUDÜS

46
BİYOĞRAFI
ŞENAY ŞEKER
RAHMANIN
TÜCCARI;
ABDURRAHMAN
BİN AVF (R.A)

52
DENEME
MERYEM K. HACIOĞLU
TECRÜBE, HAKİKAT VE
ALGILARIMIZ ÜZERİNE

54
KİTAP
GÜLŞAH ERTAŞ
ORTADOĞU'DA
CASUSLAR SAVAŞI
/ NİLİ /
Necmettin Alkan

60
ÖYKÜ
BÜŞRA TATLI
"YOLCULUK"
2022 Mirasımız
Kudüs Öykü
Yarışması
Birincisi

(A)NORMALLEŞME!

Abdullah Akçay

O lağanüstü durumlarda içinde bulunan sıkıntının etkilerini azaltmak için bir takım geçici tedbirler alınır. Bu hâller ortadan kalkınca da alınan tedbirler kaldırılarak durum normal hâle getirilir. Mesela daha yeni yaşadığımız Covid-19 salgınında yetkili kurumlar tarafından maske, mesafe, temizlik kuralları, iş yerlerinin kapanması ve evden çalışma gibi birtakım tedbirler alınmış, salgının etkisini kaybetmesi ile

bu tedbirler yavaş yavaş kaldırılarak yeniden normalleşme sağlanmıştı.⁽¹⁾ Lakin olağan dışı hâllerde geçici olarak uygulamaya konulan tedbirler, olağan dışı hâller ortadan kalktığı anda da uygulanmaya devam ediyor, yani anormal durum normalmiş gibi sürdürülüyor, eğer bu duruma ses çıkarması gerekenler ses çıkarmıyorsa ve toplum da bunu kabulleniyorsa anormal olan normal görülmeye başlanmış, anormallik kanıksanmış

demektir.

Bizler Elhamdülillah Müslümanız. İyi bir mümin olmak için de elimizden gelen gayreti gösteriyoruz, göstermeliyiz. Allah (c.c) bizim için emir ve yasaklar dediğimiz uymamız gereken bir takım kurallar koymuştur. Mesela, namaz kılmak Allah'ın (c.c) bizden yapılmasını istediği kesin bir emridir. Bu emir ihtiyari değildir. Yani kılmak veya kılmamak ter-

cih olarak bize bırakılmamış, mutlak kılma-
mız emredilmiştir. Dolayısıyla bir Müslüma-
nın namaz kılması gayet normaldir. Normal
olmayan ise, yani anormal olanı bir Müslü-
manın namaz kılmamayı normal görmesi
ve namazsızlığı kanıksamasıdır. Başka bir ör-
nek verecek olursak, faiz yemek, rüşvet al-
mak, hırsızlık ve benzeri haramları işlemek,
kesinlikle yasaktır. Yasak olan ve normal ol-
mayan bu davranışlara toplumun verdiği ce-
vap eğer “*bu devirde faizsiz olmaz*”, “*çalma-
yan mı var?*” vb. şeklinde ise ve bu anlam-
da mevzu bahis davranışlar alenen işlene-
rek toplum tarafından normal görülüyor-
sa, o hâlde bu durum çok tehlikeli bir gidi-
şat olmaya başlamış demektir. Allah’ın (c.c)
“*yapın!*” diye emrettiklerini yapmayıp “*yap-
mamayı*” normal görmek, “*yapmayın!*” diye
yasakladıklarını da yapıp “*yapmayı*” normal
görmek (Allah korusun) bir Müslümanın küf-
re girmesine vesile olur.

Bu minvalde anormalleşmenin normalleş-
tiği yerlerden birisi de Kudüs’ün işgali, Siyo-
nist işgalcilerin Mescid-i Aksa üzerine oynadıkları
oyunların, Müslümanlar tarafından normal
görülmesi olayların artık kanıksanarak rutin
şeylermiş gibi (*birkaç istisna hariç*) sıradanlaşmasıdır.
Sadece 105 yıl önce Osmanlı Devleti, Filistin topraklarından ayrılmış
ve 74 yıl önce İngilizlerin yardımıyla Siyonist İsrail devleti kurulmuştur. Tam 55 yıldır da Kudüs işgal altındadır. İşgalciler “Başkenti Kudüs olmayan İsrail’in bir manası yoktur!” diyerek Kudüs’ü başkent ilan ettiler. Bu olaya önceleri sessiz kalmayan duyarlı devletler bugün gelinen noktada büyükelçiliklerini Kudüs’e taşıdılar. Böylece diğer devletler ile birlikte Müslümanlar için de bu işgal artık kabul edilmiş ve normal hâle gelmiştir. Kudüs’ü Şerif’in işgali ile birlikte, işgalciler Mübarek Mescid-i Aksa’yı yıkma hedeflerine ulaşmak için de adım adım planlarını devreye soktular. Mescid-i Aksa’yı yıkmanın ilk aşaması olan “*Zamansal Bölme*” olayını gerçekleştirmek istediler. Kudüs’ün işgali sırasında Mescid-i Aksa’nın kapılarından birisi olan Meğaribe kapısının anahtarlarını ele geçirdiler. Siyonistler Meğaribe kapısından girmeye başladıklarında Aksa içerisindeki murabıt ve murabıtalara Allah’u Ekber nidaları ile onlara karşı koymuşlar, büyük olaylar çıkmasına rağmen bu eylemlerinden vazgeçmemişler-

**Artık kendimize
gelmeliyiz.
Kurtuluşumuzu başka
yerlerde aramak yerine
önce kendi içimizde
sağlamalıyız. Bunun
yolu da, içerde İslâm
kardeşliği, İslâm Birliğini
oluşturup Müslümanların
tek vücut olması ile
mümkündür.**

di. Bunu gören işgalciler Aksa’ya her girişlerinde onlara karşı koyanları kameralarla tespit etmiş, bir kısmını cezaevlerine atmış, bir kısmına ise Aksa’ya giriş yasağı koyarak direnişleri engellemiştir.

Selahaddin Eyyubi’den beri Aksa’nın bahçesinde yapılan, yıllarca da Mirasımız Derneği’nin destek verdiği İlim Halkaları (Kuran okuma, fıkıh ve siyer derslerinin yapıldığı gruplar) işgalciler tarafından yasaklanmış, bir araya gelen guruplar dağıtılmıştır. Günümüzde, özellikle sabah namazı ile öğle namazı arasında (*Aksa’da Müslümanların daha az olduğu saatler*) Meğaribe kapısından Aksa’ya saldırılar sürekli yapılmaktadır. Mirasımız Derneği’nin yayınladığı 2021 Kudüs Raporuna göre, 2021 yılında 37.000 fanahtik Yahudi Aksa’ya baskın düzenlemiştir. 2022 yılında bu sayı 51.000’e ulaşmıştır. Zamanında İslâm âleminde çok büyük tepkilere yol açan bu olaylar bugün artık kanıksanmış, normal görülür hâle gelmiştir. Hattâ sinsi Siyonistler Müslümanların harem olan Mescid-i Aksa’ya şimdilerde Hristiyanların da girmesini sağlamış, bu da yetmiyormuş gibi sessiz ibadet etme izni altında Yahudilerin Aksa’da ayin yapmalarının önünü açmışlardır. Ne yazık ki, Müslümanlar için bir zulüm olan bu anormal durum artık onlar ta-

rafından da normal görülmeye başlanmıştır. Her zaman hedefine doğru iki adım atan fakat karşıdan tepki görünce bu tepkiyi azaltmak için bir adım geri çekilen Siyonist işgalciler hedeflerine ulaşmada bir adım daha yol almıştır. Böylece Mescid-i Aksa’nın yıkılması projesinin birinci adımı olan “*Zamansal Bölme*” fiilen gerçekleşmiş, Siyonist Yahudiler ikinci adım olan “*Fiziksel Bölmenin*” çalışmalarına başlamıştır.

Ey Müslüman idareciler, Ey Müslüman ülkelerin halkları, Ey kendini Kudüs sevdalısı diye adlandıranlar; anormal olan bu işgalin normalleşmesi, netice de Mübarek Mescid-i Aksa’nın kirletilmesi hepimiz için bir utançtır. Artık yeter! Bir an önce kendimize gelelim. Tarihin üzerimize yüklediği sorumluluğu bilelim. Siyonist işgalciler ikinci adımını atmadan, Aksa fiilen ikiye bölünmeden, bir sefer de onlardan önce biz hareket ederek bu bölünmenin önüne geçelim. Yoksa yarın tarih bu tepkisizliğimizden dolayı bizi hayırla yâd etmeyecek hattâ lanetleyecektir! Birkaç cümle ile de İslâm ülkelerinin, neticede de ülkemizin İsrail ile olan normalleşmesinden bahsetmek istiyorum. Bir Arap atasözü “*el-mücerreb lâ yücerreb*” yani tecrübe edilen tecrübe edilmez! der. Daha vazih bir ifadeyle, akrebin sokup sokmayacağı tecrübe edilmez. Ateşin yakıp yakmayacağı tecrübe edilmez. Akrep sokar, ateş yakar.

İşgalci İsrail ile normalleşme olmaz! Kan ve zulüm üzerine kurulan bir devletten, bir düzenden hayır gelmez! İşgalci Siyonistler hangi konuda normalleştiler ki biz de onlarla normalleşiyoruz? Unutmayalım ki, bizim normalleşme sürecimiz işgalcilere büyük bir güç verirken, tüm Müslümanlar adına orada var olma mücadelesi veren, canları pahasına Mescid-i Aksa’yı korumaya çalışan kardeşlerimizi de büyük bir üzüntüye sevk etmiştir. Artık kendimize gelmeliyiz. Kurtuluşumuzu başka yerlerde aramak yerine önce kendi içimizde sağlamalıyız. Bunun yolu da, içerde İslâm kardeşliği, İslâm Birliğini oluşturup Müslümanların tek vücut olması ile mümkündür. Rabbim gayretimizi artırsın. Bizi Kudüs ile Kudüs’ü de bizimle güçlendirsın. ■

Kaynakça:

(1) Normalleşmenin kelime manası, doğallığını, olağanlığını yitirmişken yeniden doğal, olağan, alışıl-gelen duruma gelmek demektir.

2022 KUDÜS RAPORU

YAHUDİLEŞTİRME VE TEHCİR KISKACINDA KUDÜS

Nihat Topcu

Kudüs'ten Mescid-i Aksâ Mütevelli Heyeti Üyesi ve Kudüs Araştırmacısı Dr. Fahri Ebu Diyab, Kudüs Araştırmaları Uzmanı Dr. Ali İbrahim, insan hakları örgütleri, sivil toplum kuruluşları ve Mirasımız Kudüs Derneği'nin hazırladığı 2022 Kudüs Raporu:

İşgalci İsrail, Kudüs şehrinin İslami kimliğini ve tarihi dokusunu değiştirip Yahudileştirme faaliyetlerini sürdürürken şehrin gerçek sahibi ve sakini olan Filistinliler ise ev ve işyerlerinin işgali, evlerinin yıkılma ve zorla sınır dışı edilme tehdidi ile karşı karşıya.

İşgalciler, Kudüs'ü Yahudileştirmek ve şehrin üzerinde kontrol ve yönetim haklarını ispat ve hayalini kurdukları tapınak inşa etme ar-

zularını gerçekleştirmek amacıyla içine kutusal hikayelerin yerleştirildiği anlatımlarla, işgalci Yahudilere ve dünyaya yeni bir Kudüs tarihi dayatmaya çalışıyorlar.

İşgalci İsrail yetkilileri Kudüs'e dair hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla Kudüs'ün aslını teşkil eden tüm var olan hakikatleri değiştirmeye çalışıyor. İsrail Kudüs'ün asıl sakinleri olan Müslüman veya Hristiyan Arap sa-

kinlerinin evlerini yıkıyor, sınır dışı ediyor ve onları adeta kimliksizleştiriyor. İsrail bunları yaparak Kudüs'ü İslami tarihinden ve geçmişinden ayırarak kendisinin Kudüs üzerinden kurmayı hedeflediği kontrol ve hegemonyanın altyapısını oluşturuyor. Esasinda İsrail, Kudüs'ü şehrinin geçmişle olan bağlarından kopararak kendi inandığı, yaymak istediği hikayeleri ve hurafeleri zihinlere daha kolay bir biçimde yerleşmesini sağlama-

ya çalışıyor. Böylelikle geçmiş unutulmuş şehre yeni hikayeleri dayatarak şehir üzerindeki hakimiyet hayallerini gerçek bir zemine kavuşturmuş oluyor.

Bu raporu Kudüs'te yaşananlara ışık tutmak ve İsrail'in; Kudüs'ün tarihine, tarihi eserlerine, kutsallarına yönelik yürütmeye çalıştığı gerçekleri değiştirme hamlesine, aynı zamanda hem hükümet hem yerleşimciler tarafından Kudüs'e ve Kudüs halkına yapılan saldırılara ışık tutmak için hazırladık.

EV YIKIMLARI, RUHSAT VERİLMEMESİ, TAHLİYE EMİRLERİ VE ZORLA TECRİT POLİTİKASI

Kudüs'ün planlama ve inşaat proje politikaları, Kudüs İşgal Belediyesi ve İsrail Arazi Dairesi adı verilen kurumla birlikte Bölgesel İnşaat ve Planlama Komitesi tarafından belirleniyor.

Başlıca yasadışı yerleşim birimi alanlarının artırılması ve genişletilmesi, yapısal planların değiştirilmesi ve Kudüs'ün kamu alanlarının (Yahudiler lehine) düzenlenmesi, özellikle kaçak yerleşim birimlerinin inşaat projelerinin Kudüs'ün batısında yer alması, Müslüman ve Arap nüfusunun yoğunlukla yaşadığı mahallelerin kasıtlı olarak seçilmesi projeleri dikkat çekmektedir.

Bu projelerin temel hedefi zaman içerisinde Kudüs'teki Yahudi yerleşimci sayısını artırmaya yöneliktir. İhtiyacı aşan bu projelerle ilerleyen zamanda buraya yeni yerleşimciler getirip yerleştirerek nüfustaki Yahudi oranlarını arttırmak ve aynı zamanda bu arazilerde Kudüslülerin faydalanmasını engellemektir.

Siyonist işgal rejimi, çoğunluğunu Ukrayna-Rusya savaşı bahanesi ile toplamda 70 bin Yahudi'yi işgal ettiği Filistinlilerin arazilerine yaptırdığı konutlara yerleştirdi. İşgalci Yahudilerin %54'ü Rusya'dan, %21'i Ukrayna'dan, %5'i ABD ve %4'ü Fransa'dan getirildi.

Planlama projeleri kesin ve net bir biçimde ırkçı ve ayrıştırıcı yöntemlerle şehri asıl sakinlerinden arındırarak demografik yapıyı sonradan gelen yerleşimcilerin lehine çevirecek şekilde çiziliyor. Bununla birlikte Filistinli vatandaşların ihtiyaçları hiçbir şekilde dikkate alınmıyor.

■ Kudüs'ün doğu kısmının nüfusunun 395.000'e ulaşmasına ve toplam Kudüs nüfusunun %42'sini oluşturmasına rağmen İşgal yönetiminin kısıtlama politikalarından dolayı şehrin yüz ölçümünün sadece %13'ü Kudüslü Müslüman ve Arapların kullanmasına ve yaşamasına tahsis edilmiştir.

■ İsrail, Kudüslü Müslüman ve Arapların yaşadığı bölgeleri kısaca alabilmek ve böylelikle onlara yönelik kontrolünü arttırmak amacıyla, Kudüs'ün çeşitli noktalarında yerleşim birimleri inşa ediyor.

■ Kudüs'te toplam 237.729 konut bulunuyor. Bu konutların sadece 57.335'i Kudüslü Müslümanlar ve Araplara ait.

■ Önümüzdeki yıllar içinde Arap mahallelerinde veya Kudüslülerin kullanımına hizmet edecek hiçbir yerleşim alanı inşası planlanmıyorken yerleşimcilere hizmet edecek 89.000 yeni yerleşim birimi inşa edilecek.

■ İşgal belediyesi, sistemli ve bilinçli bir politikayla Müslüman mahallelerinde herhangi bir imar projesi planlamadığı gibi, yeni ruhsat verilmesini engelleyip mevcut ruhsatları da iptal etmeye çalışıyor. Bütün bu politikalar imara uygun bölgeleri, kamu alanı, yeşil alan veya arkeolojik kazı alanı olduğunu iddia ederek hayata geçiriyor.

■ İşgalci Kudüs belediyesi, Kudüs'ün doğu

İşgalci İsrail, Kudüs şehrinin İslami kimliğini ve tarihi dokusunu değiştirip Yahudileştirme faaliyetlerini sürdürürken şehrin gerçek sahibi ve sakini olan Filistinliler ise ev ve işyerlerinin işgali, evlerinin yıkılma ve zorla sınır dışı edilme tehdidi ile karşı karşıya.

tarafının %87'sinin imara uygun olmayan kamusal alan olduğunu iddia ederek buradaki Filistinli ve Arap nüfusu azaltmaya çalışıyor. Ruhsat almaması bahanesiyle Kudüs'teki ev yıkımları bu sene içerisinde hız kazandı. İşgalci İsrail belediyesi yetkilileri Kudüslülerin meşru ruhsat taleplerini reddettiği gibi, yıl içerisinde 207 ev ve tesis yıkımını gerçekleştirdi.

■ Wadi Yadul Mahallesi'nde 84, Wadi Qadum Mahallesi'nde 12, El Bûstan Mahalle-

si'nde 116, Tur Mahallesi'nde 54, Tekbir Dağı Mahallesi'nde 241 olmak üzere Kudüs'ün farklı mahalle ve semtlerinde Kudüslü Müslümanlara ait toplamda 984 ev ve işyerine yıkım emri verildi.

■ Toplamda yaklaşık 124.000 Filistinlinin yaşadığı 22.389 ev, yıkım ve yerinden edilme tehdidiyle karşı karşıya.

■ 2022 yılında Kudüslüler tarafından farklı mahallelerde bulunan ve bütün şartları sağlayan 521 yapı ruhsatına başvuruldu. Bu başvuruların Kudüs'ün şehir merkezinde uzak bir yerde bulunan Beyt Hanina'da olan 12'si kabul edildi. Buna karşın 509 başvuru tamamen siyasi bahanelerle reddedildi.

■ İşgal belediyesine bağlı yerel mahkeme tarafından ruhsatsız inşa edildiği bahanesiyle toplam 810 dosyaya yıkım emri ve idari para cezası verildi. Toplam kesilen para cezası 9 milyon 850 bin dolar.

KUDÜS'TE ARAZİLERE EL KOYMA VE YERLEŞİM PROJELERİ

2022 yılında Kudüs'te toplam 15.200 dönüm araziye el konuldu. Bu araziler İşgalci Kudüs Belediyesi, Doğa Kurumu, Tarihi Eserleri Kuruma Kurumu, İsrail Araziler Kurumu ve bazı yerleşimci dernekler tarafından ele geçirildi.

Arazilere el koymadaki temel amaç buralarda yeni yerleşim alanları inşa etmek ve mevcut yerleşim alanlarını birbirine bağlamak adına yeni otoban, köprü ve tüneller inşa etmek. Böylece yine Kudüslü Müslüman ve Arapların yaşadığı mahalleleri birbirinden kopararak oraları ablukaya ve kısıp almaya çalışıyor.

■ Sadece bir yıl içerisinde Kudüs topraklarında 17.918 yeni yerleşim biriminin inşasına izin verildi. Bu projelerin bir kısmı inşa edilmeye başlandı.

MESCİD-İ AKSÂ ÇEVRESİNDEKİ YAHUDİLEŞTİRME PROJELERİ VE TÜNELLER

İşgalci İsrail makamları, Kudüs'ün tarihi çevresini değiştirip uygulamak istediği planları gerçekleştirmek adına Kudüs'te 32 Yahudileştirme projesi üzerinde çalışıyor. Bu projeler özellikle Mescid-i Aksâ'nın görünürlüğünü azaltmak, Aksâ'yı Yahudi sembollerle kuşatarak gerçek Müslüman kimliğinden koparmak amacıyla Mescid'in yakın çevresinde yapılıyor. İşgal devleti ve yerleşimci dernekler bu projeler için toplamda 52 milyar dolarlık bir bütçe ayırdılar.

Mescid-i Aksâ'nın gerçek İslami kimliğini gösteren tüm anıt ve kanıtların üstünü kapatıp kendi misyonları doğrultusunda ye-

ni anıtları ortaya çıkararak o hikayeleri gerçekleştirmek adına Mescid-i Aksâ'nın çevresindeki İslami eserleri tamamen yok etmek istiyorlar. Bunun için Mescid-i Aksâ hem fikrîyatta hem de yapılan kazılarla fiziki olarak tehlike altında.

■ Yerleşim projelerinin en önemli rol sahiplerinden biri olan Elad Derneği bu yıl iki yeni tünel kazmaya başladı. Tünellerden birincisi Mescid-i Aksâ'nın güney tarafında tarihi Silvan Pınarı'ndan başlayarak Meğaribe Kapısı ve Burak Duvarı alanına kadar ilerliyor. Diğeri ise Mescid-i Aksâ'nın güney doğu tarafından başlayan Azra Pınarı bölgesi ile Mescid-i Aksâ'nın hemen bitiminde, güney cephesinde Emevi Sarayları'na kadar uzanıyor.

■ Bu kazılar, altından tünellerin geçtiği 57 evde çatlakların oluşmasına sebep oldu. Mescid-i Aksâ yakınlarındaki Silsile Caddesi'nde bulunan bazı ev ve dükkanlarda da çatlaklar oluştu.

İşgal devleti yetkilileri bu projeleri Kudüslülerin yaşam alanlarına ve arazilerine el koymak ve onları yerinden etmek ve kısıp almak için kullanıyor.

Mescid-i Aksâ'nın çevresinde ve altında yaptıkları kazılarla kendilerine ait olduğunu iddia ettikleri hiçbir tarihi eseri bulamadılar. Bölgede yaptıkları bu projelerde kendi iddialarını ispat edecek sahte anıtları oraya koyup onlar üzerinden tarihi hikayeleri uydurmaya çalışıyorlar.

■ Mescid-i Aksâ'nın çevresine sahte mezarlar inşa etmek için şimdiye kadar el konulan arazi miktarı 620 dönümü buldu.

■ Mescid-i Aksâ'nın doğusunda bulunan ve mülkiyeti Kudüs İslami Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ait Tantur Firavun bölgesinde şimdiye kadar 280 sahte mezar dikildi, Wadi Rababa bölgesinde ise 50 mezar dikilerek şimdiye kadar dikilmiş olan sahte mezar sayısı 12.800'e ulaştı.

İşgal devleti yetkilileri tarihi ve İslami Yusufiye Mezarlığı'ndaki mezarları tahrip ederek bölgeyi kamusal parka çevirme planlarının çalışmalarını hala sürdürüyor.

■ Mescid-i Aksâ'nın etrafını çevirecek Tevrat Bahçeleri projesi için 9.37 milyar dolar ayrıldı. Bu projeye Mescid-i Aksâ'nın, yakınındaki diğer Arap ve Müslüman mahalleleriyle bağlarının koparılması hedefleniyor.

■ Yerleşim projelerine hizmet etmek ve Kutusal Şehir algısını Yahudiler lehinde değiştirmek için, Kudüs'ün güneyinde yaklaşık 23.000 metrekarelik Yahudi propaganda yayma amacıyla turistik kültür merkezi inşa edilecek.

MESCİD-İ AKSÂ'YA YÖNELİK İHLALLER

Mescid-i Aksâ'nın üzerinde Yahudileştirme planları kurmak ve onları hayata geçirmek, Mescid-i Aksâ'yı zamansal ve mekânsal olarak bölüp bir kısmını Talmudi ayinlerinin yapıldığı bir ibadet alanına çevirmek, işgalci İsrail'in tüm kurumlarının desteklediği en önemli amaç ve hayallerden birkaç tanesi.

Bu yıl, işgalci İsrail mahkemelerinin yerleşimcilere Mescidi Aksâ'da toplu ve aleni bir şekilde ibadetlerini yapmalarına izin vermesi tehlikeli bir dönüm noktası oldu. Mescid-i Aksâ'da ibadet eden radikal yerleşimciler varlıklarını dayatmak için yaptıkları Talmudi ayinlerle beraber, Mescid'in alanında hayvansal ve bitkisel kurbanlarını adamaya çalıştılar.

■ 2022 yılı içerisinde Mescid-i Aksâ'ya 51.000'den fazla yerleşimci baskın düzenledi.

■ Acil müdahaleye ihtiyacı olan yerlerin varlığına rağmen İslami Vakıflar Dairesi'nin caminin içerisindeki restorasyon ve onarım çalışmaları 103 kez engellendi.

■ İşgal polisi 915 Müslüman'a Mescid-i Aksâ veya Kudüs'ten uzaklaştırma kararı verdi.

■ İşgal polisi Mescid-i Aksâ'nın 32 Kudüslü güvenlik görevlisini tutukladı ve Aksâ'dan uzaklaştırma kararı verdi.

■ İşgal polisi Mescid-i Aksâ'nın kapılarını birkaç saatliğine veya bir süreliğine kapatmayı alışkanlık haline getirdi ve bunu bir yıl içinde 13 kez tekrarladı. Yine Mescid'in ses sisteminin ve hoparlörlerinin kablolarını birkaç defa parçaladı.

İşgal polisi birçok defa Mescid-i Aksâ'ya baskın düzenleyip namaz kılanlara saldırdı.

BASKINLAR, YASAKLAMALAR, HAK İHLALLERİ, CEZALAR, TUTUKLAMALAR...

İşgal güçleri Kudüslülerin ev ve mahallelerine düzenlediği baskınları ve saldırgan tavırlarını daha da şiddetlendirerek sürdürdü.

Pandemiden itibaren sıkıntı içerisinde olan ve zorluklarla mücadele eden eski şehrin tüccarlarının ekonomik dengelerini bozarak onları şehrin dışına göç etmeye zorlama amacıyla vergi memurları tarafından denetimler sıklaştırılarak cezalar büyük ölçüde artırıldı.

■ 2022 yılı içerisinde şimdiye kadar 317 dükkân, atölye ve diğer iş yerine vergi daireleri tarafından baskın düzenlendi ve toplamda 5 Milyon 323 bin dolar vergi ve para cezası kesildi.

■ 2022 yılı içerisinde şimdiye kadar 946 eve baskın düzenlendi. Bu baskınlar genelde Silvan Mahallesi, Tekbir Dağı, Tur Mahallesi, Şu-fat Mülteci Kampı ve Beyt Hanina'da gerçekleştirildi.

■ Kudüs'te çoğunluğu eski esirler tarafından sunulacak 70 seminer ve konferans, işgal polisi ve istihbaratı tarafından engellendi.

■ Kudüslülere hizmet eden 18 kültür ve spor faaliyeti gösteren kurum kapatıldı.

■ İşgal güçlerinin saldırılarında 17 Kudüslü şehit oldu.

■ Aralarında 601'i çocuk olan 3009 Kudüslü gözaltına alındı veya tutuklandı.

■ 42 çocuğa ev hapsi, 13 çocuğa da evlerinin uzaklaştırma cezası verildi.

■ Para cezası, serbest bırakma kefaleti ve kötü niyetli para cezaları olmak üzere toplam 4 milyon 60 bin dolar para cezası kesildi.

■ 571 Kudüslü işgal polisi tarafından usulsüzce ve hiçbir sebep olmaksızın Kudüs'ün batı tarafında veya farklı bölgelerde bulunurken saldırıya uğradı.

■ İşgal polisi bu yıl Kudüs'te bulunan ve mülkiyetleri farklı kurumlara ait 53 eğitim kurumuna baskın düzenleyip 6'sının ruhsatını iptal etti. (Kudüs'te bulunan 197 eğitim ku-

İşgalci İsrail yetkilileri Kudüs'e dair hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla Kudüs'ün aslını teşkil eden tüm var olan hakikatleri değiştirmeye çalışıyor. İsrail Kudüs'ün asıl sakinleri olan Müslüman veya Hristiyan Arap sakinlerinin evlerini yıkıyor, sınır dışı ediyor ve onları adeta kimliksizleştiriyor.

Mirasımız Kudüs Derneği, 15 yıldır bir yandan Osmanlı'nın Kudüs'teki tarihi mirasını ihya ederken bir yandan da yıl boyunca Kudüslü Müslümanların hayata tutunmalarını sağlayacak insani yardım faaliyetlerini sürdürüyor.

rumunun bir kısmı Filistin hükümetine, bir kısmı Kudüs İslami Vakıflar Daire Başkanlığı, bir kısmı BM Filistin Yardım Ajansı -UNRWA-, bir kısmı ise İşgal hükümetinin belediyesine veya eğitim bakanlığına bağlı çalışıyor.)

■ İşgal belediyesi bu yıl içinde Kudüs'teki 13 cadde ve sokağın ismini değiştirip gerçek kimliğinden kopararak İbranileştirmeye ve Yahudileştirilmesine neden oldu.

TÜRK HALKININ DESTEĞİ, YETİMLERE VE HASTALARA UMUT OLUYOR...

İşgal rejimi ve Siyonist Tapınak Örgütleri, Müslümanlaştırılmış Kudüs hayallerini gerçekleştirmek için her türlü adımı atarken Kudüslü Müslümanların hayatlarını her anlamda yaşanmaz hale getiriyor. Mirasımız Kudüs Derneği'nde 2022 yılında da Türkiye'deki gönüllüleri ve yurtdışındaki gurbetçi vatandaşların katkılarıyla Kudüslü Müslümanların insani ihtiyaçlarını karşılamak için yoğun bir mesai harcadı.

Mirasımız Kudüs Derneği'nin 2022 Kudüs Faaliyetleri

■ Mirasımız, başta Ramazan ayı olmak üzere yıl boyunca devam eden gıda yardımları kapsamında toplamda 10.790 Aileye Kumanya desteği verdi. Ramazan ayında 241 aileye 362.500 TL filtre ve 157 aileye 2.977.950 TL zekât ulaştırdı. Başta Mescid-i Aksâ alanı olmak üzere Kudüs'teki farklı lokasyonlarda 9.753 aileye iftar yemeği verdi.

■ Kurban Bayramı'nda İslami usullere göre ve hijyenik ortamlarda kestiği kurbanları Kudüslü ihtiyaç sahibi 850 aileye paylaştı.

■ Ramazan ve Kurban Bayramları'nda 557 çocuğa bayramlık ve bayram harçlığı ile sevindi.

■ İşgalcilerin her türlü baskısına rağmen canları pahasına Kudüs ve Mescid-i Aksâ nöbeti tutan 225 ihtiyaç sahibi aileye yıl boyu nakdi yardım desteği verdi ve vermeye devam ediyor.

■ 1600 haminin desteği ile Kudüslü 160 yetim çocuğa yıl boyunca destek oldu.

■ Eğitim ve öğretim sezonu başında 650 çocuğa okul çantası ve kırtasiye malzemesi dağıtıldı.

■ Kudüslü ailelerin kendi arazilerine 640 adet yetişmiş zeytin ağacı dikildi. (Ekim – Mart ayları arası iklim şartlarına göre zeytin ağacı dikimleri devam ediyor.)

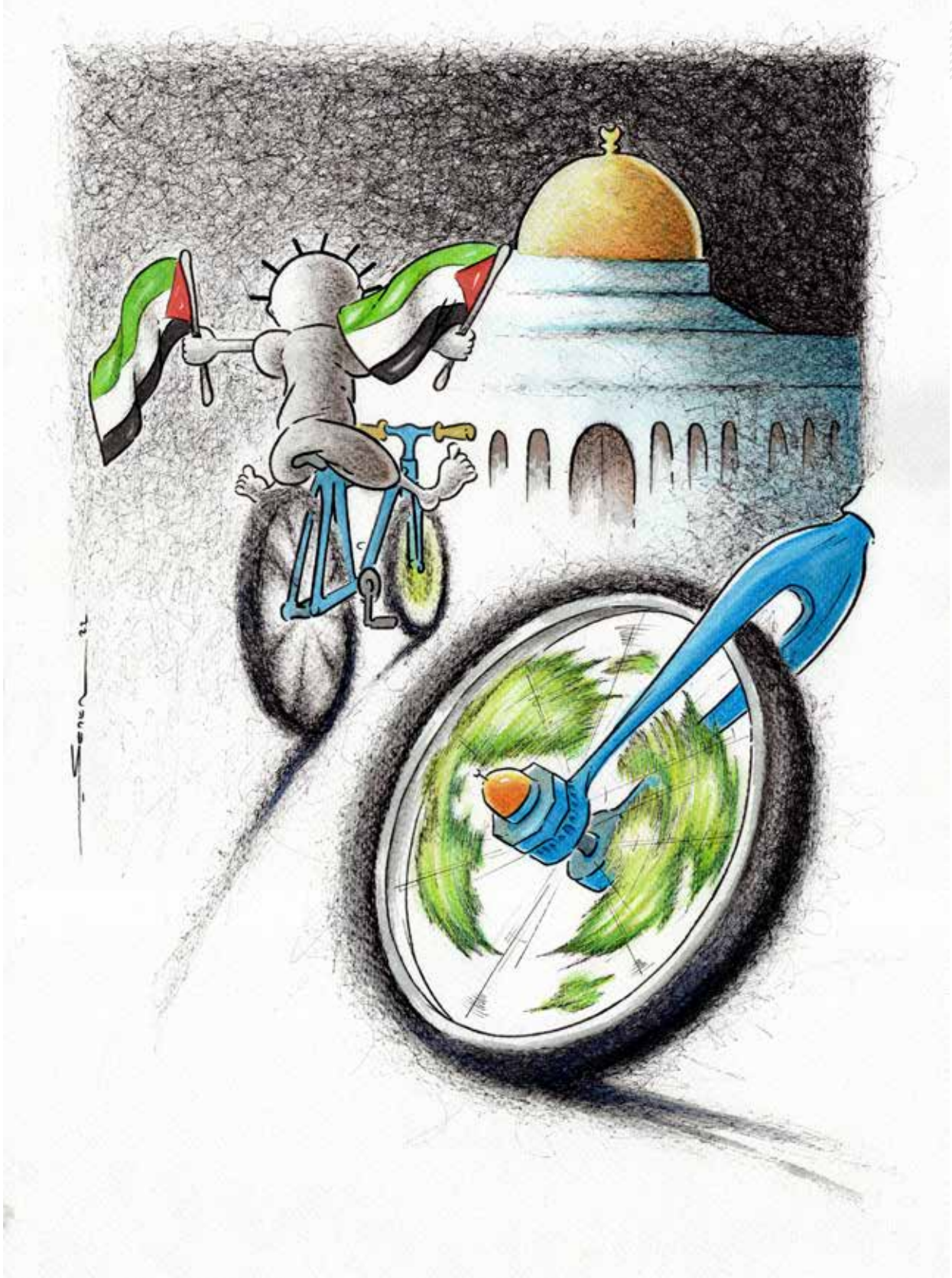
■ Kış yardımları kapsamında şu ana kadar 437 aileye battaniye, ısıtıcı ve kışlık giyecek yardımı, 150 yetim ve ihtiyaç sahibi çocuğa da kışlık mont dağıtımı gerçekleştirildi. (Kış mevsimi süresince bu faaliyetler devam ediyor)

■ Mescid-i Aksâ'ya 70 metre mesafede bulunan (Hürrem Sultan Tekkesi ile aynı külliye-de) Kudüs Yetim Okulu ve Meslek Lisesinin ihtiyaçları kapsamında toplamda 130 öğrencinin eğitim masrafları, bursları ve ailelerinin gıda ihtiyaçlarını gidermek maksadıyla başlattığı kampanya çerçevesinde Kudüs Yetim Okuluna şu ana kadar 865.340 TL nakdi destek verdi. Bu çalışma eğitim sezonu boyunca desteklenmeye devam edecek.

■ Makasid Vakıf Hastanesi Başhekimisi Dr. Adnan Ferhad'ın "Burası Mescid-i Aksâ'dan Sonra Kudüs'ün En Önemli Mekanı!" dediği Makasid Hastanesi'nin ihtiyaçları kapsamında bu yıl 533.350 TL katkı sağladı. Makasid Hastanesi Kudüslülerin %80'ine ve Filistin genelinin %60'ına sağlık hizmeti veriyor. Vakıf hastanesi olmasından dolayı ihtiyaç sahipleri-ne de ücretsiz tedavi imkânı sunuyor. Hastane yönetiminin ihtiyaç ve taleplerine göre Derneğin Makasid Hastanesi'ne yardımları yıl boyu devam ediyor.

■ Mirasımız Kudüs Derneği'nin Kudüs ve Civarındaki Osmanlı Mirasının imar ve ihyası için yaptığı restorasyonlar çerçevesinde Kadim Kudüs içerisinde bulunan Mescid-i Aksâ murabı Atıf Cevlani'nin evinin restorasyonunu gerçekleştirdi. Derneğin bu çalışma için harcadığı bütçe ise 983.000 TL

■ Mirasımız Kudüs Derneği, 15 yıldır bir yandan Osmanlı'nın Kudüs'teki tarihi mirasını ihya ederken bir yandan da yıl boyunca Kudüslü Müslümanların hayata tutunmalarını sağlayacak insani yardım faaliyetlerini sürdürüyor. Öte yandan yurt içinde düzenlediği seminerler, konferanslar, yarışmalar ve dergi, kitapçık vb. basılı materyaller aracılığıyla bilinçlendirme faaliyetlerine de devam ediyor. ■

Çizgi: Şener Tosun - Türkiye

POPÜLER KÜLTÜRÜN MANEVİYAT ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Ayşe Dilara Koçyiğit

H z. Adem'den beri kâinatı keşfetmeye meraklı olan insan, her çağda yeni bir buluşla, yeryüzünde bizlere sunulan nimetlerden faydalanmayı bilmiştir. İlim ve fennin ışık tuttuğu buluşlar, zamanın gereksinimlerine göre gelişim göstermiş, keşiflerin muhteşimliği ise, insanların ve toplumların yaşayış tarzlarına tesir etmiştir. Özellikle insanlık, son 100 yılda en çok da endüstri ve teknoloji alanında ilerleyerek, yaşam formları bambaşka bir boyut kazanmıştır. Sanayi devrimi ve kitle iletişim araçlarının yaygınlaşmasından önce, toplumlar daha kapalı bir yapıdaydı. Bu durumun yansımalarından biri, toplumun zaruri ihtiyaçlara dayalı bir üretim içinde olmasıydı.

Günümüze bakarsak; sanayileşmenin artması, internet, telefon gibi iletişim ağının oldukça genişlemesiyle ticari pazar genişlemiş, paranın gücüne dayanan kapitalist sistem toplumları esir almıştır. İnsanlık, bu dönemde dünya tarihinde hiç olmadığı kadar tüketime sevk edilmiştir. Maalesef tüketilen, sömürülen sadece maddi kaynaklar da değildir. Manevi değerler; nefsanî arzu ve isteklerin dizginlenmesinin, haksız ticari uygulamaların, yani dünyevileşmenin önünde adeta koruyucu bir kalkan olarak görülmüştür. Bu sebeple, insanı fitratından uzaklaştırıp, bitmek tükenmek bilmeyen taleplerden beslenen bir piyasa oluşturulmuştur. İnsanları, bağlı oldukları

manevi değerlerden sinsice uzaklaştırmanın yolları aranmıştır. Kitleleri manipüle etmeyi iyi bilen bu kapitalist sistem, insanları bir nehir yatağındaki salın sürüklenmesi gibi gidişatın sonunu bilemeden, menfaate bağlı amaçlar doğrultusunda yönlendirmiştir. Belirlenen gayelere hizmet edecek bazı kavramlar üretilmiştir. Bunlardan en önemlisi; popüler kültür kavramı ile karşımıza çıkmaktadır.

**Günümüze bakarsak;
sanayileşmenin artması,
internet, telefon gibi
iletişim ağının oldukça
genişlemesiyle ticari
pazar genişlemiş,
paranın gücüne dayanan
kapitalist sistem
toplumları esir almıştır.
İnsanlık, bu dönemde
dünya tarihinde hiç
olmadığı kadar tüketime
sevk edilmiştir.**

Etki alanı geniş, sempatik ve çok hızlı değişebilen bir kavram olarak popüler kelimesi dilimize batıdan geçmiş olup, İngilizcede; “çoğunluk tarafından sevilen ve seçilen anlamında” kullanılır. Popüler kültür ise kitle iletişim araçlarıyla, sadece kitlesel pazar için üretilen, standart, yaygın kültürel ürünlerin toplamını ifade eder. ⁽¹⁾ [Sevim, Bünyamin, “Seküler bir Tehdit: Popüler Kültür”] Eleştirel kuramın savunucularına göre de popüler kültür; sahici halk kültürüne karşın, yapay, aldatıcı ve imal edilen bir kültür türüdür. ⁽²⁾ [Mutlu, Erol, 2005, “Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya”, ütopya yayınları] Sömürülen kültür öğeleri kültür emperyalizmini doğurmuştur. Kültür emperyalizmi en çok medyayı kullanır, içeriği ile insanlara mutluluk vaat eder. ⁽³⁾ [Özkan, Özgehan, “Türk Toplumunda Geleneksel Değerlerin Popüler Kültür üzerinden Dönüşümü”, Türk İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 12, sayı 24, 2017- yaz] Ancak bu mutluluk hakiki huzurdan, mana ve derinlikten uzaktır. Çünkü asıl gaye, insanları, raf ömrü kısa mutluluklara bağımlı hale getirerek, süslü hayatlarla maddeye ve eşyaya kul olmalarını sağlamaktır.

Kuran-ı Kerim’de buyurulduğu gibi, “Bu dünya hayatı ancak bir eğlence ve oyun-
dan ibarettir. Ahiret yurduna gelince, iş-
te gerçek hayat odur. Keşke Bilselerdi!” ⁽⁴⁾
[Ankebut Suresi 64. Ayet] Bu ayeti Kerime’yi
insanoğlu hakkıyla kavrayaydı, başına ge-

len musibetlerden ders çıkarabilir, içinde olduğu buhrandan kendini kurtarabilirdi. Nefesin bile bizlere emanet olduğu şu dünyada, popüler kültür insanoğlu için yaratılan tüm nimetlerin bizim tekelimizde olduğu varsayımına kitleleri inandırmaya çalışmaktadır. Böylelikle dünya hayatından sonraki esas yurdu görmezden gelir, kısacık dünya menfaati için zihinleri ve kalpleri ahiret kapısına mühür vurur.

Sanki atılan her adım, yaşanan her gün diğer insanların gözü önünde olması gerekiyormuş gibidir. Popüler kültür insana paralel bir yaşam biçimi sunar. Bu eylemlerin çoğu, gerçek yaşama alternatif olarak hakiki olmayan, başkaları için ifa edilen dini ritüeller gibidir. Tatillerde paket olarak satışa sunulan; her saat başı o gösteriden bu gösteriye koşturma organizasyonları, daha dünyaya gözlerini açmamış bebekler için düzenlenen cinsiyet kutlamaları ve pek tabi meşhur olmuş bir tema üzerine hazırlanan doğum günleri ve tüm bu olanlar dijital sosyal mecra-

larda yayınlama yarışı... Sen en değerlisin mesajı, yolun sonunda, *“tek değerli sensin”* fikrine dönüşerek, bencilliğin en üst boyutu olan narsizme kadar gidiyor. İnsanların bu tip eylemleri yapma isteklerinin arka planına ve psikolojik alt yapısına baktığımızda başkasından yani kitle kültüründen geri kalmama düşüncesi yatıyor.

Popüler kültür insanları belli gruplara göre kategorize eder ve belirlediği biçime sokmaya çalışır. Böylelikle kitleler daha kolay yönlendirilebilir. Dikte edilen yaşayış tarzlarını sorgulamadan, *-benzetme yerinde olursa-* deneme sürüşü yapmadan hayatımıza aktarmak ne kadar doğrudur? İşte popüler kültürün tam olarak yapmak istediği budur. Ne zaman ki taraftarları yeterli sayıya ulaşsın, insanlara sunulan kültür öğeleri; önce zihinlere sonra kitlesel bir şekilde sosyal hayata dahil olur, sel gibi sürükler önüne kattıklarını. Neleri mi sürükler? En çok da insani değerleri. Selin içinde neleri taşıdığını, kaç ağacı kökünden kopardığı bilinmez. İnsanlar arasın-

da yayılan akımların; ne derece değerleri-mize uygun olduğu ve süreç içerisinde bi-zi nasıl etkileyeceği önemsenmez. Bu yüz-den popüler kültürün mayasında sorgu-suz sualsiz kabul etmek vardır. Sonu ba-zen ölümlere kadar gidebilen moda akım-lar, bu kitlesel kültürün vehim sonuçlarını göstermektedir.

Normalde popüler kültür haline gelmeden önce asla kabul edilmeyecek, mantık ve doğruluktan uzak oyunlar “*challenge*” adı altında özellikle çocuk ve gençleri zehirliyor. Vicdan ve karakterlerine vurulan bir tokat gibi ruhlarını yaralıyor. Örneğin, son zamanlarda özellikle çocuklar ve gençler arasında önce Amerika’da başlayan sonra tüm dünyaya yayılan “*arkadaşının boğazını sık*” şeklinde oldukça tehlikeli bir oyun popüler hale getirildi. Ayrıca yine çocuklara yönelik şiddeti teşvik edici oyun ve oyuncaklar da popüler kültürün, istediği zaman yaş sınırı tanımadan ne derece zarar verdiğini göstermektedir.

“

Popüler kültür, kişinin bir gün yok olacak olan bedenine, eşyaya ve nefsi arzularına karşı adeta tapınmasını ister.

”

Diğer yandan gençlere yönelik Kore kültürü, K-pop gibi akımlar, “dış görünüş her şeydir” mesajı yayıyor. Bu propagandalar da kullanılmak üzere şarkıcılar, oyuncular yetiştiriliyor. Amerikan-Hollywood kültürüne alternatif olarak piyasaya sürülmüş olsa da gayeleri bakımından ortak payda da buluşuyorlar: Cinsiyetsizlik ve kimliksiz-

lik... Gerçekte Kore kültürünün bile dinamiklerine ters olsa bile maddi olarak desteklenerek yürütülen bir plan söz konusudur. İnce olmak, sürekli güzel ve bakımlı görünmek, karakter özelliklerinden, güzel ahlak sahibi olmaktan çok daha önemli olarak hedef olarak gençlerin önüne sunulmaktadır. ⁽⁵⁾ İslam’ın bizlere tavsiye ettiği hayır ve hasenat işlerinde yarışmak düsturuna yerine, insanlar, dış görünüşün yüceltilmesi, güzel görünme yarışına sokulmaktadır. Özellikle cinsiyetsizlik konusu üzerine ciddi olarak eğilmektedirler. Bununla ilgili olarak medyaya sürdükleri isimleri alışıllanıp, karşı taraf olanlar, özgürlüğe karşı çıktıkları bahanesiyle linç ediliyor.

Bahsettiğimiz cinsiyetsizliği savunan suni grup, ciddi olarak finanse edilmektedir. Sadece ülkemizde bu konudaki projelere yüzbinlerce dolar aktarılmıştır. Altın tozuna batırılıp çıkarılmış zengin, şatafatlı hayatların genç nesli bu denli etkilemesinin sebepleri arasında rahatlık ve konfor içinde büyüyen gençlerin, sorumluluktan

kaçma istekleri ve hedonist (hazcı) felsefenin yayılması bulunmaktadır. Bu kesim, aile düzenini ayak bağı olarak görmekte, aile ve neslin korunmasına ehemmiyet veren dini değerlere cephe almış durumdalar. İnsanda fitraten var olan inanma duygusunu söküp alamadıkları için, yerine içi boş, ibadet ve muamelat gibi herhangibir hüküm ve düzenin yok sayıldığı deizm ⁽⁶⁾ [Tanrı’nın varlığını ve âlemin ilk sebebi olduğunu kabul etmekte birlikte akla dayalı bir tabii din anlayışı çerçevesinde nübüvveti şüphe ile karşılayan veya inkâr eden felsefi ekolün adı. Bkz. İslam Ansiklopedisi “Deizm” TDV] ve agnostisizm ⁽⁷⁾ [İnsan aklının Tanrı ve evren hakkındaki mutlak gerçeği bilmeyeceğini ileri süren felsefi akım. . Bkz. İslam Ansiklopedisi “Agnostisizm” TDV] gibi kavramlar ortaya çıkarılmıştır. Sinsice dikte edilen bu inanç biçimleri, bireylerin farkındalık veya bilinç düzeylerine, ailevi ilişkilerin zayıf ve sağlıklı olup olamamasına göre ya benimseniyor ya da reddediliyor.

En nihayetinde kitlesel kültür duyguyu, derinliği, anlam arayışını reddeder. Bireyin manevi alemine mühür vurur. Tabi ki bu mühür, insanın dünyasında çok büyük yaralar açar ve ruhların merkezinde kara delik gibi bilinmez boşluklar oluşturur. Ezelde var olan ve ebedi var olacak olan Hüda’dır. İnsanoğlunun kendisine biçilen Dünya ömrü kadar giydiği elbisesi, bedeni ölümden sonra toprağa dönüşür. Ancak Rabbimiz tarafından verilen ruh, asıl yurdumuz olan Ahiret Aleminde ilelebet yaşayacaktır. Popüler kültür, kişinin bir gün yok olacak olan bedenine, eşyaya ve nefsi arzularına karşı adeta tapınmasını ister. Çünkü maneviyatta yoksun, maddeye tamah eden insanların oluşturduğu kitleler istenilen tüketiciye dönüşebilir. Algı yönetimi ile nitelikten çok nicelik ön planda tutulur, neyin zirvede olması gerektiğine popüler kültürün kendisi karar verir. Bu mantıkla basılan kitaplar dahi ürüne dönüşür. Reklamı, pazarlaması çokça yapılan, hep aynı yazarların kitaplarının çok satması, içeriğinden çok, satış rakamlarına dikkat edilmesi bununla alakalıdır.

Örneğin, kitlesel kültür, insanlara altın tepesilerle “meşhur ol, kolay yoldan para kazan” mesajını sunar. Bu yolda her şeyi mübah

görecelik, insanların kendi saygınlık ve itibarlarını zedeleyecek, insan onuruna yakışmayan birçok davranış kalıpları ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda, sosyal medyada beğeni, takipçi ve izlenme oranını artırmak adına komik durumlara düşenlere, reklamların iyisi kötüsü olmaz bakış açısıyla tanınmak, meşhur olmak adına utanç verici hallere girenlere şahit olmaktadır. Master Chef, Survivor, Yetenek Sizsiniz gibi tüm dünyada aynı formatta yayınlanan programlar da insanlarda her ne pahasına olursa olsun meşhur olma isteği uyandırmaktadır. Halbuki, Allah insanı en güzel biçimde yaratmış⁽⁸⁾ [Tin Suresi, 4. ayet], insanı, irade ve eşyanın aslını kavrayabilecek akıl ve yeteneklerle donattığı için yarattığı diğer varlıklar arasında üstün görmüştür. İnsana Allah'ın verdiği değerini yerine kitlelerin verdiği değere odaklanan günümüz insanı kolayca popüler kültür dinine intisap edebilmektedir.

Her şeyden şikayet eden diller, tevekkülünden yoksun gönüller, hiçbir şeyden mutlu olmayan, beğenmeyen, sürekli eleştiren kitleler haline getirdi. Bu durum insanı, istediğini elde ettiği andan itibaren derin bir karamsarlığa düşürmektedir. Bir veba gibi toplumları hasta eden ruhsal huzursuzluğun sebep olduğu rotasızlık, amaçsızlık hali doyuma ulaşmayan bir sınırsızlık tutkusunu beslemektedir. Halbuki, sınırlar yine insan içindir. Düşünün ki; kazalar olmaması için trafikte asfalta çizilen yol şeritleri, insanın menfaatinedir. Bu nedenle; "aracımla bu çizgi dışına çıkamıyorum" diye veryansın etmeyiz. Dünyanın etrafındaki atmosfer tabakası bile canlılığın devamı için bir sınırdır. Bu sınır güvenli bir sürekliliği sağlar. Velhasıl işin aslı; sınırlar ihlalleri önler, kısıtlamaz, aksine korur. Fakat sınırsızlık isteyen ruhumuz ise ancak sonsuz Yaratıcısını bulduğunda rahata erebilir.⁽⁹⁾ [Rad Suresi, 28. ayet] Çünkü O'ndan geldik ve yine O'na döneceğiz.⁽¹⁰⁾ [Bakara Suresi, 156. ayet]

Ancak toplumu mercek altına aldığımızda; insani ve ahlaki değerlere, helaller ve haramlara isyan eden bir kesimin olduğunu görürüz. Özellikle gençlerin bilinçaltına, diziler, reklamlar ve şarkılar yoluyla "özgürce yaşa" sloganı empoze edilmek istenmektedir. Bu yüzden insanı kısıtlayan her

Popüler kültürün hem kendisi hem ruhsal olarak hasta ediyor hem de akabinde piyasaya kendi ürettiği ilaçları sunuyor.

şeye muhalefet sebebi olarak görülmektedir. Olması gerekenin, doğru-yanlış ayrımına bakmadan içinden gelen her şeyi yapmanın sonuçlarından biri, ruhsal sıkıntının zuhur etmesidir. Maneviyattan kopartılmak istenen insan, sırf bir kesimin paraya ve güce dayalı hakimiyetleri sağlamlaştırmaya maddeye tamah eden robotlara dönüştürülmek istenmektedir. Popüler kültürün hem kendisi hem ruhsal olarak hasta ediyor hem de akabinde piyasaya kendi ürettiği ilaçları sunuyor. Bugün azımsanamayacak şekilde ciddi bir kesim, anti depresan ilaçlarına bağımlı hale gelmiş durumdadır. Hayatı amaçsız olarak yaşamamanın verdiği boşluk hissi, günün sonunda dipsiz bir kuyuya dönüşmektedir.

"...Bilesiniz ki kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur."⁽¹¹⁾ [Ra'd Suresi, 28. Ayet. Diyanet Vakfı Meali] Bu ayet ile Rabbimiz oldukça net bir kurtuluş reçetesi veriyor. İnsanoğlu Rabbinin çağrısına icabet ederek kainata ilahi bir nazarla baktığı vakit, vahyin şifasına mazhar olacak, kasvetli ruh hâlini topyekun kurtarabilecektir. Ancak nefsin yenilir de popüler kültürün kölesi olursa; bağılı olduğu manevi değerleri unutarak iki cihanda hüsrana uğrayanlardan olacaktır. Nesillerin yetişmesi bugünlerde aldığımız önlemlere ve atadığımız sağlam adımlarımıza bağlıdır. Köklerimizle olan bağımızı sıkı tutmak oldukça mühim bir meseledir. Çünkü örnek aldığımız, bizlere rol model olan tüm Müslüman şahsiyetlerin, küçümsenerek değer-

sizleştirilmeye çalışıldığı şu ortamda, doğru olmaya çalışmak oldukça kıymetli bir çabadır. Çıkar odaklı çevreler yaşamın amacını hazzın peşinde koşmak olarak gören, aidiyetsizliği savunan, manayı ve maneviyatı unutan bir nesil hayal kurmaktadır. Bu tehlikeli hayalin peşinden gidenler, Hak'tan gelen her şeye savaş açmış ve helal olanı haram kılma peşinde, haram olanı ise destekler konumdadırlar. Bu kirli planın kuklaları, destekleyicileri ve finanse edenleri ise faaliyet halinde iken bizim hiçbir şey yokmuş gibi eli kolu bağılı bir vaziyette beklememiz söz konusu bile olmamalıdır. ■

Kaynakça:

- Kur'an-ı Kerim Meali- Diyanet Vakfı Yayınları
- İslam Ansiklopedisi- TDV
- Bünyamin SEVİM, "Seküler bir Tehdit: Popüler Kültür"
- Erol MUTLU, "Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya", ütopya yayınları, 2005
- Özgehan ÖZKAN, "Türk Toplumunda Geleneksel Değerlerin Popüler Kültür üzerinden Dönüşümü", Türk İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 12, sayı 24, 2017- yaz
- <https://nevzattarhan.com>

Dipnot:

- (1) Sevim, Bünyamin, "Seküler bir Tehdit: Popüler Kültür"
- (2) Mutlu, Erol, 2005, "Globalleşme, Popüler Kültür ve Medya", ütopya yayınları
- (3) Özkan, Özgehan, "Türk Toplumunda Geleneksel Değerlerin Popüler Kültür üzerinden Dönüşümü", Türk İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi, Cilt: 12, sayı 24, 2017- yaz
- (4) Ankebut Suresi 64. Ayet
- (5) ????????
- (6) Tanrı'nın varlığını ve âlemin ilk sebebi olduğunu kabul etmekle birlikte akla dayalı bir tabii din anlayışı çerçevesinde nübüvveti şüphe ile karşılayan veya inkâr eden felsefi ekolün adı. Bkz. İslam Ansiklopedisi "Deizm" TDV
- (7) İnsan aklının Tanrı ve evren hakkındaki mutlak gerçeği bilemeyeceğini ileri süren felsefi akım, . Bkz. İslam Ansiklopedisi "Agnostisizm" TDV
- (8) Tin Suresi, 4. ayet
- (9) Rad Suresi, 28. ayet
- (10) Bakara Suresi, 156. ayet
- (11) Ra'd Suresi, 28. Ayet. Diyanet Vakfı Meali

EĞİTİM VE AİDİYET EKSENİNDE KUTSAL BİLİNCİ

Mehmet Konak

Eğitimi ifade etmek üzere tedris, te'dib, tehzib, siyaset, tezkiye, irşad kelimelelerine yer verilmektedir.⁽¹⁾ Eğitim tarihimize talim, terbiye ve te'dib olarak nitelenen esaslar üzerine "Akıl Temel Eğitimi" ve "Bedenin Temel Eğitimi" bina ediliyordu. Şimdi ise eğitim müesseselerimiz için ilk ve orta öğretime yönelik "Talim Terbiye Kurulu" bulunmaktadır. Bu kurul ders müfredatlarının hazırlanması ve onaylanması ile yetkili bir talim (öğretim) kurulu kimliğindedir. Benzer bir şekilde yüksek öğrenim için

de denetleyici ve düzenleyici olarak Yüksek Öğretim Kurulu bulunmaktadır.

Günümüzde okullarda müfredat uygulamaları esastır. Bu esasa göre, eğitim ile ilgili kanunlar ve bunların uygulanmasını temel alan yönetmelikler, yönergeler, genelgeler talimat hükmündedir. Kamu denetçileri kanun, yönetmelik, yönerge ve genelgeleri ve ders müfredatının uygulanmasını denetler. Böylece okullarda uygulanan "talim"⁽²⁾ hukuki olarak ve işleyişte yerini alır.

Okullarda eğitimin "terbiye"⁽²⁾ kısmı ise denetleme veya hukuki yaptırıma açık değildir. Yani öğretmenlerin (muallimlerin) öz verilerine bağlı olarak toplum genelinde ancak düşük oranda eğitimin terbiye fonksiyonu icra edilmektedir ve bu nedenle topluma olumlu etkisi de çok azdır. Giderek modernleşen toplumumuzda zorunluluk olmaksızın toplumsal ahlakın eğitim sisteminde kazandırılması artık tamamen öğretmenlerin ahlâkına ve toplumsal aidiyet fikrine dayanmaktadır. Eğitimin bu en önem-

li sac ayağı son yıllara kadar öğretmenler tarafından insiyakî olarak verilirken artık günümüzde maalesef eğitim yalnızca “*talim*”e indirgenmiş durumdadır.

Eğitim bir mekân gerektirmektedir. Günümüzde okul denilen mekanlarda, mevzuatın ve müfredatın çerçevesinde araç-gereç, alet-edevat kullanılarak yapılmaktadır. Eğitim düzeyleri ilköğretim, ortaöğretim, yaygın ya da hayat boyu öğretim, yüksek öğretim olarak, diğer taraftan eğitim alanları da sosyal, fen, güzel sanatlar, tıp, teknik-mühendislik gibi genel alanlar şeklinde tanımlanmıştır. Fakat bu sınıflandırmanın en büyük eksiği, hayatın içinde sürekli olarak eğitilen insanın tıpkı bir çocuğun gün içinde sürekli yeni şeyler öğrenme halinde olması gibi, işler-oluşlar karşısında bütün toplumun sürekli terbiye ve te’deb halinde olması gerekliliğidir. Böyle bir eğitim su gibidir, aile ve toplumu durulaştırır ve temizler. Aynı zamanda su gibi her yerde ve her zaman canlılığın ifadesidir.

Toplumsal eğitim mekanizmasında, insanın hem kültür hem irfan sahibi olarak yetişmesinde terbiye ve te’deb’in eksik kalması, öğretimin materyalist güdüler ile çıkar esaslı sonuçlara evrilmesine neden olmaktadır. Diğer yandan toplumsal işleyişle nezaket, görgü kuralları gibi yazılı olmayan fakat toplumun eğitim-kültür seviyesini gösteren en kıymetli davranış biçimlerinin giderek azalması da yine aynı sebepledir.

Ahlâkın yanı sıra günlük hayatın çeşitli alanlarıyla ilgili davranış ve görgü kurallarına, terbiyeli değer davranış biçimlerine ve bunlara dair öğüt verici kısa ve hikmetli sözlere veya bu sözlerin derlendiği eserlere edep veya âdâb kitapları da denilmiştir.(3) Bu kitaplar her zaman eğitimin mekânı olarak düşünülen okullarda okutulmayabilir. Fakat bu durum adabı muaşerete olan ihtiyacın hayattan koparıldığı anlamına gelmez. Geleneğimizde eğitimin en önemli merkezi ilk olarak aile kabul edilirken günümüzde ödenen ücretler mukabilinde değerli kabul edilen eğitim kurumları olmuşsa da bu sorumluluk ailenin üzerinden kalkmış sayılmaz.

Ancak talim, terbiye ve te’deb (edeblendirme) fonksiyonlarının icra edildiği ve kendi

Toplumsal eğitim mekanizmasında, insanın hem kültür hem irfan sahibi olarak yetişmesinde terbiye ve te’deb’in eksik kalması, öğretimin materyalist güdüler ile çıkar esaslı sonuçlara evrilmesine neden olmaktadır.

kültürüne uygun tasarlanmış bir eğitim sistemi o topluma birlik içinde bir aidiyet telkin edebilir. İşte o zaman tek bir değerler sistemi içinde, farklılıklar olsa bile toplumsal ahlâkın her türlü alt kültürde de birliği temsil ettiği görülür.

Kur’an ve Sünnet ahlâkı, eğitimi, öğretimi, tedrisi, irşadı, siyaseti, tehzibi, tezkiyesi ile donanmışsa insan en değerli olan varlığını, yani canını feda edecek ve dünyaya meydan okuyacak irfana (aidiyete) erişir. İşte o zaman şe-

hadete ulaşmanın özlemi içinde yaşar. Biz toplum olarak insanımıza, bedeninin ve aklın temel eğitimi merkezinde, bahsettiğimiz 3T (*talim, terbiye, te’deb*) ile adabı-muaşereti veremezsek toplumumuzda kutsala ve değerlerimize dair aidiyetten söz etmek mümkün değildir.

Bu minvalde, günümüzde modern zihinler kadar işgal altında olan ilk kıblemiz Mescid-i Aksa’mızı, hâtta adaletle ihtiyaç duyan bütün mazlum Müslüman kardeşlerimizi ne kadar “*kendimizden*” görebildiğimiz önemli bir sorudur. Toplumda ruh ve maddenin sağlam dengesi bahsettiğimiz üç ayak üzerinde güven ile durur: talim, terbiye ve te’deb. Bunların üzerine ancak kimlik inşa edilebilir. Bugün Müslümanların Mescid-i Aksa’sı işgal edilmiştir. Kimliği ve kişiliği olan her Müslümanın dengesi hasar görmüştür. Aidiyeti olan her Müslüman bu durumdan rahatsız ve huzursuz olmalıdır. Madem küfür tek bir millettir. Muvahhidler de tek millet olarak Kudüs’ü savunurken aslında bütün mazlum Müslümanları savunmakta ve nereye ait olduklarını da böylece beyan etmektedirler. ■

Kaynakça:

- (1)İslâm Ansiklopedisi: Te’deb, adab-edeb: müellif: Abdülaziz Bayındır
- (2)İslâm Ansiklopedisi: Talim, terbiye, müellif: Ziya Kazıcı, Halis Ayhan
- (3)İslam Ansiklopedisi: Ahlak, müellif: Mustafa Çağırıcı

KUTSAL BİLİNCİ

Suna Durmaz

1973 Arap-İsrail Savaşı sırasında, on iki yaşında bir çocuktum. O yaşlardaki çoğu kız gibi bakımlı süse hevesliydim. Okumayı da çok severdim. O yıllarda rahmetli babam düzenli olarak Tercüman Gazetesi alırdı. Arada, Milliyet ve Hürriyet gibi gazeteler de eve gelirdi. Gazetelerde resimleri olan sanatçıların hikâyelerini heyecanla okurdum. Artistlerden başka, hikâyelerini merakla okuduğum kadınlar, İsrail askerleriydi. Ellerinde makinalı tüfekler ile cepheden verdikleri o süslü püslü pozlara hayran hayran bakardım. O tarihlerde Türk ordusunda kadın olmadığı için (belki vardı ama biz haberdar değildik), makyajlı ve boyalı saçlı kadın askerler ilgimi çekiyordu. Çünkü câzibe ile kuvvet yan yana sunuluyordu.

Bu görüntülerle yazılı medya tarafından benim gibi çocukların bilinçaltına işlenen fikir; İsraililerin vatanlarını savunmak zorunda olan hâlim-selim insanlar, Filistinlilerin ise sosyalist zihniyetli silahlı gerillalar olduğuydu. Bu gerillalar hakkındaki tek bilgim: Uçak kaçırma, suçsuz insanları acımasızca öldüren teröristler tanımlamasıydı.⁽¹⁾ Uçak kaçırma Leyla Hâlid (1944-)* kimdi ve neden böyle bir işe girişmişti? O bir katil miydi, yoksa ülkesinin sesini duyurmaya çalışan bir direnişçi miydi? Yahut 1970 yılında Filistinliler ve Ürdünlüler arasında meydana gelen ve yedi-sekiz bin insanın ölümüne sebep olan "Kara Eylül" olayları neden olmuştu? Filistinliler kimdi? Ürdünlüler kimdi? Bunlar kardeş miydi, yoksa ayrı ayrı milletler miydi?

Tabii o yaşta, ne Filistin ne Mescid-i Akse, ne İsrail ne de işgalci Siyonizm hareketi hakkında en ufak bir bilgim yoktu. Babam öğretmen (Van Köy Enstitüsü mezunu) olduğu halde bu konular hakkında ya bir şey bilmiyordu yahut bildiği halde bizi aydınlatmıyordu. Belki, günümüzde birçok insanın inandığı gibi, Filistin ile alâkalı meselelere "kutsal" gözüyle değil, "Arapların meselesi" nazarıyla bakıyordu. Belki de, Türkiye'ye komünist rejim getirmek için silahlı eylem yapan Deniz Gezmiş (1947-197) gibi Marksist- Leninist düşünceli öğrencilerin⁽²⁾ Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi ile birlikte Ürdün ve Lübnan'da silahlı eğitim almaları yüzünden Filistinlilere karşı ön yargılıydı. Allah doğrusunu bilir.

Filistinliler Önyargımı Kırdılar

Aradan yıllar geçmişti ve ben evlendikten iki yıl sonra dokuz aylık bebeğimle 1985 Ocak ayında Kuveyt'e gitmiştim. Yazma eserler uzmanı olan eşim, Kuveyt Üniversitesi Yazma Eserler Kütüphanesi'nde görev yapmak üzere davet almıştı. Minik oğlum zatürre olmuştu. İstanbul'da başlayan tedavisinin devam etmesi gerekiyordu. Havalimanı çıkışında bir taksiye binerek bizi hastaneye götürmesini istedik. Oğlumun hastalığına dayanamayan kalbim çok daralmıştı. Bunu iyi bilen rahmet ve şefkat sahibi Yüce Rabbim, şoförü öyle bir hastaneye sevk etmişti ki, o gece nöbetçi çocuk doktoru olan şahıs, tıp tahsilini Cerrahpaşa'da yapmış ve Türkiye'de çalışmış olan bir Filistinli doktordu. Konuşmasıyla beni öyle rahatlatmıştı ki hâlâ unutamam. Doktorun "Korkma yenge korkma, Allah'ın izniyle çocuğunu iyileştireceğim" sözleri, hummaya yakalanmış bedene su serpmek misali, şefkat ateşiyle yanan kalbimi oldukça ferahlatmıştı.

O gece otelde kaldık. Ertesi gün, üniversite tarafından bize tahsis edilen lojmana yerleştik. Eşim akşam namazı için evimizin karşısında ki camiye gitti. Cami müdavimlerinden olan Ebu Hişâm eşimi kucaklayıp gurbetteki ilk günlerimizde bize yardıma hazır olduğunu söylemiş. Sübhânallah! Ebu Hişâm da Filistinli çıkmıştı. Ebu Hişâm, hiç aksatmadan bir ay boyunca iğne vurulması gereken yavrumu semt polikliniğine götürmesi için küçük oğlunu görevlendirmişti. Gurbette yalnızlık hissetmememiz için bizleri sık sık evlerine davet ediyorlardı. İlk Arapça kelimeleri Ebu Hişâm'ın eşinden öğrenmişimdir.

Ailece yaptığımız sohbetler arasında Filistin tarihi hususundaki ilk bilgileri Ebu Hişâm'dan duymuştum. Peygamber Efendimiz'in (aley-hisselam) büyük dedesi olan Hâşim'in Gazze'ye ticaret için geldiğini, bu yüzden şehrin halk arasında "Gazzet'ül İzze / İzzetli Gazze" olarak anıldığını, Mescid-i Aksa'nın kutsallığını, Salâhaddin Eyyûbi'yi ve onun ordusuyla Irak- Suriye topraklarından Kudüs'e gelip yerleşen Türkmen ve Kürt ailelerinin varlığını, kendisinin de atalarının Kürt olduğunu, Yahudi işgalini ve bölge tarihiyle alakalı daha birçok detayı ondan öğrenmiştim. Tabii, Ebu Hişâm Cemal Paşa'yı da anlatmıştı. ⁽³⁾ Osmanlı devletinin I. Dünya savaşında cephelelere daha çok Arapları sürdüğünü (!) bu yüzden binlerce Arap gencinin öldüğünü bahsetmişti. Ebu Hişâm'ın Osmanlı hakkında anlat-

tıkları kafama yatmamıştı ama Arapçam iyi olmadığı için cevap verememişim. Eşim kendisiyle tatlı tatlı tartışıyordu ama ikna için yeterli değildi. Anlaşılan, İngilizler bize Arapları kötüledikleri gibi Araplara da bizi kötülemişlerdi! Araplara "Türkler sizi 400 yıl sömürdü" Türklerle de "Araplar sizi arkanızdan hançerledi" demişlerdi.

Arapça Bana Filistin'in ve Kudüs'ün Kıymetini Öğretti

Kuveyt'e yerleşmemizin üstünden iki yıl geçmişti. Bu süre zarfında kulaktan dolma ve radyo-televizyondan biraz daha Arapça öğrenmişim ama bunu yeterli bulmuyordum. Çünkü içinde bulunduğum toplumun dilini mutlaka öğrenmem gerektiğine inanıyordum. Bunun ötesinde, Kelâmullah sıfatı taşıyan kutsal kitabımızı anlayarak okumayı çok arzuluyordum. Bu sebeplerle, 1987 yılı Eylül ayında Kuveyt Üniversitesi Dil Okulu'na kayıt oldum. İki tam sömestr ve yaz kursu olarak devam eden olan dil okulunda, ilk eğitimimi yine Filistinli Prof. Nâil Hoca'dan aldım. Rabbim ilim yolunda da karşıma Filistinli hoca çıkardığına göre, Filistin ve benim aramda bir bağ kuruyordu ama o vakitler bunu idrak edemiyordum.

Sosyalist fikirli olduğu her halinden belli olan Nâil Hoca, bir defasında, Batı medyasının tüm Filistinlileri "terörist" olarak yansıttıklarını, bu yüzden, bir uçak yolculuğunda yanındaki koltuğa oturan kadınla tanıştığında kendisinin Filistinli olduğunu söyleyince, kadının "Siz terörist

“

**Anlaşılan, İngilizler
bize Arapları
kötüledikleri gibi
Araplara da bizi
kötülemişlerdi!
Araplara "Türkler
sizi 400 yıl sömürdü"
Türklerle de "Araplar
sizi arkanızdan
hançerledi"
demişlerdi.**

”

misiniz?" diye sorduğunu gülerek anlatmıştı.

Okulu başarıyla bitirmiş, gazete ve kitap okumaya başlamıştım. Hattâ Mısırlı meşhur yazarlar Fehmi Hüveydi ve Muhammed Hasaneyn Heykel, Kuveytli Ahmed el- Hatîb, Fuâd el-Hâşim, Abdullah en- Nefîsi (Nefîsî'yi hâlâ okur istifade ederim) gibilerin makalelerini çözmeye başlamıştım. Bu yazarların makaleleri vesilesiyle

Ağustos 1990'da Irak Kuveyt'i işgal etmişti. O yıllarda Kuveyt'te 500 bin Filistinli ikamet ediyordu. Kimi 1948 savaşında, kimileri ise 1967'de Kuveyt'e sığınmıştı.

Ortadoğu'da cereyan eden siyasi ve sosyal hadiselerin perde arkasını anlamaya çalışırdım.

Ağustos 1990'da Irak Kuveyt'i işgal etmişti. O yıllarda Kuveyt'te 500 bin Filistinli ikamet ediyordu. Kimi 1948 savaşında, kimileri ise 1967'de Kuveyt'e sığınmıştı. Ebu Hişam ailesi de 1967 harbi sonrası gelenlerdendi. Kuveyt'e sığınan Filistinliler, Filistin Halk Kurtuluş Örgütü'nü (el-Fetih) kurmuşlardı. Kuveyt hükümeti kendilerine her türlü desteği vermişti. Buna rağmen, Saddam Hüseyin'i Arapların lideri olarak gören

Yaser Arafat'ın Kuveyt'in işgaline destek olması, Filistinliler ile Kuveytliiler arasında derin bir çukur açmıştı. Kuveyt, 26 Şubat 1991 yılında B.M orduları tarafından işgalden kurtarılınca, Kuveyt Emiri Câbir Ahmed es-Sabah ülkedeki Filistinlilerin kovulmasını emretmişti. Yaser Arafat ve arkadaşlarının büyük hatası masum Filistinlilere kesilmiş, 450 bin Filistinli sınır dışı edilmişti. Bütün bu olaylar, dikkatimi Filistin, İsrail ve Siyonizm üzerine çekmişti. Konu üzerine çokça kitap okumaya başlamıştım. Araştırmam derinleştikçe hayretim artıyordu.

Bu kutlu topraklar hem akıdevi hem de tarihi olarak bizimle doğrudan alâkalıydı. İsrâ Suresi'nde açık açık ismiyle zikredilen, başka surelerde de dolaylı olarak uzun uzun bahsi geçen, Hz. Meryem'in secdegâhı ve Hz. Zekeriya'nın mihrabı olan Mescid-i Aksa buradaydı. Aksa, peygamberlerin beşiği ve tebliğ minberiydi. Dinden dönenler ile dinde sabit kalanlar arasındaki Hak ve Bâtıl mücadele sahasıydı. İman ettik deyip de teslim olamayan insanların Allah katında rezil oldukları yerdi. Rasûlullah Efendimiz (sallallahualehyivesellem), Miraç gecesinde göklere yükseldiği bu yerleri fethetmek için askeri ve siyasi planlar yapmıştı. Şam diyarını (Beytülmağdis toprakları) fethetmek için bir ordu hazırlamış, başına da evlatlığı Zeyd b. Hârise'nin oğlu Usâme bin Zeyd'i komutan olarak atamıştı. Fetih hareketi Efendimiz (aley-

hisselam) vefat ettikten sonra da devam etmiş; nihayet, Suriye-Filistin topraklarının tamamı İslâm hükmüne boyun eğmişti. Mescid-i Aksa'yı bağrında saklayan Kudüs ise Hz. Ömer (r.a) döneminde (638) fethedilmişti. Bu bilgiler, kutsalla dair her Müslümanın daha çocuk yaştan itibaren bilmesi gereken şeylerdi. Heyhat! Ben bu hakikati çok geç öğrenmiştim.

Dini olarak böyle bir bağımız vardı Suriye-Filistin topraklarıyla. Peki, milli bağımız yok muydu? Elbette vardı. Selçuklular ve onların atabeyleri olan Zengiler, buralarda hüküm sürmüşlerdi. Osmanlı Devleti ise tam 401 yıl buralara gözü gibi bakmış, I. Dünya savaşında itilaf devletlerine karşı mağlup olunca, dört asır boyunca adâlet ve şefkatle idare ettiği peygamberler diyarından ağlayarak çekilmek zorunda kalmıştı.

Filistin Konusuna İlgili Duyanlar, Önce Hangi Dili Öğrenmeli?

Dil bilmek, paha biçilmez bir zenginlik ve kuvvettir. Özellikle de Arapça, kutsal kitabımızın dili olması cihetiyle akıdevi olarak bir buçuk milyar Müslümanın ortak lisanı ve yaklaşık 300 milyon Arabin ana dilidir. İslâm tarihinde varlık göstermiş olan birçok devletin de resmi yazışma dilidir. Bu sebeple, içinde bulunduğumuz coğrafyanın geçmişini anlatan temel tarih kitapları genelde Arapça yazılmıştır. İbadet ve zikir kitabımız olan Kelâmullah'ı anlamak için mutlaka

Arapça öğrenmek gerekir. Arap kardeşlerimizle, özellikle de Filistinlilerle kuvvetli muhabbet bağı kurmak için mutlaka Arapça öğrenmek gerekir. İşgal altındaki İslâm topraklarını kurtarma mücadelesinde uluslararası mahfillerde etkin olabilmek için İngilizce de öğrenmek zaruret haline gelmiştir.

İbranice Gerekli mi?

Son zamanlarda, birçok genç İbranice öğrenmeye merak sardığını bana iletti. Sebebinin sorunca, "Yahudileri daha iyi tanımak, Filistinlilerin hakkını savunmak (!)" gibi cevaplar verdiler. Peki, Arapça biliyor musun? diye sorduğumda ya hiç bilmediklerini ya da çok basit düzeyde olduklarını söylediler. Şahsen, dil öğrenimini çok önemsiyorum. İbranice de buna dâhil. Bununla beraber, İbranice hususunda bazı çekincelerim var. Şöyle ki: Bir lisan öğrendiğinizde, o milletin inancına ve bu inançtan kaynaklanan örf ve âdetlerine karşı ilgi duyma durumunda kalabilirsiniz. Hattâ kutsal bilinci olmayan bir Müslümansanız, dilini öğrendiğiniz o milletin dinine dahi meyledebilir ve o milleti savunur hâle gelebilirsiniz. Bu durum bütün diller için geçerlidir, özellikle de İbranice için.

Peki, ne yapmalı? Bir Müslüman için İbranice öğrenmek haram mı?

Öncelikle, Arapça ile aynı dil ailesinden (Sami) gelen İbraniceyi öğrenmek haram değil elbette. Lakin her konuda olduğu gibi Yahudiler hususunda da evvela Kuran-ı Kerim'i anlamalı ve ayağımızı yere kuvvetli basmalıyız. Rabbimiz Yahudiler hakkında ne diyor? O ayetleri bulup üzerinde tefekkür etmemiz gerekiyor. El-Alim ve Allâmu'l Ğuyûb olan Rabbimiz, öğrenmemiz gereken esaslı meseleleri mutlaka bildirmiştir. İsrailoğullarının çoğunluğunun dinden dönmeleri ve bu sebep dolayı lânetlenmeleri, Peygamberleri öldürmeleri yahut onları yalanlayıp iftira atmaları, yeryüzünde fesat çıkarmaları, Rablerine asla tevekkül etmemeleri, Zât-ı Akdes olan Allah Teâlâ'yı sorgulamaları, Rasûlullahî (aleyhisselam) öldürmeye kalkmaları ve daha niceleri...⁽⁴⁾

Bunları idrak edip, sarsılmaz bir iman sahibi olduktan sonra, Yahudi zihniyetini ve işgalci Siyonist yapının içinde olduğu manevi cehennem ve toplumsal çöküşün detayını dış dünyaya aktarmak için, özellikle de akademik seviyedeki araştırmacıların İbranice öğrenmeleri faydalı olur. Tur rehberleri de buna dâhil ebet-

te. Bunun haricinde ise İbranice öğrenimi fan-tezinin ötesine geçemez.

Sözün özü: Bir mümin, anadilinden sonra Arapça'yı iyice öğrenmeli, sonra ihtiyaca göre diğer dilleri öğrenmeye gayret etmelidir. ■

Dipnot:

- (1) 1999 depreminde, Türk medyası, ambulans ve arama ekipleri gönderen İsrail'i pek yardım sever göstermiş, uçaklar dolusu yardım gönderen Kuveyti önemsememişti.
- Leyla Hâlid: 1948 yılında Filistin toprakları Yahudiler tarafından işgal edilince, ailesiyle birlikte Güney Lübnan'a sığındı. 1967 yılında Kuveyt'te öğretmenlik yaptı. "Dünyada uçak kaçırma eylemlerini gerçekleştiren ilk kadın" olarak tanındı. 29 Ağustos 1969 tarihinde, 840 numaralı Los Angeles-Tel Aviv uçuşunu gerçekleştiren bir Amerikan uçağını kaçırmıştır.
- (2) <https://www.indyturk.com/node/131871/t%C3%BCrkiyeden-sesler/filistin%E2%80%99e-giden-t%C3%BCrkiyeli-devrimcilerin-serencam%C4%B1-1>
<https://www.gercek hayat.com.tr/dosya/solcular-filistinline-gerilla-olmaya-gitti/>
- (3) Osmanlı Devleti Dördüncü Ordu komutanı olan Cemal Paşa, (1872-1922) İngilizler'i Mısır'dan çıkarmak için Kanal Harekâtı adı verilen bir planı uygulamaya koydu. Şubat 1915'teki Birinci Kanal Harekâtı'nda ve 1916 Temmuzunda tekrarlanan İkinci Kanal Harekâtı'nda istenen sonuçlar alınamadı. Bu yüzden Kanal Harekâtı eleştirilere konu oldu ve hayalci bir girişim olarak yorumlandı. Cemal Paşa, Şam'daki ikametinde Arap milliyetçi liderleriyle de çatıştı. Bir yandan ahalinin desteğini sağlamak için Mescid-i Aksâ'da cuma namazlarından sonra diğer yetkililerle birlikte şikâyetleri dinleyip halkın verdiği dilekçeleri işleme koyarken öte yandan Arap milliyetçi liderlerine karşı sert tedbirler aldı. Bkz: <https://islamansiklopedisi.org.tr/cemal-pasa>

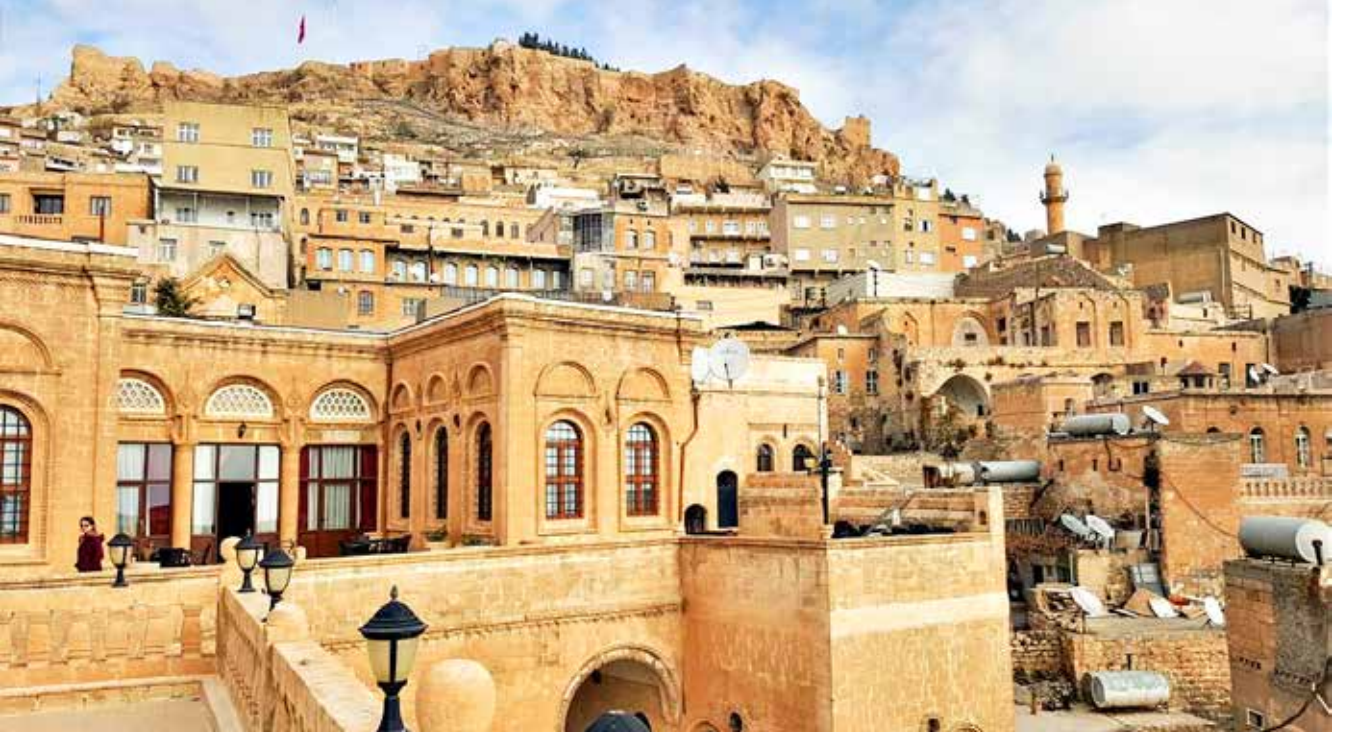
“

Bu kutlu topraklar hem akîdevi hem de tarihi olarak bizimle doğrudan alâkalıydı. İsrâ Suresi'nde açık açık ismiyle zikredilen, başka surelerde de dolaylı olarak uzun uzun bahsi geçen, Hz. Meryem'in secdegâhı ve Hz. Zekeriya'nın mihrabı olan Mescid-i Aksa buradaydı.

”

- (4) "Ne zaman onlar bir söz verdilerse yine kendilerinden bir grup onu bozup bir kenara atmadı mı? Zaten onların çoğu iman etmezler." Bakara, 100
- "De ki: "Eğer inanan kimseler idiyeniz, daha önce niçin Allah'ın peygamberlerini öldürüyordunuz?" Bakara, 91
- "İçlerinden birazı dışında, onlardan sürekli ihanet görür durursun. Maide, 13
- "İsrailoğullarından inkâr edenler, Davud ve Meryem oğlu İsa diliyle lânetlendi. Bu, onların isyan etmeleri ve hadlerini aşır olmalarından ötürüydü." Maide, 78

İKİ KARDEŞ ŞEHİR: KUDÜS VE MARDİN

Betül Güllüce Dayıoğlu

Mardin, pek çok kişiyi olduğu gibi bizi de kendine çekiyordu uzun süredir. Tabi ki şehri gezmek, leziz yiyecekler tatmak, yeni dostlar edinmek, birbirinden güzel fotoğraflar çekmek bir şehri tanımak için güzel deneyimlerdir. Bilindiği gibi, tarihi bir şehrin cazibesi, silüetini ve kendine has dokusunu yüzyıllar boyu devam ettirebilmesinden geliyor. Maalesef, Mardin'de eski şehire gelene kadar pek anlamıyorsunuz bu şehrin büyü-sünü. Sonrası mı? Eski şehire gelip geçesi gerdanlık gündüzü mezarlık diye anılan şehrin, taş yapılarının bozulmadığını görüyorsunuz.

Grubumuz, hoş sohbetler ve kıymetli bilgiler eşliğinde şehri sokak sokak arşınlar-ken benim tek isteğim sadece durmaktı. Her köşede fotoğraf çekilerek ilerlemek isteyenleri anlıyor olsam da ben zamanı ve mekandakileri durdurarak bütün duygu-larımla şehrin dilini anlamak istiyordum. Şehrin renklerini incelemek, sonra gözleri-nizi kapayıp çarşısındaki sesleri dinlemek, oraya ait rüzgârın sizi alıp götüreceği yer-lere kapılıp gitmek bulduğunuz yer-le bütünleşmenizi sağlıyor. İşte bu bütün-lük içinde ben de şehrin kendini açmasını müşahade etmiştim. Mardin, her ne kadar turistik merak kozunu üzerimde kullandıy-

sa da gezdikçe fazlasıyla tanış olduğumu-zu anlayabiliyordum. Şehrin bu aşinalığı içime doğdukça merak ve keşfetme hırsı yerine, kendimi şehre teslim etmenin key-fini sürüyordum.

Tam da bu esnada, gezi programımıza bir mola verip Mardin Üniversitesi Rektörü Sayın İbrahim Özcoşar Hoca'nın bir sunu-munu izlemek nasip oldu. İşte buydu şe-hirle bütünleşmeye çalışırken adını koya-madığım duygu... Hocanın anlattıkları ile üniversite bünyesinde yapılan Kudüs-Mar-din kardeş şehirler videosu Mardin'in üze-rindeki perdeyi açmış gibiydi. Dil, din, ırk ve kültürel çeşitliliğiyle ün yapmış olması

ilk İslam şehirlerinden biri olması özelliğini geri planda bırakıyordu.

İbrahim Hoca'nın anlattıklarına göre; insanlığın ilk yerleşim yerlerinden biri olan Mardin'de, Göbeklitepe'den bile bin yıl eskiye dayanan ilk yapılaşma olan ibadethaneler, arkeolojiye dayanan materyalist tarih anlayışını alt üst etmektedir. Roma döneminde bir karakol olarak kullanılan Mardin Kalesi, Artuklular döneminde bildiğimiz manada şehir oluyor. Kudüs valisi olan Artuk Bey ölünce, oğulları Harput, Hasankeyf ve Mardin'e yerleşiyor. Bu bakımdan Artuk Bey ve oğulları gibi şehir algımızın da aynı düzlemde olduğunu görmek çok çarpıcıydı. Hoca'nın vurguladığı ve beni etkileyen tespit şuydu; Artuk Bey'in oğullarının zihinlerindeki şehir algısı Kudüs'ten başkası olamazdı. Yani bir bakıma Kudüs baba ise Mardin onun oğlu gibiydi. Mardin'in diğer Anadolu şehirlerinden farkı da burada ortaya çıkmaktadır. Anadolu şehirleri zamanla İslâm şehrine dönüşürken, Mardin, bu kimliğini ilk günden, babası mesabesinde olan Kudüs'den almıştır.

Farklı kültürlerin rengini bir ebru tablosu gibi üzerinde yaşatan Mardin'de, Osmanlı döneminde bile Artuklu yönetim sistemi değiştirilmemiştir. Medyada daha çok Süryani nüfusun hala varlığını sürdürüyor olması, turistik ve popüler yönleri ile gündemde olan, arka planındaki muhteşem görüntüsü ve taş evleri ile film-dizi sektörünün vazgeçemediği Mardin, tam olarak bizim kadim medeniyetimizin şehir kültürünü bütünüyle taşıyor. Ayrıca Mardin ve Kudüs şehrin görüntüsü olarak benzediği kadar gelenekleriyle de benzerliklerini canlı tutuyor. Bu iki kardeş şehir; ibadethaneleri, abbaraları, dar sokakları, taş evleri ile masalsi bir özelliğe sahiptir. İkisinde de ezan sonrası Hz. Peygamber'e salat ve selam okunması gibi birçok gelenek hala devam ettirilmektedir.

Tarihsel süreç boyu bu kadar dil ve din çeşitliliğini bir arada tutan şehir sayısı azdır. Zaten Batı medeniyetinin aksine bizim medeniyetimizde şehirler homojen değildir. Fakat modern dönem öncesi aynı din-den olsa bile Hristiyanlar mezhep farklılıkları sebebiyle gettolarda yaşardı. Buna

karşın tüm Müslüman şehirlerinde farklı din ve mezheplerin bir arada yaşaması huzur ve barış ortamının tesadüf olmadığını gösterir. Çünkü İslamiyet'te hiçbir inanç sisteminde görülmeyen bir tutarlılık görürsünüz, teoriyle pratik hiç çakışmaz. Bu nedenle modern hayatta yalpaladığımız sorunlarda hep görüyoruz ki, eksikliğimiz uygulamalarımızda bütünüyle tutarlı olmayışımızda gizlidir. Nitekim, hayatı her yönüyle kapsamayan bir din veya ideolojinin de kalıcı olması düşünülemez. Eğer kendi değerlerimizi bütünüyle yüklenebilseydik, eskiden olduğu gibi bir Müslüman şehirde daha imar aşamasındayken bile medeniyeti oluşturan değerlerin, davranışların şehirdeki yansımalarını görebilirdik.

Bu gezi sayesinde sadece Mardin'in tarihi değil Kudüs ile ortak yönlerini hem görsel hem sözlü olarak yansıtmaları geziye katılan herkese müthiş bir bakış açısı kazandı. Gelgelelim, Mardin Artuklu Üniversitesi'nin bu kadim medeniyete bütüncül bakış açısıyla hazırladığı Mardin-Kudüs Kardeş Şehirler Projesi Kudüs ve Mardin üniversitelerinin ortak çalışmalarının sürüyor olması gelecek için umut veriyor. İki kadim şehrin bu gibi faaliyetlerle eşleşiyor olması, bir vücudun farklı uzuvları gibi olan İslam ülkeleri için örnek teşkil edebilir. Son yüzyılda türlü hain planlarla masa başında çizilen sınırlar ile birbirlerinden

“

Farklı kültürlerin rengini bir ebru tablosu gibi üzerinde yaşatan Mardin'de, Osmanlı döneminde bile Artuklu yönetim sistemi değiştirilmemiştir.

”

öteye atılmaya çalışılmış Müslüman toplumlar aynı ailenin üyeleri idi, tıpkı Mardin ve Kudüs gibi biri baba iken diğeri oğuldu. Bugün geldiğimiz noktada tek tuşla dünyanın öbür ucuyla bağ kurabiliyorken, Marshall McLuhan'ın deyimiyle "dünya küresel bir köy olmuşken" biz köklerimizle bağ kuramaz olmuşuz. Uzakları yakın etmekle böbürlenlen vahşi modernizm niyetleri, yakınlarımızı bize uzak ederken hiç inşaf etmemiş. Bize düşen ekran karşısından izlemek, öğrenmek değil kayıp kardeşini arama azmiyle yollara düşmek, gitmek, görmek, konuşmak bu şehirlerle. ■

“KUDÜS BİZİM NAMAZIMIZDIR”

Ahmet Bulut

Ahmet Bulut

Röportaj: Yusuf Engin Gezer

*Namaz Gönüllüleri
Platformu’nun
kurucularından Ahmet
Bulut hocamızla Kudüs’ü
konuştuk.*

Hocam, öncelikle kendinizi biraz tanıtabilir misiniz?

1971 yılında Çanakkale Bayramiç'in Karaköy Köyü'nde doğdum. İlkokulu köyümüzde, orta- okul ve liseyi Bayramiç İmam Hatip Lisesi'nde, Üniversiteyi Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde okudum. Çeşitli TV ve radyo programları yapıyorum, konferanslara katılıyorum. Namaz Gönüllüleri Platformu'nun birtakım faaliyetlerini organize ediyorum.

Kudüs'e gittiniz mi? Gittiyseniz orada yaşadıklarınızı, hissettiklerinizi bizimle paylaşır mısınız?

Efendimiz Sallallahu Aleyhi Vesellem, "Üç Mescid'e ibadet maksadıyla ziyaret caizdir" diye buyuruyor. Mescid-i Haram, Mescid-i Nebi ve Mescid-i Aksâ. Ayrıca buralarda kılınan namazların diğer yerlerde kılınan namazlara göre sevaplarının da kat kat fazla olacağını belirterek bizleri teşvik ediyor. Bu teşvik sebebiyle benim de en büyük hayallerimden birisi Kâbe'yi, Mescid-i Nebevi'yi ve Mescid-i Aksâ'yı görmektir. Allah nasip etti ve yaklaşık on yıl kadar önce gidebildim Elhamdülillah.

Kudüs'te Müslümanlara yapılan zulme şahit oldunuz mu?

Mescid-i Aksâ'nın Kuzeybatı köşesine yaklaşık 150 metre uzaklıkta dedesi Osmanlı askeri olan bir zatın evine misafir olduk. Bizim Fatih'teki 2-3 katlı tarihi evlere benzeyen bir evde oturuyor. Konuşmamız esnasında bize dönüp, "Yahudiler buraya ne kadar para teklif ettiler, biliyor musunuz?" diye sordu. Hepimiz bir rakam söyledik ama devamlı çıkın çıkın diyor. Tabi bizim aklımıza hayalimize gelmeyecek bir rakammış. Yanlış hatırlamıyorsam 11 milyon dolar dedi. Bu sözden sonra şunu düşündüm; belli bir şura, imana sahip olmadan böyle bir rakama kaç kişi hayır diyebilir? Düşünsenize, adamın kendisini veya evladını değil, torunlarını bile zengin edecek bir teklifle geliyorlar. Diğer yandan da Mescid-i Aksâ'ya yakın bölgelerdeki dükkânlara ise %60 vergi uygulaması yaptıklarını bizi gezdiren rehber arkadaştan dinlemiştik. Bu kadar ağır bir vergiyle orada nasıl dükkân işletilebilir?

Ayrıca Siyonistler istedikleri zaman istedikleri Müslümanın evine gece gündüz demeden baskın yapıp, ırzına, namusuna ve canına kasıtlı saldırıyor. Müslümanlar olarak da bizler sadece kinayabiliyoruz. Bir de utanç duvarı mesele-

Efendimiz Sallallahu Aleyhi Vesellem, "Üç Mescid'e ibadet maksadıyla ziyaret caizdir" diye buyuruyor. Mescid-i Haram, Mescid-i Nebi ve Mescid-i Aksâ. Ayrıca buralarda kılınan namazların diğer yerlerde kılınan namazlara göre sevaplarının da kat kat fazla olacağını belirterek bizleri teşvik ediyor.

si var. Müslümanlar, duvarın her iki tarafındaki evlerine veya işlerine giderken her seferinde işgalcilerin oluşturduğu kontrol noktalarından hem de saatlerce bekleyerek geçmek zorundalar. Düşünün biz İstanbul'da bir yakadan diğerine geçerken trafiğe yakalansak üfleyp püflüyoruz. Onlar ise kendi öz yurtlarında her gün bu çileyi çekmek zorunda kalıyorlar. Biz iki milyar Müslüman ise bu zulmü sadece dil ucuyla kınıyoruz. Başka da bir şey yaptığımız yok.

Kudüslüler hakkında ne düşünüyorsunuz? Gözlemlerinizi aktarabilir misiniz?

Orada yaşayan kardeşlerimiz şuurlu insanlar. Bir dergide okumuştum. Sekiz yüz hafız vermişler. Ciddi manada entelektüel birikimleri var ve okuyorlar. Hemen her kadın orada cihad ruhuyla doğum yapıyor. Dünyaya getirdiği her çocuğu Mescid-i Aksâ'ya bir murabıt olarak görüyor ve öyle yetiştiriyor. O anaların metanetini ve cesaretini, kendi nefsimi de içine koyarak söylüyorum, birçok erkek kardeşimizde göremiyorum. Onlar ümmetin namusunu koruyorlar. Bu bir Arap davası değil, ümmetin davasıdır. Bir de bize karşı olan muhabbetleri, "Siz hiç bir şey yapmayın, buraya gelip, gidin yeter" şeklindeki davetleri çok hoşuma gidiyor.

Ahmet Bulut

Bir akşam Mescid-i Aksâ'da yatsı namazını kıldık ve oradan çıkıyoruz. Çıkışta da bir kardeş telefonda Abdussamed'in Kur'an Kıraat'ini dinliyor. Bu durum hoşuma gitti ve dinlediği Kur'an Kıraat'ini "telefonda bana aktarabilir misin?" dedim. "Olur." dedi. Sonra "nerden geldiniz?" diye sordu. "Türkiye'den..." dedim. "Neresinden?" dedi. "İstanbul'dan geldim." dedim. "Vaktiniz varsa bir çay içelim" deyince "Hay hay" deyip gittik. İlk defa, hiç tanımadığım bir kardeşim cami çıkışında beni evine davet etmiş ve çay ikramında bulunmuştu. Ziyaret esnasında gördüm ki, orada Türk televizyonları izleniyor! Bu duruma şaşırılmışım! Ama aslında düşününce daha düne kadar burası bizim bir vilayetimizdi. Maalesef bir asır önce aramıza suni sınırlar konuldu. Bir zamanlar kendi topraklarımız olan ve hattâ tapusu dedelerimizin üzerine olan topraklarımıza "birilerinin izniyle" gitmeye çalışmak ve psikolojik işkencelere maruz kalarak gitmek insanın kanına dokunuyor.

Ahmet Bulut

“

*Kudüs bizim imanımızdır.
Kudüs bizim namazımızdır.
Kudüs bizim miracımızdır.
Kudüs bizim için bir aşktır.
Bir irfan mektebidir.*

”

Rabbimizden bizi özgür Kudüs'te, özgür Mescid-i Aksâ'da namaz kılacağımız günlere kavuşturmasını niyaz ediyorum!

Kudüs sizin için ne ifade ediyor?

Kudüs bizim imanımızdır. Kudüs bizim namazımızdır. Kudüs bizim miracımızdır. Kudüs bizim için bir aşktır. Bir irfan mektebidir.

Hocam siz aynı zamanda “Namaz Gönüllüleri Platformu” üyesi olarak bu konuda oldukça önemli hizmetler veriyorsunuz. Namaz'ın ümmete müjdelendiği Miraç'ın merkezi Kudüs'ü nasıl anlamalı ve nasıl yaşamalıyız?

İstanbul'dan namaza duran kardeşlerimiz aslında iki kibleye birden yönelirler. Şöyle haritadan bir baksak, Efendimizin (Sallallahu Aleyhi Vesellem) henüz kible değiştirilmeden önce Rûkn-u Yemani (Kâbe'nin Yemen tarafına bakan köşesi) ile Hacer'ul Esved arasında namaza durarak gönlündeki kible ile fiiliyattaki kibleyi birleştirdiğini görürüz. Biz de İstanbul'dan namaza durduğumuzda iki kibleyi birleştirip namaza duruyoruz. Bizim için Efendimizin (Sallallahu Aleyhi Vesellem) Miraç yolculuğu Mescid-i Aksâ'da başlıyor. Mescid-i Aksâ'da bütün peygamberlere namaz kıldırıldığını da Hadis-i Şerifler'den öğreniyoruz. Bugün de bizim için namazda Miracı yakalayabilmenin yolu Mescid-i Aksâ davasına Kudüs davasına hizmetten geçer desek herhalde uygun olur.

İmkânınız olsaydı Kudüs'ün özgürlüğüne kavuşması için neler yapardınız?

Siyasi, iktisadi, içtimai ve askeri ne gerekiyorsa

yapmaya gayret ederdim. Çünkü Kudüs ümmetin namusudur. Kudüs'e ve Mescid-i Aksâ'ya sahip olan dünyaya sahip oluyor. Biz dünyayı da ahiretin bir tarlası olarak gördüğümüz ve ahireti kazanmamızın yolunun da buradan geçtiğini düşündüğümüz için, ümmetin içine düştüğü bu zelim durumdan kurtulması için gereken tüm adımları atmak isterdim.

Mirasımız Derneği'nin faaliyetleri hakkında ne düşünüyorsunuz?

Öncelikle son dönemde derneklerimizin ihtisaslaşarak tek bir konuya odaklanmasının çok verimli olduğunu düşünüyorum. Çünkü tüm zihin bir konuya odaklanınca ortaya harika işler çıkıyor. Bu manada Mirasımız Derneği güzel bir öncülük yapıyor. Hem Kudüs davasının gündemde kalmasını sağlayıp orada yaşanan zulmü duyurmaları hem de orada direnen mura-bit kardeşlerimizi desteklemeleri ve birçok başka hizmetleri takdire şayan.

Dua ediyoruz; “Rabbimiz (Azze ve Celle) önlerini açsın. Umduklarının çok çok üzerinde hayra vesile kılsın.” ■

Ahmet Bulut

MESCİD-İ AKSA'NIN YETİM KIZI: HZ. MERYEM

Ahmet Durmaz

Dergimizin 46.sayısında “Sübhane” kelimesinin Kur’an-ı Kerim’deki manâsı üzerinde durmuştuk. Bütün noksanlıklardan münezze olan Allah Teâla’ya has olan bu sıfat, O’nun kudretinin başlangıcı ve sonu olmadığını ifade eder. Allah Subhanehu ve Teâla, geçici bir yurt olan dünya hayatımızın devamı için kâide ve kurallar koymuştur ve bu kanunlar kıyamete kadar işleyecektir. Bu sünnettullah’tır. Bir takım insanlar, bilmeyerek yahut küfre düşerek, kudreti sonsuz olan Allah’ın koyduğu sayısız kanunları “Tabiat veya doğa kanunları” diye tanımlıyorlar. Kur’an, varlıklar üzerindeki ilâhi hâkimiyete dikkatimizi çeker. Yerlere ve göklere bakmamızı, kâinatın nasıl muhteşem bir sistem içinde döndürüldüğünü, bu sistemin saniye veya milimetre şaşmadan sürekli çalıştığını ispat eder.

İşte bu düzen ve nizamın sahibi, mucizevi bir şekilde, istediği anda ve mekanda o kuralları geçersiz kılabilme irade ve kudretine de sahiptir. Meryem suresinde ve başka surelerde de bildirildiği gibi, ilâhi kudret kayıtsız ve şartsızdır. Allah Teâla, üremenin, özellikle de insan neslinin devamı için bazı sebepler ve şartlar koymuştur. O şartlar bir araya getirildiğinde insan nesli devam eder. Fakat, bir insanın dünyaya gelmesi için bu şartların bir araya gelmesi her zaman zorunlu değildir. Yaratıcı olan Rabbimiz kendi kudretine sı-

nır veya şart koymamıştır. Sebep-sonuç dışında, başka türlü yaratma durumlarıyla eşsiz ve sonsuz kudretini gözler önüne sermiştir.

İnsanın Yaratılış Şekilleri

1. Allah, erkek ve dişi olmadan yaratandır. Örnek: Hz. Âdem’in topraktan yaratılması.

“Andolsun biz insanı şekillenebilir özlü balçıktan, (şekil verilip) kurutulmuş çamurdan yarattık” Hicr,26

“Hani rabbın meleklere demişti ki: “Ben şekillenebilir özlü balçıktan, (şekil verilip) kurutulmuş çamurdan bir insan yaratacağım” demişti.” Hicr,28

“Allah insanı, pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı.” Rahman,14

2. Erkekten dişiye yaratandır. Örnek: Hz. Havva’nın yaratılması.

“Ey insanlar! Sizi bir tek nefisten yaratan, ondan eşini var eden, bu ikisinden de birçok erkekler ve kadınlar üretilen Rabbinize karşı gelmekten sakının. İsmi hürmetine birbirinizden dilekte bulunduğunuz o Allah’a saygısızlık etmekten ve akrabalık bağlarını koparmaktan sakının. Çünkü Allah sizin üzerinizde tam bir gözeticidir” Nisa,1

“Sizi bir tek candan yaratan, kendisiyle mutlu olsun diye ondan da eşini yaratan O’dur. Erkek eşiyse beraber olunca kadın

hafif bir yük yüklenir, onu bir süre taşır; hamileliği ağırlaşınca rableri olan Allah’a şu sözlerle yakarılır: “Andolsun, bize kusursuz bir çocuk verirken kesinlikle şükredenlerden olacağız!” Araf,189

3. Erkek olmadan dışıdan insan yaratandır. Örnek: Hz. İsa’nın yaratılması.

“Kitapta Meryem’i de okuyup an. Hani o, evinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmişti. Onlarla kendi arasına bir perde çekmişti. Derken, ona ruhumuzu gönderdik; ruh ona tam bir insan şeklinde göründü. Meryem, “Beni senden koruması için çok esirgeyici olan Allah’a sığınıyorum! Eğer Allah’tan sakınan bir kimse isen (bana dokunma)” dedi. Melek, “Ben ancak sana tertemiz bir erkek çocuk bağışlamak için rabbın tarafından gönderilmiş bir elçiyim” dedi. Meryem, “Ben iffetsiz olmadığım ve bana bir erkek eli bile değmediği halde nasıl çocuğum olur?” dedi. Melek cevap verdi: “Orası öyle; ancak rabbın buyurdu ki: O bana kolaydır. Biz, onu insanlara bir delil ve kendimizden bir rahmet kılacağız. Bu, kararlaştırılmış bir iştiir.” Meryem,16-21

“Allah, bir de iffetini sapasağlam koruyan ve bizim de kendisine ruhumuzdan üflemediğimiz, Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını doğrulayan İmran kızı Meryem’i de (inanana) örnek gösterdi. O itaat edenlerdendi.” Tahrim,12

4. Erkek ve dişinin bir araya gelmesi ile nesli devam ettirendir. Örnek: Genel olarak insanların durumu böyledir.

“Erkeği ve dişiği yaratana andolsun ki,” Leyl,3

Bu dört oluşumun dışında, yine Allah’ın irade etmesiyle, üreme dönemini geçirmiş yaşlı kişilerden de çocuk doğmuştur. Hz. Zekeriya ve Hz. İbrahim (üzerlerine selam olsun) ve eşleri çok yaşlı oldukları halde Rabbimiz onları çocuk sahibi eylemiştir.

“Zekeriyyâ, “Rabbim!” dedi. “Karım kısır olduğu, ben de ihtiyarlığın son sınırına vardığım halde, benim nasıl oğlum olabilir? Orası öyle” dedi ve buyurdu ki, Rabbin: “O bana kolaydır; daha önce, sen hiçbir şey değilken seni de yaratmıştım.” Meryem, 7-9

“Bu sırada İbrâhim’in karısı ayakta durmuş, onları dinliyordu. Meleklerin sözünü duyunca güldü; biz de ona İshâk’ı, İshâk’ın ardından da torunu Yâkub’u müjdeledik. Bunun üzerine kadın hayretler içinde: “Vay başıma gelene! Ben ihtiyar bir kadın, şu kocam da ihtiyar bir adamken, bu hâlimle çocuk mu doğuracağım? Doğrusu bu, gerçekten şaşılacak bir şey!” dedi. Melekler: “Sen Allah’ın işine mi şaşıyorsun?” dediler, sonra da: “Ey hâne halkı, Allah’ın rahmeti ve bereketi üzerinize olsun! Şüphesiz Allah, çok övölmeye lâyıktır,

tır, şan ve şerefi pek yücedir” diye dua ettirler.” Hûd,71-73

Diğer yandan, her türlü döllenme şartı uygun olduğu halde çocuk olmayışı bir vâkiadır. Allah istediğine kız veya erkek, istediğine ikiz-üçüz verir, dilediğini ise çocuksuz kılar.

“Yahut onları, hem erkek hem de kız çocukları olmak üzere çift verir. Dilediğini de kısır kılar. O, her şeyi bilendir, her şeye gücü yetendir.” Şura,50

Yaratılış hususunda, Hz. Âdem’den sonra insanlık tarihinde müthiş bir mucize daha gerçekleşmiştir. Bu mucize, iffetli kız (Betül) sıfatlı Hz. Meryem’in erkek eli değmeden Hz. İsa’ya hamile kalıp doğurmasıdır. Doğumun bu şekilde olduğu noktada, Hristiyanlar ve Müslümanlar aynı fikirdedirler. Hz. İsa, bekâr bir kızıdan babasız olarak dünyaya gelmiştir. Hz. Âdem ve Havva’dan sonra babasız dünyaya gelen tek insan, Hz. İsa’dır. Erkek teması olmadan çocuk doğurmuş olan tek kadın, Hz. Meryem’dir.

Hz. Meryem’in Annesi Hanne’nin Duası

Bakara suresi 186. Ayette “Kullarım, beni senden sorarlarsa, (bilsinler ki), gerçekten ben (onlara çok) yakınım. Bana dua edince, dua edenin duasına cevap veririm. O hâlde, doğru yolu bulmaları için benim davetime uysunlar, bana iman etsinler”

diye buyruluyor. Dua etmemek kibir alâmetidir. Allah katında önem kazanmak istiyorsak, dua etmeliyiz. “Duanız olmazsa ne ehemmiyetiniz var?” (Furkan,77)

Beş vakit kıldığımız namaz (es-Salât) da dua manâsı taşır. Rasulullah Efendimiz (aleyhisselam) “Dua ibadetin beynidir” diye buyurmuştur. Bediüzzaman da duanın ehemmiyeti hakkında şöyle der:

Dua-yı kavli-i ihtiyarın makbuliyeti, iki cihetledir: Ya ayn-ı matlubu ile makbul olur veyahut daha evlâsı verilir. Meselâ, birisi kendine bir erkek evlât ister. Cenâb-ı Hak, Hazret-i Meryem gibi bir kız evlâdını veriyor. “Duası kabul olunmadı” denilmez. “Daha evlâ bir surette kabul edildi” denilir. Hem bazen kendi dünyasının saadeti için dua eder. Duası âhiret için kabul olunur. “Duası reddedildi” denilmez. Belki, “Daha enfâ (faydalı) bir surette kabul edildi” denilir, ve hâkezâ...” 24. Mektup, 1.Zeyl

Her gün yapmamız gereken dua, hem nefsimizin hem de zürriyetimizin Allah rızasını kazanan namaz ehli olmasıdır. İbn Mâce gibi bir çok hadis kitabında bildirildiği üzere, pederin evladının dünya-âhiret iyiliği için ettiği dualar kabuldür bizinzillâh.

“Rabbim! Beni namaza devam eden bir kimse eyle. Soyumdan da böyle kimseler yarat. Rabbimiz! Duamı kabul eyle.” İbrahim, 40

Hız. Meryem'in annesi Hanne, (Kuran'da İmran'ın karısı olarak geçer) içten ve ihlâsla dua yapmada bize muhteşem bir örnektir. Candan yaptığı dua neticesinde harika bir evlat ve mucize bir torun sahibi olmuştur. Biz de, tüm samimiyetimizle Allah'tan hayırlı nesil istersek, Rabbimiz bu isteğe cevap verir biiznillah. Çocuklarımızın Allah'ın razı olacağı kullar olması için çokça dua edelim, onları şeytanın şerinden koruması için Rabbimize yakaralım, onları Allah yoluna adayalım; tıpkı Hanne gibi.

"İmrân'ın karısı şöyle demişti: «Rabbim! Karnımdakini azatlı bir kul olarak sırf sana adadım. Adağımı kabul buyur. Şüphesiz (niyazımı) hakkıyla iştien ve (niyetimi) bilen sensin. Onu doğurunca, Allah, ne doğurduğunu bilip dururken: Rabbim! Ben onu kız doğurdum. Oysa erkek, kız gibi (Mescid-i Aksa'ya hizmet bakımından) değildir. Ona Meryem adını verdim. Kovulmuş şeytana karşı onu ve soyunu senin korumanı diliyorum, dedi. Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir şekilde kabul buyurdu ve onu güzel bir şekilde yetiştirdi. Zekeriya'yı da onun bakımıyla görevlendirdi..." Ali İmran,35-37

Salih ve imanlı neslin yetişmesinde anne esas muallimdir. Hız. Hanne'de gördüğümüz gibi, iman hakikatleri ilk olarak anneden öğrenilir. Bu süreç, bebek daha anne karnında iken başlar. Biz nice salih kadınlar ve anneler sayesinde bu zamanlara erdik. Yine onlar sayesinde şahlanacağız inşaallah. Sonsuz mutluluğa giden kervan onlarla yürüyecektir. Onlara çok saygı gösterelim ve çokça dua edelim.

Allah'ın Övdüğü Kız

Rabbimiz iman ve küfür ehlinin makamlarını anlayabilmemiz için dört kadını örnek göstermiştir.

"Allah, inkâr edenlere, Nûh'un karısı ile Lût'un karısını örnek gösterdi. Bu ikisi, kullarımızdan iki salih kişinin nikâhları altında bulunuyorlardı. Derken onlara hainlik ettiler de kocaları, Allah'ın azabından hiçbir şeyi onlardan savamadı. Onlara, "Haydi, ateşe girenlerle beraber siz de girin!" denildi." Tahrir,10

**Hız. Meryem
(aleyhisselam)
günlerini ibadet ve
Mescid-i Aksa'nın
hizmetiyle geçirirken,
Rabbimiz ona haber
gönderdi. Hız.Meryem
babasız bir erkek çocuk
doğuracaktı. Bu salih
çocuk, imanda yozlaşmış
bir toplumu ıslah
etmekle görevli olan bir
peygamber idi. Henüz
beşikte iken belagatli
bir şekilde konuşacak,
insanları fıtrat dinine
davet edecekti.**

"Allah, iman edenlere ise, Firavun'un karısını örnek gösterdi. Hani o, "Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan ve onun yaptığı işlerden koru ve beni zalimler topluluğundan kurtar!" demişti" Tahrir, 11

"Allah, bir de iffetini sapasağlam koruyan ve bizim de kendisine ruhumuzdan üflediğimiz, Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını doğrulayan İmran kızı Meryem'i de (inanlanlara) örnek gösterdi. O itaat edenlerdendi." Tahrir,12

Rasulullah Efendimiz (aleyhisselam) Allah'a iman etmiş ve bu yolda fedakârlıklar yapmış olan mümine kadınların en faziletlilerine örnek vermiştir. Hız. Aişe'den rivayet edilen bir hadiste, Rasulullah (aleyhisselam) şöyle buyurdu: "Cennetlik olan kadınların en faziletlisi şu dört kişidir: İmran'ın kızı Meryem, Huveylid'in kızı Hatice, Muhammed (aleyhisselam)'ın kızı Fatıma, Muzahim'in kızı (Firavun'un hanımı) Asiye."

Meryem: Adına Sure indirilen Tek kadın

Meryem ismi Kur'an-ı Kerim'de otuz dört defa geçer. Kuran-ı Kerim'in 19. Suresinin ismi Meryem'dir. Kur'an-ı Kerim'in 3. Suresine ise Meryem'in ailesi olan Al-i İmran adı verilmiştir. Tertemiz rahminde, dünyada hiçbir kadının yaşamadığı ve yaşayacağı bir mucizeye şahid olan Hız. Meryem'in annesinden ve Allah katındaki makamından bahsetmiştik. Şimdi de hikâyesini öğrenelim.

Hız. Meryem'in babası İmran, İsrailoğulları içinde saygıdeğer bir âlimdi, kendini Mescid-i Aksa'ya adamıştı. O, kavmi içindeki zahidlerin başıydı. Hız. Meryem doğduğunda babası vefat etmişti. Din âlimleri, yetim kalan Meryem'i himaye etmek için birbirleriyle yarışır hâle gelmişlerdi. Çare olarak kur'a çekmeye karar verdiler. Ve Meryem'in himayesini Hız. Zekeriyya (as) üstlenmiş oldu.

"(Ey Muhammed!) Bunlar sana vahyettiğimiz gayb haberlerindendir. Meryem'i kim himayesine alıp koruyacak diye kalemlemlerini (kur'a için) atarlarken sen yanlarında değildin. (Bu konuda tartışırken de yanlarında değildin)" Al-i İmran, 44

Hız. Zekeriyya himayesi altına aldığı Hız. Meryem için Mescid-i Aksa içinde erkeklerden ayrı ona has bir bölme (Mihrab) yaptı. Mescid-i Aksa'nın yetim kızı burada ibadetle meşgul olmaya başladı. Kur'an-ı Kerim, bu özel odada meleklerin Hız. Meryem'e seslendiklerini bildiriyor:

"Hani melekler, "Ey Meryem! Allah, seni seçti. Seni tertemiz yaptı ve seni dünya kadınlarına üstün kıldı. Ey Meryem! Rabbine divan dur. Secde et ve (O'nun huzurunda) rükû edenlerle beraber rükû et" demişlerdi." Ali- İmran, 42-43

Bu seslenişi duyan Hız. Meryem, olağanüstü hâller içinde olduğunu anladı. Erkeklerden uzak, tam takvaya bürünerek, görülmemiş bir aşk ve şevk içinde Rabbine ibadet ediyor, doyumsuz bir vecd hâlini yaşıyordu. Eniştesi ve hâmisisi olan Hız. Zekeriyya (as), iffetli ve takva kız Hız. Meryem'in yanına her gelişte, yanında kendisinin getirmedeği yiyecekleri buluyordu.

"Zekeriya, onun bulunduğu bölmeye her girişinde yanında bir yiyecek bulurdu. "Meryem! Bu sana nereden geldi?" derdi. O da "Bu, Allah katından" diye cevap verirdi. Zira Allah, dilediğine hesapsız rızık verir." Ali- İmran,37

Hiz. Zekeriya epey yaşlanmıştı, kendinden sonra İsrailoğulları'na önderlik yapacak olan bir varisinin olmasını çok arzuluyordu. Allah isterse yaşlıya bakmaz evlat verirdi elbette. Hiz. İbrahim yaşlılıkta İshak ve İsmail'in babası olmuştu, bunu çok iyi biliyordu. Hiz. Meryem'in yukardaki sözü ona dua etmesini hatırlattı. Evet, Allah isterse umulmadık şekilde rızık gönderen idi. Hemen oracıkta Rabbine dua etti. Ve ilahi cevap muhteşem olmuştu!

"Orada Zekeriya Rabbine dua etti: "Rabbim! Bana katından temiz bir nesil bahşet. Şüphesiz sen duayı hakkıyla işitensin" dedi" Ali- İmran,38

"Rabbim! Şüphesiz kemiklerim gevşedi. Saçım sakalım ağardı. Sana yaptığım dualarda (cevapsız bırakılarak) hiç mahrum olmadım. Gerçek şu ki ben, benden sonra gelecek akrabalarım(ın isyankâr olmalarından) korkuyorum. Karım ise kısırdır. Bana kendi tarafından; bana ve Yakub hanedanına varis olacak bir çocuk bağışla ve onu hoşnutluğuna ulaştırmış bir kimse kıl!" Meryem,4,5,6

(Allah şöyle dedi:) "Ey Zekeriya! Haberin olsun ki biz sana Yahya adlı bir oğul müjdeliyoruz. Daha önce onun adını kimseye vermedik." Meryem,7

"Zekeriya mihrapta namaz kılarken melekler ona, "Allah sana, kendisinden gelen bir kelimeyi (İsa'yı) doğrulayıcı, efendi, nefisine hâkim ve salihlerden bir peygamber olarak Yahya'yı müjdeler" diye seslendiler." İmran,39

Muhteşem Doğum

"Meryem oğlu ile annesini de bir mûcize yaptık." Müminun,50

Hiz. Meryem (aleyhessalam) günlerini ibadet ve Mescid-i Aksa'nın hizmetiyle geçirirken, Rabbimiz ona haber gönderdi. Hiz. Meryem babasız bir erkek çocuk doğuracaktı. Bu salih çocuk, imanda yozlaşmış bir toplumu ıslah etmekle görevli olan bir

peygamber idi. Henüz beşikte iken belagatli bir şekilde konuşacak, insanları fitrat dinine davet edecekti. Hiz. Meryem'in görevi çok zor olacaktı ama şefkatli Rabbi onu her türlü şerden koruyacaktı. Ona düşen şey, sadece Allah'a tam tevekkül etmektir.

"Hani melekler şöyle demişti: "Ey Meryem! Allah, seni kendi tarafından bir kelim ile müjdeliyor ki, adı Meryem oğlu İsa Mesih'tir. Dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah'a çok yakın olanlardandır." Ali- İmran,45

"O, beşikte de, yetişkin çağında da insanlarla konuşacak, salihlerden olacaktır" Ali- İmran,46

Hiz. Meryem Rabbine tam inanmış ve tam tevekkül etmişti ama bu iş (doğum) nasıl olacaktı!? Bunu idrak edemiyordu. Onun bu halini Kuran'dan dinleyelim:

"Meryem, "Bana hiçbir insan dokunmadığı ve iffetsiz bir kadın olmadığım halde, benim nasıl çocuğum olabilir?" dedi." Meryem,20

Bu soruya şöyle cevap verildi:

"Evet, öyle. Rabbin diyor ki: O benim için çok kolaydır. Onu insanlara bir mucize, katımızdan bir rahmet kılmak için böyle takdir ettik. Bu zaten (ezelde) hükme bağlanmış bir iştir" dedi" Meryem,21

Böylece, Allah'ın meleği Ruh'u'l Kudus (Cebrail) tarafından hamile bırakılan Hiz. Meryem, ilahi yönlendirmeye, Mescid-i Aksa'dan ve ailesinden uzak olan Beyti Lahm mıntikasına geldi. Burada bir hurma ağacına dayanarak doğum yaptı. Hiz. Meryem şaşkın ve ne yapacağını bilmediğinden, dilinden şu sözler döküldü:

"Keşke bundan önce ölseydim de unutulup gitmiş olsaydım!" dedi." Meryem,24

Hiz. Cebrail ona göz aydınlığı vererek sakinleştirdi.

"Bunun üzerine (Cebrail) ağacın altından ona şöyle seslendi: "Üzülme!... "Ye, iç, gözün aydın olsun." Meryem, 24, 26

Hiz. Cebrail'in telkinleriyle sakinleşen Hiz. Meryem, beşeri etkenlerle bu büyük olayın altından kalkamayacağını biliyordu.

Bununla beraber, Rabbinin mucizesine tanıklık yaptığından dolayı sevinçliydi de. Bismillah diyerek çocuğunu kucaklayıp kavmine geldi.

"Kucağında çocuğu ile halkının yanına geldi. Onlar şöyle dediler: "Ey Meryem! Çok çirkin bir şey yaptın! Ey Hârûn'un kız kardeşi! Senin baban kötü bir kimse değildi. Annen de iffetsiz değildi. Bunun üzerine (Meryem, çocukla konuşun diye) ona işaret etti. Beşikteki bir bebekle nasıl konuşuruz? dediler. Bebek şöyle konuştu: "Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum. Bana kitabı (İncil'i) verdi ve beni bir peygamber yaptı. Nerede olursam olayım beni kutlu ve erdemli kıldı ve bana yaşadığım sürece namazı ve zekâtı emretti. Beni anama saygılı kıldı. Beni azgın bir zorba kılmadı. Doğduğum gün, öleceğim gün ve diriltileceğim gün bana selâm (esenlik verilmiştir)." Meryem,27-33

Hiz. İsa'nın doğumu muhteşem olduğu gibi, sözleri de muhteşem olmuştu. Allâmu'l Gûyûb olan Allah Teâla, İsrailoğullarından bir kısım insanların kudret-i ilahiyenin gücünü gösteren bu harika olayı anlayamayıp, Hiz. İsa'ya ilahlık vasfı vereceklerini bildiği için, onun ilk sözünün "Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum." olmasını irade etti.

Yahudiler Hiz. Meryem'e iftira atarak bir erkekle beraberliğinin neticesinde (hâşâ) bebek doğurduğunu söylemişlerdir. Bu yüzden Allah kalplerini mühürlemiştir. Artık inanmayacaklardır.

"Bir de inkârlarından ve Meryem'e büyük bir iftira atmalarından ve "Biz Allah'ın peygamberi Meryem oğlu İsa Mesih'i öldürdük" demelerinden dolayı kalplerini mühürledik." Nisa,56

Hristiyanlar ise Hiz. İsa'ya ilahlık vasfı verecek küfre düşmüşlerdir.

"Hristiyanlar ise, "İsa Mesih Allah'ın oğludur" dediler. Bu onların ağızlarıyla söyledikleri (gerçeği yansıtmayan) sözleridir. Onların bu sözleri daha önce inkar etmiş kimselerin söylediklerine benziyor. Allah onları kahretsin. Nasıl da haktan çevriliyorlar!" Tevbe,30

Doğrusu Rabbimizin şâni çok yücedir; ne bir eş edinmiştir, ne de bir çocuk." Cin,3 ■

ABDULLAH

Merve Akar

Bir romandan alıntıydı, alınmış ve bir daha yerine konmamıştı. Günleri, ayları, yılları hesap edemezdi. Yalnızlığı taşıyordu içinde. Küçük yaşta asırlardan geçememenin esaretini yaşıyordu. Evet, gün geçtikçe kayboluyor ve geri dönemiyordu. Seçilmemiş bir yalnızlık- tı bu. İşgalin bedenine sirayet edişini hiç böyle derinden hissetmemişti.

Bir an geçmişe dönüyordu, bir portre süzülüyordu gözünün önünde. Yavaş yavaş kaybolan an'lara kanat çırpıyordu. Uzaklara, bir metre uzaklıktaki aydınlığa dalabilmeyi özlemişti. Hayal kurmak istedi. Aydınlığa hasretle kapattı gözlerini. Kaybolan dünyanın kalıntılarına rastladı önce. Sonrası mı, yok. Her defasında daha da yoruyordu hayal kurmak, buna gücü yetmiyordu artık. Bazı geceler uyuyamıyordu, hayal kurmak ve kuramamak arasında kalmış bir esareti yaşıyordu. "Uzak" diyordu, "Aksa" diyordu, uzaklara kavuşmayı çok istiyordu. En büyük hayali de buydu galiba.

Hatırında kalan çok az anıyı da taşımaya mecali kalmamıştı. O pencerenin kırılırken bıraktığı ses kulaklarından hiç gitmeyecekti. O sesi unutmak istercesine zeytin topladığı günlerini düşünmeye çalıştı. Bulanık renkleri, zeytinin rengi, elinde oluşan o zeytin lekesi silik silikti. Ara ara hüccesine ışık vururdu, üzerindeki kıyafetlerin rengini görmek mutlu ederdi onu. Ama zeytin rengi değildi kıyafetleri. Bu defa unutmayacak, avukatından yeşil renkte bir şeyler giyinmesini isteyecekti. Gerçi avukatının da ne zaman geleceği meçhuldü.

Dört duvar arasında başlayan yeni bir güne uyanmıştı. Düşünmeye koyuldu. Eskiden yazmayı ve okumayı çok severdi. O kırık dökük masasının başında yazı yazmaya koyulduğunu hayal etti. Sabrı yazdı var olmayan defterine, hem de en başına. Ardından devam etti "Geçtiğim tümsekler her ne kadar Tur Dağı'ndan büyük de olsa ardında Mescid-i Aksa var, özgürlük var, ben varım, asıl benliğim var. Geçtiğim anların beni kaybetmesine izin mi vereceğim yoksa

farzı eda etmeye devam mı edeceğim?" defteri kapatırken kulağında sorular yankılandı. Rahman olan Allah, müminlerin kalplerine mücadele sevgisi ve dağları devirecek bir iman kudreti vermemiş miydi?

Bir an aklına kıtalar geldi, dünya ne kadar da büyüktü ama bir o kadar da suskun. Dünya'nın büyüklüğü suskunluğuyla yarışıyor resmen. Ümmet olmak neydi? Kâbe aklına geldi bu sorunun ardından, sonra yaptığı tavafları hatırladı. Toplu bir ibadetti, sanki herkes tek bir bedendi. Kâbe, İslâm'ın ümmetten yaşaması gerektiği hayatı gösteriyordu. Böyle tek yürek, tek bilek olun diyordu. Ümmet olun, bembeyaz olun, hepiniz kirlerinizden böyle arınacak ve hep beraber yükseleceksiniz diyordu. Kâbe ve kible ile ne kadar bağımız kalmıştı?

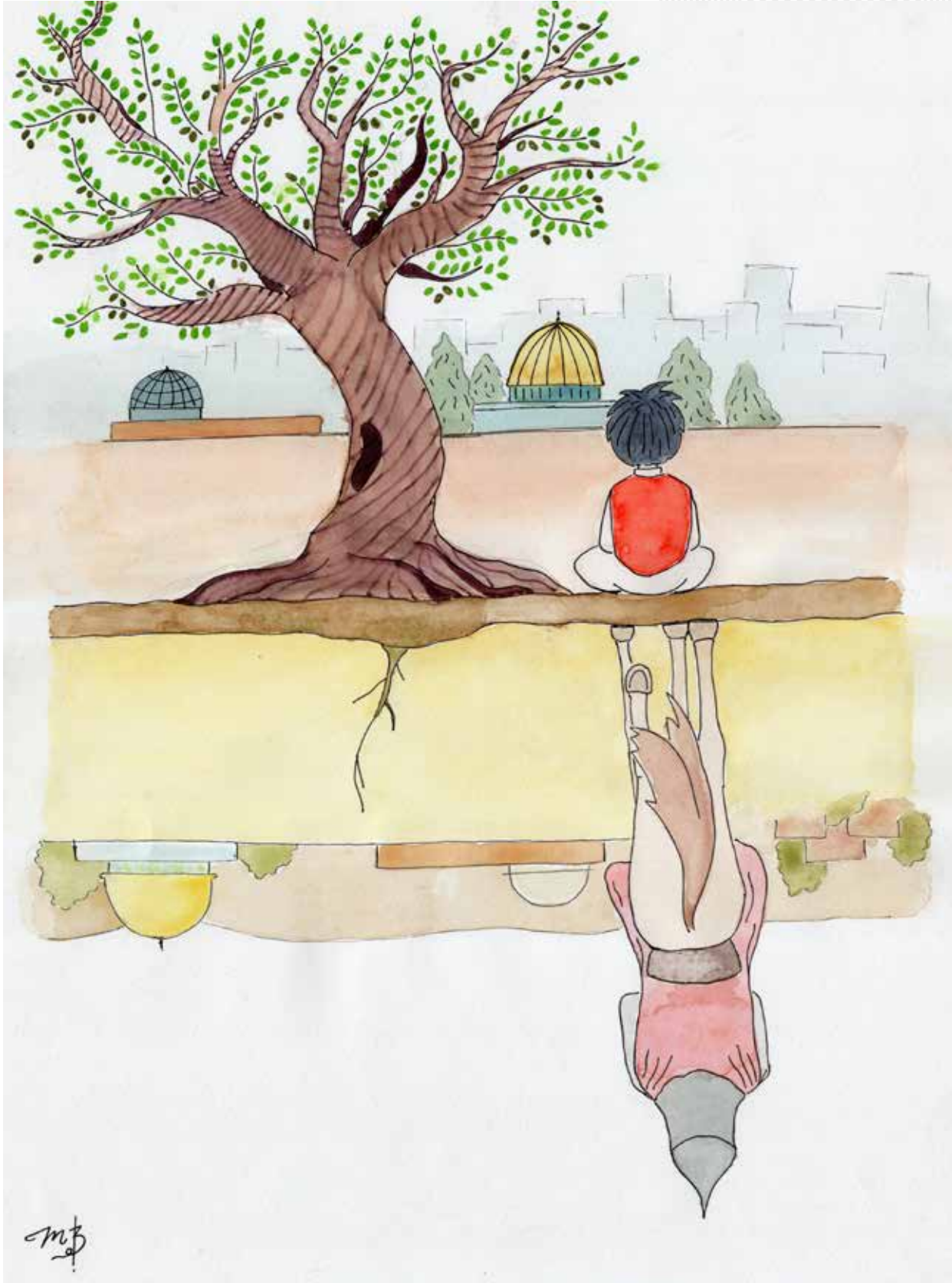
Yalnızlığın kendisine bıraktığı solukla esir düşmüştü. Ömür boyu esarete çarptırıldığı söylenmemişti ama yüz elli yıllık hüküm giydirilmişti. Nuh Peygamber değildi ki o kadar uzun yaşasın. Ama güveni vardı Rabbine, bir gün bite-

Bazı geceler uyuyamıyordum, hayal kurmak ve kuramamak arasında kalmış bir esareti yaşıyordum. "Uzak" diyordum, "Aksa" diyordum, uzaklara kavuşmayı çok istiyordum.

cekti bu çile. O da özgürlüğe uçacaktı. Biliyordu ki gerçek kulluk, umutsuzluğa kapı aralamazdı. İsmi Abdullah'tı, tüm Abdullahları gönlünde taşıyan bir Allah'ın kulu. Yolu Allah için yürümüş ve kulluğun destanını yazmıştı hayat sayfalarının her bir satırına. ■

JOHANN LUDWIG SCHNELLER (1820-1896)

Ali Çiçek

Batılı kaynaklarda "Jerusalem" olarak geçen Kudüs, 19. yüzyılda Osmanlı idaresi altındaki topraklarda Hristiyan misyonerlerin faaliyet alanı olarak seçtikleri yerlerin en önemlilerinden biridir. Kudüs'ün İslâmiyet, Hristiyanlık ve Yahudilik inançlarında kutsal kabul edilmesi nedeniyle bölge toprakları asırlarca hakimiyet mücadelelerine sahne olmuştur. Söz konusu hakimiyeti sağlamak amacıyla mücadele edilen alanlardan biri olarak kabul edilebilecek misyonerlik faaliyetleri 1830'lardan itibaren hız kazanmıştır. Özellikle bu yıllarda (1831-1840) Kudüs'e hâkim olan Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın Osmanlı idaresine karşı Avrupalı devletlerin desteğini almak amacıyla Filistin ve Suriye'yi Avrupa etkisine açması ve farklı Hristiyan cemaatlara eşit şartlar sağlaması, bölgede yeni kiliselerin inşasına ve misyon ku-

ruluşlarının oluşturulmasına zemin teşkil etmiştir.⁽¹⁾ [Muttalip Şimşek, "Alman Misyonerliğinin Yakın Doğu'daki En Büyük Müessesesi: Suriye Yetimhanesi (1860-1917)", *Belleten*, Sayı 293, Cilt 82, 2018, s.326.] Devam eden süreç içerisinde, 1841 yılında İngiliz-Alman Protestan Piskoposluğu kurulmuş, 1845 yılında çıkarılan bir fermanla Protestanlara Kudüs'te kendi kiliselerini açma izni verilmiş ve 1850 yılında Protestan cemaati Osmanlı tarafından resmen tanınmıştır.⁽²⁾ [A.g.m., s.326.]

Kudüs ve çevresi, bu yıllardan itibaren sadece Amerikan ve İngiliz misyonerlerinin değil, aynı zamanda Alman misyonerlerin de hızla teşkilatlanarak kültürel yayılma amacıyla faaliyet yürüttükleri önemli bir bölge olmuştur.⁽³⁾ [Şamil Mutlu, *Osmanlı Devleti'nde Misyoner Okulları, İstan-*

“

**Johann Ludwig Schneller,
15 Ocak 1820'de
bugünkü Almanya'nın
güneybatısındaki Svabya
Alpleri'nde, Erpfingen
isimli küçük bir köyde
doğmuştur.**

”

bul, Gök kubbe Yayınları, 2020, s.97.] Bahsi geçen Alman misyonerlerin en dikkate değer temsilcisi ise Johann Ludwig Schneller'dir. Onun misyoner arkadaşlarıyla 11 Kasım 1860'ta kurmuş olduğu ve 1896 yılına kadar idare ettiği Suriye Yetimhanesi (Syrischen Waisenhaus), Yakın Doğu'daki Protestan misyon çalışmalarının en büyüğü olarak kabul edilmektedir.⁽⁴⁾ [Jakob Eisler, "Schneller, Johann Ludwig", Württembergische Kirchengeschichte Online, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)] Bu nedenle, Batılı devletlerin misyon kuruluşları aracılığıyla yaptıkları çalışmaları anlayabilmek adına Schneller'in hayatına mercek tutulması önem arz etmektedir.

JOHANN LUDWIG SCHNELLER'İN HAYATI VE SURIYE YETİM HANESİ

Johann Ludwig Schneller, 15 Ocak 1820'de bugünkü Almanya'nın güneybatısındaki Svabya Alpleri'nde, Erpfingen isimli küçük bir köyde doğmuştur.⁽⁵⁾ [Schneller'in doğduğu ev bugün Paskalya Yumurtası Müzesi olarak kullanılmaktadır. (https://ostereimuseum.sonnenbuehl.de/ostereimuseum_+startseite/informationen/aktuelles+zum+haus.html)] Anne ve babası Jakob ve Anna Katharina Schneller'in geçimini çiftçilikle sağladıkları geleneksel bir aile ortamında büyüyen Schneller'in genel dini tasavvuru Pietizm ile şekillenmiştir. Bir Protestan akım olan Pietizm kişisel duyguyu dindarlığın temel ögesi sayar. Konuşmayı, kişisel deneyimi ve görevlendirilme duygusu üzerine kurulu liderliği vurgulayarak Katolik Kilisesi'nin baskısına karşı çıkar.⁽⁶⁾ [Merry E. Wiesner-Hanks, Erken Modern Dönemde Avrupa 1450-1789, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009, s.721.] Schneller'in aile kökenlerinin 1731 yılında Salzburg Başpiskoposu Leopold Anton Freiherr von Firmian tarafından Salzburg şehriden sürülen 30.000 civarındaki evanjelik protestana dayanması kişisel durumunu açıklar niteliktedir.⁽⁷⁾ [Joachim Schäfer, "Die evangelischen Salzburger", Ökumenisches Heiligenlexikon, 31 Mart 2019, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienE/evangelische_Salzburger.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)]

Johann Ludwig Schneller, 36 yıl boyunca idareciliğini yaptığı Suriye Yetimhanesi'nde 6-14 yaş arasında temel eğitim programı, akabinde de 4 yıllık bir mesleki program uyguluyordu. Mesleki eğitimde matbaacılık, marangozluk, terzilik, çömlekçilik, duvar işçiliği, kunduracılık, fırıncılık, tarım işçiliği gibi alanlara yoğunlaşmıştı.

html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)]

Schneller'in eğitim hayatı tamamen protestan din adamlarından aldığı özel derslerle şekillenmiştir. Bu durumun etkisiyle 18 yaşından itibaren Württemberg'in çeşitli bölgelerinde resmi olarak öğretmenlik yapmaya başlamıştır.⁽⁸⁾ [Joachim Schäfer, "Johann Ludwig Schneller", Ökumenisches Heiligenlexikon, 9 Eylül 2015, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienJ/Johann_Ludwig_Schneller.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)] İlk gençlik yıllarında çocuklar ve gençlerle ilgilenmiş, 23 yaşında özel görevle yine güneybatı Almanya'da bulunan Vaihingen an der Enz hapishanesinin yöneticiliğine atanmıştır. 1847 yılında Christian Friedrich Spittler (1782-1867) tarafından Basel'deki St. Chrischona Misyon Okulu'na yönetici olarak görevlendirilmesinden 8 Ağustos 1854'te Magdalen Böhringer ile evlenmesine kadarki yedi yıllık süreç onun Kudüs'teki yıllarına hazırlık niteliğini taşımaktadır. Basel'deki yedi yıllık görevi boyunca yatılı öğrencilerle il-

gilenmiştir. Bu yıllarda çocuk ve gençlerin Hristiyan öğretileri doğrultusunda yetiştirilmesinde harcadığı yoğun çabalar, Kudüs'te gerçekleştireceği faaliyetlere büyük katkı sağlayacaktır.

Schneller, 1854'te yine Christian Friedrich Spittler'in görevlendirmesiyle, 1846'da Kudüs'teki Hac Misyonu'na bağlı olarak kurulan Papazlar Evi'nin (Brüderhaus) idarecisi olarak eşiyile birlikte Kudüs'e gelmiştir. Schneller çifti, o güne kadar hiçbir Avrupalının yapmadığını yaparak Kudüs şehir surları dışından satın aldıkları arsaya kendi evlerini inşa etmişlerdir. Ancak Kudüs'ten evlerine gidiş-gelişlerde yaşadıkları baskın ve hırsızlık olayları nedeniyle yeniden sur içindeki Papazlar Evi'ne taşınmışlardır.⁽⁹⁾ [Marcel Serr, "Was ist bildsamer ist, was ist verheissungsvoller als ein Kind?", Israel Netz, 7 Şubat 2018, <https://www.israelnetz.com/was-ist-bildsamer-was-ist-verheissungsvoller-als-ein-kind/> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)]

Kısa sürede Arapça öğrenen Schneller'in misyonerlik hayatı, 1860-1861 yıllarında Lübnan ve Suriye'deki Cebel-i Lübnan Olayları akabinde ortaya çıkan toplumsal vaziyetle birlikte yeni bir evreye geçmiştir. Lübnan'da 1845 yılının ortalarından başlayarak Dürzilerle Maruniler arasında yaşanan iç çatışmalar 1860 itibarıyla genel bir gerginliğe dönüşmüş ve çıkan olaylar neticesinde Batılı kaynaklara göre binlerce Hristiyan ölmüştür.⁽¹⁰⁾ [Jakob Eisler, "Schneller, Johann Ludwig", Württembergische Kirchengeschichte Online, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)] Bu olayların akabinde bakıma muhtaç birçok çocuk ortada kalmıştır. Christian Friedrich Spittler'in teşvikleriyle 29 Ekim 1860'ta olayların gerçekleştiği bölgeye giden Schneller, olaylar nedeniyle yetim kalan çocukları Kudüs'e getirme hedefi doğrultusunda Sayda'dan 9 çocuğu alarak 11 Kasım'da Kudüs'e geri dönmüştür. Böylelikle yetimhanenin inşası daha önce sur dışında satın almış olduğu arazide başlayarak bir sonraki yıl kuruluşu tamamlanmıştır.

Yetimhane ilk açıldığında yatak odası, oturma odası ve bir mutfaktan ibaret-

“

1896’da Kudüs’te ölen Johann Ludwig Schneller’den sonra yetimhaneyi 1896-1917 yılları arasında oğlu Theodor Schneller yönetmiştir.[A.g.m., s.331.] Schneller’in en büyük hedefi Evanjelik-Arap toplumu inşa etmekte.

”

ti.⁽¹¹⁾ [A.g.m., s.330.] Bir yıl içerisinde öğrenci sayısı 41’i bulmuştu. 1880 yılındaki toplam öğrenci sayısı ise 130’dur.⁽¹²⁾ [Joachim Schäfer, “Johann Ludwig Schneller”, Ökumenisches Heiligenlexikon, 9 Eylül 2015, https://www.heiligenlexikon.de/Biographien/J/Johann_Ludwig_Schneller.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)] Zamanla artan çocuk sayısı nedeniyle yeni araziler satın alınmıştı. Oldukça büyüyen faaliyet alanı, alınan geniş arazi üzerinde müstakil binalar inşa edecek seviyeye ulaşmıştır. 1885 yılında Remle Belediyesi’nden 6.000 dönümlük arazinin, yetimhane çocuklarına ziraat talim ettirmek üzere senelik belirli bir bedelle 40 sene müddetle kiralanmış olması gelinen noktaya dair önemli veri sunmaktadır.⁽¹³⁾ [Mutlu, a.g.e., s.97.]

Schneller, 36 yıl boyunca idareciliğini yaptığı Suriye Yetimhanesi’nde 6-14 yaş arasında temel eğitim programı, akabinde de 4 yıllık bir mesleki program uyguluyordu. Mesleki eğitimde matbaacılık, marangozluk, terzilik, çömlekçilik, duvar işçiliği, kunduracılık, fırıncılık, tarım işçiliği gibi alanlara yoğunlaşmıştı. Öğretim dilleri ise Almanca ve Arapçaydı.⁽¹⁴⁾ [Marcel Serr,

“Was ist bildsamer ist, was ist verheissungsvoller als ein Kind?“, Israel Netz, 7 Şubat 2018, <https://www.israelnetz.com/was-ist-bildsamer-was-ist-verheissungsvoller-als-ein-kind/> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)]

Schneller kuruluş yıllarında yetimhaneye sadece fakir ve kimsesiz çocukları almıştır. Ancak ilerleyen zamanlarda Stuttgart/Köln merkezli misyon çevrelerinin etkisiyle, Kudüs’te bir Protestan Arap orta sınıfı oluşturulabilmesi amaçlanmış ve yetimhane de zengin ailelerin çocuklarına da yer verilmesi gerektiği düşünülmüştür. Bunun için yetimhaneye 1870’li yıllardan itibaren zengin ve kültürlü Arap ailelerin çocukları da alınmaya başlanmıştır. Protestan öğretmenlerinin yaygınlaştırılabilmesi için fakir ve kimsesiz çocuklarla zengin ailelere mensup çocukların bu okullarda bir araya getirilme stratejisi uygulanmıştır.⁽¹⁵⁾ [A.g.m., s.335.]

1896’da Kudüs’te ölen Johann Ludwig Schneller’den sonra yetimhaneyi 1896-1917 yılları arasında oğlu Theodor Schneller yönetmiştir.⁽¹⁶⁾ [A.g.m., s.331.] Schneller’in en büyük hedefi Evanjelik-Arap toplumu inşa etmektir.⁽¹⁷⁾ [Jakob Eisler, “Schneller, Johann Ludwig”, Württembergische Kirchengeschichte Online, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)] Bu ana hedefine ulaşamadığı açıksa da, İkinci Dünya Savaşı nedeniyle kapandığı 1940 yılına kadar Suriye Yetimhanesi’nde yaklaşık 5.000 çocuğun eğitim aldığı göz önünde bulundurulduğunda Arap toplumunun özellikle mesleki açıdan dönüşümünde büyük bir etki yaptığı söylenebilir. Bugün Schneller’in misyonu Johann-Ludwig-Schneller-Schule adıyla 1952 yılında torunu Hermann Schneller tarafından Lübnan’ın Kherbet Qanafar bölgesinde ve 1949 yılında Ernst Schneller tarafından Ürdün’ün başkenti Amman’da kurulan okullarla devam ettirmeye çalışılmaktadır.⁽¹⁸⁾ [(<http://www.jlss.org/default.aspx>) (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)]

SONUÇ

Kudüs ve çevresinde özellikle 19. yüzyıldan başlayarak okul, hastane, yetimhane gibi “hayır” kurumları açan misyoner-

ler, mensubu oldukları ülkelerin kutsal ad-dedilen bu bölgedeki nüfuzunu genişlet-meyi gaye edinmişlerdir. Amerikalı ve İn-giliz misyonerler kadar Alman misyoner-lerin de kendilerine alan açmaya çalıştık-ları bir süreçte özellikle 1860'ta Suriye Ye-timhanesi'nin kurulmasıyla istisnai bir etki bırakan Johann Ludwig Schneller, bu mis-yonerler içinde hususen inceleme konu-su olacak kadar önem taşımaktadır. Filistin topraklarında bir Protestan Arap orta sı-nıfının oluşmasını gaye edinen Schneller, kurduğu yetimhanede öğrencilere çeşit-li el işçilikleri öğrenmeleri ve tarımsal ko-nularda tecrübe sahibi olma imkânlarını sunmuştur. Schneller, Hristiyan öğretilerin eğitimin merkezine alındığı bir sistem içe-risinde öğrencilerin birer misyoner olarak yetiştirilmesi için çalışmıştır. Bu misyon, kendisinin ölümünden sonra oğlu Theo-dor Schneller tarafından 1896-1917 yılları arasında da devam ettirilmiştir. Yetimhane binası, 1917'de Kudüs'ün İngilizler tarafın-dan işgal edilmesiyle önce General Allen-by tarafından karargah olarak kullanılmış, daha sonra arazi Amerikalılara verilmiş-tir. [A.g.m., s.35.] 1922 yılında yeniden açıl-masına İngilizler tarafından izin verilen ye-timhane, 1940 yılında tamamen kapanın-caya kadar hizmetlerine devam etmiştir. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllarda, 1949 ve 1952'de önce Ürdün'ün başkent Amman'da, daha sonra Lübnan'ın Kherbet Qanafar bölgesinde Johann-Ludwig-Schneller-Schule adıyla yeniden açılarak hiz-met vermeye başlayan okullar bugün ha-len faaliyetlerine devam etmektedirler. ■

**Bugün Schneller'in
misyonu Johann-Ludwig-
Schneller-Schule adıyla
1952 yılında torunu
Hermann Schneller
tarafından Lübnan'ın
Kherbet Qanafar
bölgesinde ve 1949
yılında Ernst Schneller
tarafından Ürdün'ün
başkenti Amman'da
kurulan okullarla
devam ettirilmeye
çalışılmaktadır.**

Dipnot:

- (1) Muttalip Şimşek, "Alman Misyonerliğinin Yakın Doğu'daki En Büyük Müessesesi: Suriye Yetimhanesi (1860-1917)", *Belleten*, Sayı 293, Cilt 82, 2018, s.326.
- (2) A.g.m., s.326.
- (3) Şamil Mutlu, *Osmanlı Devleti'nde Misyoner Okul-ları*, İstanbul, Gökkuşbu Yayınları, 2020, s.97.
- (4) Jakob Eisler, "Schneller, Johann Ludwig", *Württem-bergische Kirchengeschichte Online*, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (5) Schneller'in doğduğu ev bugün Paskalya Yumur-tası Müzesi olarak kullanılmaktadır. ([https://osterei-museum.sonnenbuehl.de/ostereimuseum_+startsei-te/informationen/aktuelles+zum+haus.html](https://ostereimuseum.sonnenbuehl.de/ostereimuseum_+startseite/informationen/aktuelles+zum+haus.html))
- (6) Merry E. Wiesner-Hanks, *Erken Modern Dönemde Avrupa 1450-1789*, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009, s.721.

- (7) Joachim Schäfer, "Die evangelischen Salzburger", *Ökumenisches Heiligenlexikon*, 31 Mart 2019, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienE/evangelische_Salzburger.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (8) Joachim Schäfer, "Johann Ludwig Schneller", *Ökü-menisches Heiligenlexikon*, 9 Eylül 2015, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienJ/Johann_Ludwig_Schneller.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (9) Marcel Serr, "Was ist bildsamer ist, was ist ver-heissungsvoller als ein Kind?", *Israel Netz*, 7 Şubat 2018, <https://www.israelnetz.com/was-ist-bildsamer-was-ist-verheissungsvoller-als-ein-kind/> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)

- (10) Jakob Eisler, "Schneller, Johann Ludwig", *Württembergische Kirchengeschichte Online*, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (11) A.g.m., s.330.
- (12) Joachim Schäfer, "Johann Ludwig Schneller", *Ökumenisches Heiligenlexikon*, 9 Eylül 2015, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienJ/Johann_Ludwig_Schneller.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (13) Mutlu, a.g.e., s.97.
- (14) Marcel Serr, "Was ist bildsamer ist, was ist ver-heissungsvoller als ein Kind?", *Israel Netz*, 7 Şubat 2018, <https://www.israelnetz.com/was-ist-bildsamer-was-ist-verheissungsvoller-als-ein-kind/> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (15) A.g.m., s.335.
- (16) A.g.m., s.331.
- (17) Jakob Eisler, "Schneller, Johann Ludwig", *Württembergische Kirchengeschichte Online*, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- (18) (<http://www.jlss.org/default.aspx>) (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)

Kaynakça:

- Şamil Mutlu, *Osmanlı Devleti'nde Misyoner Okul-ları*, İstanbul, Gökkuşbu Yayınları, 2020.
- Merry E. Wiesner-Hanks, *Erken Modern Dönemde Avrupa 1450-1789*, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009.
- Muttalip Şimşek, "Alman Misyonerliğinin Yakın Doğu'daki En Büyük Müessesesi: Suriye Yetimhane-si (1860-1917)", *Belleten*, Sayı 293, Cilt 82, 2018, s.325-355.
- Jakob Eisler, "Schneller, Johann Ludwig", *Württem-bergische Kirchengeschichte Online*, 31 Mart 2022, <https://www.wkgo.de/cms/article/print/347> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- Joachim Schäfer, "Die evangelischen Salzburger", *Ökumenisches Heiligenlexikon*, 31 Mart 2019, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienE/evangelische_Salzburger.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- Joachim Schäfer, "Johann Ludwig Schneller", *Ökü-menisches Heiligenlexikon*, 9 Eylül 2015, https://www.heiligenlexikon.de/BiographienJ/Johann_Ludwig_Schneller.html (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- Marcel Serr, "Was ist bildsamer ist, was ist ver-heissungsvoller als ein Kind?", *Israel Netz*, 7 Şubat 2018, <https://www.israelnetz.com/was-ist-bildsamer-was-ist-verheissungsvoller-als-ein-kind/> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- Jakob Eisler, "Syrisches Waisenhaus Jerusalem", *Württembergische Kirchengeschichte Online*, 17 Ara-lık 2014, <https://www.wkgo.de/institutionen/syrisches-waisenhaus-jerusalem> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)
- Jakob Eisler, "Ein Württemberger in Jerusalem", *Evangelische Landeskirche in Württemberg*, 1 Ocak 1970, <https://www.elk-wue.de/service/gedenkta-ge-2020/default-title-2> (Erişim Tarihi 26 Nisan 2022)

Uluslararası 5. Mirasımız Kudüs Karikatür Yarışması'nın ödülleri verildi.

Nihat Topcu

Özgür Kudüs" temasıyla düzenlenen "Uluslararası 5. Mirasımız Kudüs Karikatür Yarışması"nın ödülleri sahiplerine takdim edildi.

Mirasımız Kudüs Derneği ve Dünya Karikatüristler Birliği (UWC) tarafından düzenlenen yarışmanın ödül töreni, Esenler Ka-

dir Topbaş Kültür Sanat Merkezinde gerçekleştirildi.

Programın açılışında konuşan Mirasımız Kudüs Derneği Genel Başkanı Muhammet Demirci, Mescid-i Aksa'nın özgür olması için hep birlikte ellerinden gelen her şeyi yaptıklarını kaydetti.

Kudüs ve Mescid-i Aksa'yı sanat alanında da gündeme getirmek için çaba sarf ettiklerini dile getiren Demirci, Mirasımız Kudüs Derneği'nin 15 yıl önce kurulduğunu anlattı.

Demirci, "İlk kurulduğunda acaba biz nasıl çalışma yapacağız diye düşünürken

ummadığımız yerlerden kapılar açıldı. El-hamdülillah bugün Kudüs'te yüzlerce yetimin ve ailelerin evlerine yüreklerine dokunduk, onlarca cami ve evin restorasyonunu yaptık. Kudüslüleri yalnız bırakmadık ve bırakmamaya kararlıyız. Biz Kudüs için yola çıktık." diye konuştu.

Mescid-i Aksa'yı çeşitli vesilelerle gündeme getirmeye çalıştıklarını belirten Demirci, "Sizleri de davet ediyoruz, bugün burada hep birlikteyiz. Siz de Kudüs'ü, Mescid-i Aksa'yı hiçbir zaman yalnız bırakmayın." ifadelerini kullandı.

Esenler Belediyesi, Kağıthane Belediyesi, Üsküdar Belediyesi ve Bursa Büyükşehir Belediyesinin katkılarıyla düzenlenen yarışmaya bu yıl 26 ülkeden 179 karikatürist, 455 eserle katıldı.

Kudüs ile alakalı insan hakları, adalet, özgürlük, sevgi, kültür, sosyal hayat, sosyal sorumluluk, barış, şehir hayatı gibi kavram ve konuların işlenmesi hedeflenen yarışmada, ön jürinin değerlendirmesi sonucu 38 eser finale kaldı.

Türkiye'den Şener Tosun birinci, İran'dan Nahid Maghsoudi ikinci, Kazakistan'dan Galym Boranbayev ise üçüncü oldu.

Ayrıca, Esile Altunışık "Mirasımız Kudüs Derneği Özel Ödülü", Halime Aydın "Necmettin Erbakan Özel Ödülü", Eren Esirci "Naci el-Ali Özel Ödülü", Melike Süme-ye Aysal "2. Abdülhamit Han Özel Ödülü" alırken Meryem Sena Burhan'a, "Selahaddin Eyyubi Özel Ödülü" takdim edildi.

Gecede Yiğithan Engin ve genç müzisyenler Kudüs temalı ezgiler söyledi. Etkinliğe katılanlardan çekilişle belirlenen 12 kişiye Kudüs seyahati hediye edildi.

Ana jürisi Türkiye'den Ahmet Altay ve Murat Yılmaz ile Avusturya'dan Klaus Pitter, Lübnan'dan Anas Lakkis, Bulgaristan'dan Maya Tcholakova, İran'dan Mahboube Pakdel ve Hırvatistan'dan Mojmir Mihatov'dan oluşan yarışma kapsamında seçilen 72 karikatürün yer aldığı sergi ödül töreninin hemen öncesinde ziyarete açıldı. ■

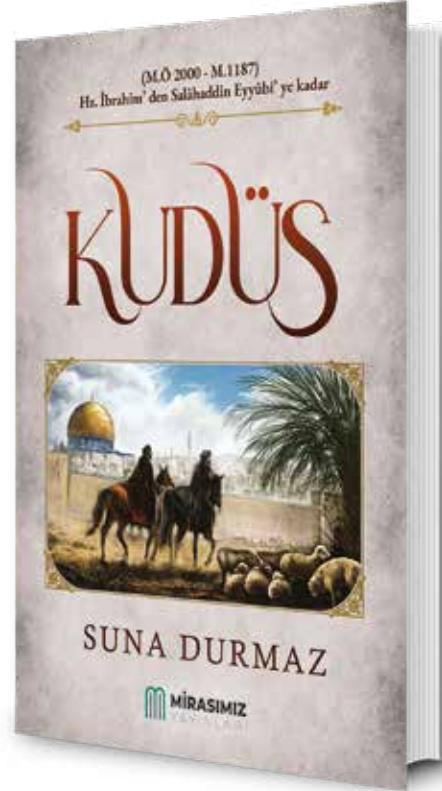
HZ. İBRAHİM'DEN SELAHADDİN EYYUBİ'YE KADAR KUDÜS

Kevser Kıran

“Kulları içinde, Allah'tan ancak alim olanlar huşu-
la korkar” (Fatır Suresi, 28.) buyurulmuştur. İman etmiş
tüm kulların gönlünde Allah aşkı en kıymetli noktada yer
almaktadır. Lakin kullar aleminde bu aşkı ve haşyeti en yakın id-
rak edenler ancak alimlerdir. Mübarek ayetin içinde geçen bu tek
cümle ile Rabbimiz, bize ömürlük bir ders veriyor. Mealen buyu-
ruyor ki bir şeyin kıymeti bilmek için onu tanımanız gerekir. Tanı-
madığınız hiç bir şeyin değerini de bilip anlayamazsınız.

Tanımazsak sevemeyiz, tanımazsak değerlendiremeyiz, tanımaz-
sak sahiplenemeyiz. Tanımadığımız, bilemediğimiz bu sebep-
le de kayıp bir evlat gibi, unutulmuş bir miras gibi, bebekken yi-
tirdiğimiz anamız gibi ayrı düştüğümüz bir mukaddesatımız var.
İlk kiblemiz, 3. Harem-i Şerif'imiz Kudüs ve Mescidi Aksa. Kimi sa-
dece bir tarih sayfası zannedebilir, kimileri coğrafi bir bölge oldu-
ğu yanılgısına düşer, kimileri siyasi söylemden ibaret sanır. Kudüs
hem bunların hiç biri değildir, hem de hepsidir. Bir yaprağı göste-
rerek işte bir elma ağacı demek nasıl yetersiz kalırsa Kudüs'e da-
ir zikrettiğimiz bu söylemler de öyle yetersizdir. Peki o zaman Ku-
düs ve Mescidi Aksa tam olarak nedir? Kökleriyle, gövdesiyle, dal-
ları yaprakları ve meyveleriyle bir bütün olarak bize Kudüs'ü kim
anlatacak?

Öğrenmek isteyenler için bize mükemmel bir çalışma sunmuş
olan sayın Suna Durmaz'a emekleri için teşekkür ederek yeni ba-
sılan kitabından bahsetmek istiyorum. Mirasımız Yayınları'ndan
çıkışmış olan bu güzel eseri ilk okuyanlardan biri olmaktan çok

Yazar: **Suna Durmaz**
Yayınevi: **Mirasımız Yayınları**

mutluyum. 328 sayfadan müteşkil olan kitap, muazzam bir kaynak taraması yapılarak hazırlanmış. Dipnotlarda kaynaklara ilaveten konulara açıklama getiren harici bilgiler de verilmiş. Yeri geldikçe fotoğraflar ile yapılan katkılar, olayların akışını zihninizde canlandırmamıza vesile oluyor.

Eser, bir adanışla başlıyor. Sayın Suna Durmaz'ın, bu eseri Mescidi Aksa hizmetlerine vakfettiği gibi, okuyanlar için de en derin duygularını Mescidi Aksa'ya vakfetmelerine vesile olması için yürekte temennide bulunuyorum. Zengin kaynakçasına dair küçük bir fikir edinmemize vesile olan teşekkür kısmından sonra, 'Ne dediler' bölümü geliyor ve burada bir Yahudi ile bir Hristiyan gözüyle Kudüs'e bakışın, birer akademisyen, gazeteci ve şair Müslümanın Kudüs'e bakışıyla arasındaki devasa çelişkiyi görüyoruz.

Kitaba önsöz ile başlamış oluyoruz dersek yeridir. Ana başlıklarıyla Kudüs'ün iman hakikatleri nezdindeki yeri ve tarihine hızlıca değinilerek adeta bir ısınma turu atıyoruz ve içimize su serpen bir şiirle bu kısmı tamamlayıp ilk bölüme geçiyoruz.

Peygamberler babası Hz. İbrahim (as)'ın kabul olan duasıyla bereketlenen iki kardeş şehir Mekke ve Kudüs, isimlerinin anılmasıyla bile gönülümüzde bereketli duygulara vesile oluyor. Tarih boyunca gördüğü rağbet ve hürmetin göstergesi olarak aldığı pek çok isim, anlamlarıyla adeta bize binlerce yıllık tarihin ve sayısız milletin gözbebeği, sevgilisi, kıymetlisiyle tanıştığımızı haykırıyor.

Şehrin coğrafi konumu, iklimi ve fiziksel özellikleri hakkında bilgi verilmesinden sonra, MÖ 3000-2000 yıllarından itibaren elimize ulaşmış tarihi kanıtlar ışığında şehrin ilk sakinlerini tanımaya başlıyoruz. Siyonizm konusunda uzman olan Roger Garaudy tarafından da ifade edildiği gibi Yahudi ırkı diye bir ırkın olmadığını, tarihin her devrinde büyük etnik gurupların birer parçası olduğunu görmek de mümkün oluyor, bizzat Yahudilerin bile Eski ahid/Tevrat olarak adlandırdıkları kitabı Hz. Musa'dan çok sonra yaşamış birilerinin yazdığını ifade ettiklerini okuyoruz. 'Seçilmiş kullar olma' ve 'vaad edilmiş toprak' iddiaları da analiz edilerek Yahudilerin Hz. Musa (as) başlarındayken bile yaptıkları isyanlar dile getiriliyor. Filistin halkının etnik kökeni-

**Tanımazsak
sevemeyiz, tanımazsak
değerlendiremeyiz,
tanımazsak sahiplenemeyiz.
Tanımadığımız,
bilemediğimiz bu sebeple
de kayıp bir evlat gibi,
unutulmuş bir miras gibi,
bebekken yitirdiğimiz
anamız gibi ayrı düşüğümüz
bir mukaddesatımız var.
İlk kiblemiz, 3. Harem-i
Şerif'imiz Kudüs ve
Mescidi Aksa.**

ni teşkil eden Girit göçü, bölge halkının Kenanlılar ile kaynaşıp özdeşleşmeleri, böylece küçük de olsalar düzenli bir ulus halinde şehir devletleri kurduklarını öğreniyoruz. Ahid sandığı meselesi, Asur ve Babil saldırıları, tamamen elden gitmiş olan Tevrat'ı sadece hafızalarında kalmış birkaç parça hatıra iken tekrar tefsir ve tedvin eden Üzeyir (as) hakkında aşırı giderek 'Allahın oğlu' tabiriyle küfre düşmeleri ve kendi muharref Tevratlarında bile kayda geçtiği haliyle puta tapıcılığa ve beraber yaşadıkları halkların dinlerine dönmeleri gibi örnekler, İsrailoğullarından her şeyi bekleyebileceğimizi bir kez daha zihninizde netleştiriyor.

İkinci bölüm bizzat Mescidi Aksa'ya ayrılmış. Taberâni'den rivayetle Mescidi Aksa'nın faziletini ifade eden bir hadis-i şerif ile giriş yapıyor. Bilahare Mescidi Aksa hükmünde olan tüm alanın özelliklerini, tanım ve tarifini yaptıktan sonra Kuran ve sünnetten bu mukaddes mescidin kıymetini ve faziletlerini anlatan alıntılar eklenmiş. Rasulullah Efendimiz (sallallahualeyhivesellem) döneminde Kudüs'e doğru düzenlenen akınlarda Alemlere rahmet olan Efendimiz (sav)'ın Beyt-il Makdis'in fethi için ne kadar azim ve gayret duy-

duğunu görmemize yardımcı oluyor. Hz. Ömer (ra)'ın şanlı fethi ve bu fetihe iştirak eden sahabelerden bazılarının tanıtılmasıyla da bölüm nihayete eriyor.

Üçüncü bölümde, 11. yüzyılda başlayan "Haçlı Seferleri" masaya yatırılmış. Haçlı seferlerinin şeytani iç yüzü ve karanlık amaçları, eşi benzeri bulunmayacak barbarlık ve yamyamlıkları, yerli ve yabancı kaynaklarla belgelenmiş.

"Avrupa'dan hareket eden kitleler, Ren Nehri havzasında ikamet eden Yahudileri öldürerek mallarını gasp etmişlerdir. Macaristan ve Balkanlar'daki Hristiyan ahâlîyle çarpışmışlar; cinayetler ve tecavüzler işleyerek evleri ve tarlaları yakmışlardır. Bizans başkenti Constantinopolis (İstanbul) civarına vardıklarında, bulundukları bölgeyi yağmalamışlardır. Gözü dönmüş Haçlılar, İznik civarında iğrenç suçlar işlemişler, Antakya ve Maarra'da yamyamlaşarak Müslüman eti yemişlerdir!" (s.133)

Bölüme bu girişten sonra en başından itibaren bütün olaylar adım adım detaylandırılmış. Bir çok yabancı tarihçinin itirafları bu lunmasına rağmen özellikle Bizans İmparatoru Alexius'un kızı Anna Comnena'nın kayıt altına aldığı notlar ve tarihi gravürlerin çarpıcı yansımaları eşliğinde bizzat o günleri aynı topraklarda yaşıyor, aralarında geziyor gibi okuyoruz. Okurken kapıldığım dehşet, yapı-

“

Kitaba önsöz ile başlamış oluyoruz dersek yeridir. Ana başlıklarıyla Kudüs'ün iman hakikatleri nezdindeki yeri ve tarihine hızlıca değinilerek adeta bir ısınma turu atıyoruz ve içimize su serpen bir şiirle bu kısmı tamamlayıp ilk bölüme geçiyoruz.

”

miş olan akıl almayacak vahşiliklerden ziyade bu acı gerçeklerin başka hiçbir yerde anlatılmıyor olmasındandır. Hatta bu liğrenç ve aşağılık eylemlerini, hiç utanmadan “Antakya Destanı” ismiyle dizelere dökebilmişlerdir. Sayfa 194’te bir kısmı alıntılanmış olan bu dizelerde mezarlıktan Türk ölülerini çıkarıp yediklerini, çarpışmada şehid olmuş Türklerin etlerini pişirip yediklerini gururla ifade eden topluluk, bu gün dünyaya medeniyet taşıma iddiasında, heyhat...

Bu barbar ordunun ilerlemeye devam edışı ve devam edebilme sebepleri, içimize yakıcı

bir kor gibi akarak haçlıların Kudüs surlarına dayanmaları (s.213) ve buna karşı, Kudüs'ün yavuz evlatlarının dişlerini tırnaklarına takarak kuvvetli bir savunma yapmaları minnetle یاد ediliyor. Yine de kahramanca direniş, çok uzun bir yoldan yaka yıka gelmiş yüzbinlerce kişilik bir orduyu püskürtmeye yetmiyor. “Böylece; direniş yapılmış olduğu halde, yüreğinde İslam'ın ilk kıblesi Mescid-i Aksa'yı barındıran Kudüs, Haçlıların kanlı eline düşmüş oluyor. Başta alimler ve zahidler olmak üzere, şehadet şerbetini içmeye yemin eden Kudüs'lüler asla pes etmiyorlardı. Göğüs göğüse öylesine savaşıyorlardı ki, Raymond d'Aguilers, “Saracınlar (Müslümanlar) sanki mağlup olmamışlar gibi Raymond'un kuvvetlerine karşı korkusuzca savaşıyorlardı” diye şaşkınlığını ifade edecekti. (s.214) İşgal sonrası yapılan mezalim, Mescid-i Aksa içine sığınan sivillerin katlinden akan kanın diz hizasına kadar yükselmesi, sağ ele geçirilen saygıdeğer kimselerin müzayedelerde satılması, satılmayanların şehid edilmesi, değerli eşyaların yağmalanması ile tam batıya yakışan bir felaket ortamına tanık oluyoruz. Ardisıra ele geçirdikleri işgal topraklarını hemen paylaşarak feodalizmin hüküm sürdüğü tipik bir Avrupa ülkesine çevirmeleri, ve kara haberin tüm Müslüman topraklarına ulaşması zikredilerek bölüm noktalanıyor. Dördüncü bölüme elbet bu yürek yangını-mızla başlıyoruz. “Haçlı İşgalinden Sonra Kudüs” ana başlığı, Hayalet Şehir altbaşlığı ile yeni sürece açılıyor:

“Hz Ömer'in (ra) Kudüs halkına gösterdiği

hoşgörü ile Haçlıların davranışı arasında bir kıyaslama yapan Karen Armstrong, 629 yılında Kudüs şehrini ele geçiren Bizanslıların Mescid-i Aksa Harem-i Şerifi'ni çöplük yaptıklarını, bundan da Müslümanlar için mu-kaddes sayılan mekanın Hristiyanlar için dini bir önem arzemediğinin anlaşıldığını öne sürmektedir. Armstrong'a göre, Kudüs'de binlerce Müslüman katleden Haçlıların Mescid-i Aksa ve Kubbetü's-Sahra'yı kiliseye çevirmesinin ardındaki esas maksat, Kudüs'ü Katolik mezhebinin bölgedeki merkezi konuma getirme planıdır. Bu yüzden, şehirde bulunan Ortodoks Arapları, Kibtleri, Ermenileri, Süryanileri ve Yunanlıları kovmuşlardır.” (s.224) Hak yerini bulmayınca, hakedenin elinde olmayınca işgalcilerin birbirini kırması da kaçınılmaz olmuş kanaatimce.

“İşgal tamamlandıktan sonra, Kudüs'te yapılan yağmalama neticesinde büyük servetler elde eden bir çok Haçlı, ya Avrupaya dönmüştü ya da Filistin'in sahil kentlerine yerleşmişti. Böylece, Haçlı işgali öncesinde nüfusu yüzbin civarında olan Kudüs şehri, artık hayalet şehre dönüşmüştü. Öyle ki, şehirde ikamet edenleri bir araya toptasan bir caddede dolduramazlardı! (Karen Armstrong)” (S.226) Belki de haketmedikleri için o mübarek beldede barınmaları nasip olmadı, doğrusunu Allah bilir. Nihayet içimize su serpecek hareketin başlaması ile derin bir nefes alabiliriz. “Musul Valisi Mevdûd, Cihad Meşâlesini Yakıyor!” (S.228) 10 yıl boyunca yaşadıkları şiddetli şokun ardından uyanışın ilk müjdeleri gelmeye başlıyor, Büyük Selçuklu Sultanı Muhammed Tapar (Melikşah'ın oğlu), kendisine bağlı valilere haber göndererek haçlılara karşı cihada çıkılmasını emreder. Musul Valisi Mevdûd Altuntekin, Kudüs Haçlıları için ileri karakol vazifesi gören Urfa üzerine yürür. Bundan sonra cihad hareketi büyüyerek devam eder.

“Gazzeli Şair Ebu İshâk el Ğazzi (Ö.1126) Türklerin düşman ürküten cengaverliğini şu dizelerle övmüştür: Öyle bir kavim ki, kendileriyle karşılaştığında güzel melekler gibiydiler. Onlarla savaşmaya kalkılırsa ifrit olurlardı” (S.234)

Aynı dönemde Tapınak Şovalyeleri hareketinin başlaması, Kral Baldwin tarafından Mescid-i Aksa'nın bir bölümünün kendilerine

tahsis edilmesi, bu birliğe rağbetin artmasını sağladı. Mescide ek odalar yapıp silah, şarap ve yiyecek deposu haline getirildi, Mescidin altındaki dehliz ise ahıra dönüştürüldü. Aynı günlerde Kudüs'ün ekonomik ve iktisadi gelişimi için Davud Kapısı yakınındaki meydana pazar kurulmasına, Kudüs'e gelen Hristiyanların beraberlerinde mal getirip satmalarına müsaade edildiği gibi yine aynı dönemde Müslümanlara da ticaret için kısa süreliğine Kudüs'e girme izni verilmişti. Bu taktik bana çok tanıdık gelmekte. Varlıklarına, hatta hayatta olmalarına tahammül edemedikleri Müslümanları, maddi menfaat için kapıları açıp içeri buyur etmekte bir beis görmemeleri, Haçlı neslinin devam edegelen prensiplerinden olmalı.

Kudüs'te, krallar, kontlar değişirken, seçilmişlerin yerine yenileri gelirken, artık İmâdüddin Zengi de tarih sahnesine çıkmaktadır. Irak Selçuklu devleti sultanı tarafından Musul valiliğine getirilişinin hikayesi kısaca anıldıktan sonra, görünüşü, ahlakı ve karakterinden de bahsedilmiş. Haçlıların insanlık tarihinin şahsı manevisinin yüzünü kızartacak hallerini gördükten sonra İslam ile şereflenmenin insanı nasıl eşrefi mahlukat yaptığını İmâdüddin Zengi ile anlamış oluyoruz. Haçlıları defetmenin ve Kudüs'ün fethine giden yolun ilk adımlarını atmaya başlayışı ve bunda çok seri hareket edişi tüm Müslümanlara bir umut ışığı yakmıştı. Kuzey Suriyenin neredeyse bütün önemli merkezlerini tek tek ele geçiren İmâdüddin Zengi, Haçlılar tarafından Kudüs ve Antakya gibi mukaddes sayılan Urfa'yı gözlemlemeye başlar. Urfa Kontluğu'nu hiç şüphelendirmeden yakın takibini sürdürürken uygun fırsatı elde edince acil seferberlik çağrısı yapar. Cihad ilan edildiğini duyan Müslümanlar akın akın Zengi'nin yanına koşarlar. Türk, Kürt, Arap, tüm Müslümanlar tek sancak altında, çok disiplinli, gözüpek ve kararlı bir kumandan olan Zengi'nin arkasında toplanarak Urfa'yı muhteşem bir zaferle geri alırlar. Dönemin şairleri bu muazzam olayı övmekte birbiriyle yarışmışlardır. Savaşın detaylarını okurken bizim bile şiir yazasımız gelmedi diyemem açıkçası. Urfa zaferinin Avrupada büyük bir deprem etkisi yapması ve buna karşın 2. Haçlı seferi hazırlıkları anlatılıyor ve peşinden 2. Haçlı seferinin büyük hezimetine tanık oluyoruz. İki kol halin-

de ilerleyen Haçlıların Alman kolunu, Anadolu Selçuklu sultanı karşılayarak tamamını telef ediyor ve bu hezimet öğrenen Fransızlar, Bizans imparatorundan da büyük destek alarak farklı bir yol güzergahı ile güneyden Dimaşke ulaşıyorlar. İlk seferdeki gibi yine kazanacaklarını sanarak şehri kuşatmaları muazzam bir direnişle kırılıyor ve öyle bir hezimete uğruyorlar ki geride kalan leşlerinden havada uçan kuşların bile baygınlık geçirdiği söyleniyor. Müslüman halkların Besmele çekip ayağa kalkması tarihin ibresini her zaman değiştirmiştir ve değiştirecektir.

"1146 yılında şehid olan babası İmâdüddin Zengi'nin yerine geçen Nureddin Mahmud Zengi, atasının Suriye beyliklerini tek sancak altında toplama politikasını sahiplenmiş, Kudüs ve Mısır'ı, hatta İstanbul'u da fethetmeyi ana hedef olarak belirlemişti.....Nizamü'l Mülk'ün padişahlar için belirlediği aşğıdaki prensipleri kendisine rehber olarak almıştı. Böylece, kendinden sonra İslam bayraktarlığını teslim alacak olan Salâhaddin Eyyûbi'ye de örnek olmuştu." (S.255)

Adaletle düşkünlüğünden dolayı 'Melik el Âdil' ünvanıyla meşhur olan Nureddin Zengi, alimlere karşı hürmeti, halka karşı tevazu su ve cömertliği, dindarlığı, zekâsı, şatafat-tan uzak duruşu, şahsına mal mülk edinmeyişi, kimseden bir şey kabul etmeyişi, abid ve salih bir kul olarak kendine hayran bırakıyor. Şam ahalisi de Zengi'ye hayran olmuş olmalı ki 16 yaşında genç bir Atabey olan Abak'ın yönetimde kalabilme adına Kurûs kralı III. Baldwin'den yardım istemiş olmasına rağmen, Nureddin Zengi'ye hiçbir direniş gös-

“

Şehrin coğrafi konumu, iklimi ve fiziksel özellikleri hakkında bilgi verilmesinden sonra, MÖ 3000-2000 yıllarından itibaren elimize ulaşmış tarihi kanıtlar ışığında şehrin ilk sakinlerini tanımaya başlıyoruz.

”

termeden teslim olmuşlar. *"Kan dökmeden Şam'ı fetheden Nureddin, böylece Müslüman Suriye topraklarını tek sancak altında toplamış oluyordu. Artık rüyalarını süsleyen ana hedef için kollarını sıvayıp çalışmalara başlayabilirdi. Hedef: Peygamberlerin kiblesi olan Kudüs'ün fethi idi!" (S.259)*

270. Sayfa ile Salâhaddin Eyyûbi dönemine başlıyoruz. Yusuf Salâhaddin Eyyubi, Türk aneninin, Kürt babanın, Arap çevre içinde doğmuş ve eğitimini Arapça almış oğludur. Müs-

Allah kabul ederse eğer, ben kendimi bir Kudüs sevdalısı olarak görürüm. Şu halde dahi bu kitap gözlerimi açtı, görüşümü netleştirdi ve ufkumu genişletti. Size sunduğum bu yazı ise bir elma ağacını içinde barındıran elma çekirdeği gibidir.

lûman ümmetin birlik halinin ortaya çıkarcacı üstün dehanın sembolüdür. Mısır hakim oluşu, Nureddin Zengi'nin vefatı ile sorumluluğu üzerine alışı ve Haçlılara Filistin topraklarında darbe vurulmaya başlaması ile yavaş yavaş Hittin Zaferine yaklaşmaktadır. Önceki dönemleri okurken kalbimiz ne kadar daralmış, ezilmiş, burkulmuşsa, bu dönemi okurken de bir o kadar coşkuyla doluyor. O güne kadar altyapısı ihlas ile yoğrulmuş bu zafere yine ihlasla ilerlenmiş. Salâhaddin Eyyubi'nin strateji yeteneğine ve ileri görüşlülüğüne hayran kalmamak mümkün değil.

"Dahi kumandan Salâhaddin Eyyûbi savaşı

meydanında bir oraya bir buraya at koştu-
ruyor ve 'Hadi benim aslanlarım ve korku-
suz cengâverlerim! Ey İslâm'ın kahraman or-
dusu! Gün bugündür. Benim için değil, Allah
için savaşın. Kuşkusuz ki zafer Allah için sa-
vaşanlarındır.'" diyerek askerlerine cesaret ve-
riyordu." (S.295)

"Bu arada; Hristiyanların kutsal saydıkları ve
üzerinde Hz. İsa'nın (as) çarmıha gerildiğine
inandıkları Kutsal Haç, Müslümanların eli-
ne geçmişti. Bu da Haçlıların yüreğini dağla-
mıştı!" (S.296)

400 Deve dolusu ok ve mızrak ile yola çı-
kan Salâhaddin, arslanlar gibi çarpışan İsl-
am askerleri muharebe esnasında bulun-
dukları noktadan rahatlıkla ok ve mızrak te-
min edebilsinler diye silah yüklü 70 deve-
yi savaş meydanına salmıştır. Hittin boğa-
zından geçip gerideki ihtiyat birliklerine sal-
dırmak isteyecek olan Haçlılara karşı da ted-
bir almış ve tam da buna heveslenen Trablus
Kontu Raymond, 4 oğlu ve askerlerini de pu-
suya düşürmüşler, can havline düşerek harp
meydanından kaçmışlardır. Komutanları ka-
çan, askerleri helak olan Haçlıların büyük bir
bozguna uğrayışı, Kudüs'e kavuşmanın bü-
yük işaretiydi. Kudüs'ün fethinin biraz erte-
lenerek çevredeki şehir ve kalelerin ele geçi-
rilmeye devam edilmiş olması, muhakkak ki
strateji gereği idi. Ancak okuyucu olarak biz-
ler bu noktada artık dayanamıyor ve tezahü-
rata başlıyoruz. Ve beklediğimiz an gelir: "As-
kerlerini toplayarak 20 Eylül 1187'de şehri ku-
şatma altına aldı. 88 yıl önce Kudüs'de kat-
liam yapmış olan Haçlılara karşı kalbi nefret
dolu olduğu halde, saldırıya geçmeden ön-
ce, Kudüs halkına haber gönderip "Ben Bey-
tül Makdis'in Allah'ın evi olduğunu biliyo-
rum. Kan dökerek buranın kudsietini kirlet-
meye gelmedim." diyerek teslim olmalarını
istedi. Ancak Haçlılar bu teklifi kabul etmedi-
ler." (S.303)

Bundan sonra anlı şanlı bir kuşatma ile surla-
rın dövülmesini, gedikler açılmasını ve şehrin
teslim alınışının tüm ayrıntılarını göğsümüz
kabararak, gözlerimiz dolarak okuyoruz. Hal-
buki önceki sayfaları içimize kor ateşler aka-
rak okumuştuk. Zaman da bir kitabın sayfala-
rı gibi aslında. Bu gün Filistin'den, Kudüs'den,
Mescid-i Aksa'dan içimize kor ateş düşüren
haberlerin gelmesi, zamanın ilerleyen sayfa-
larında göğsümüzü kabartacak, gözlerimiz-

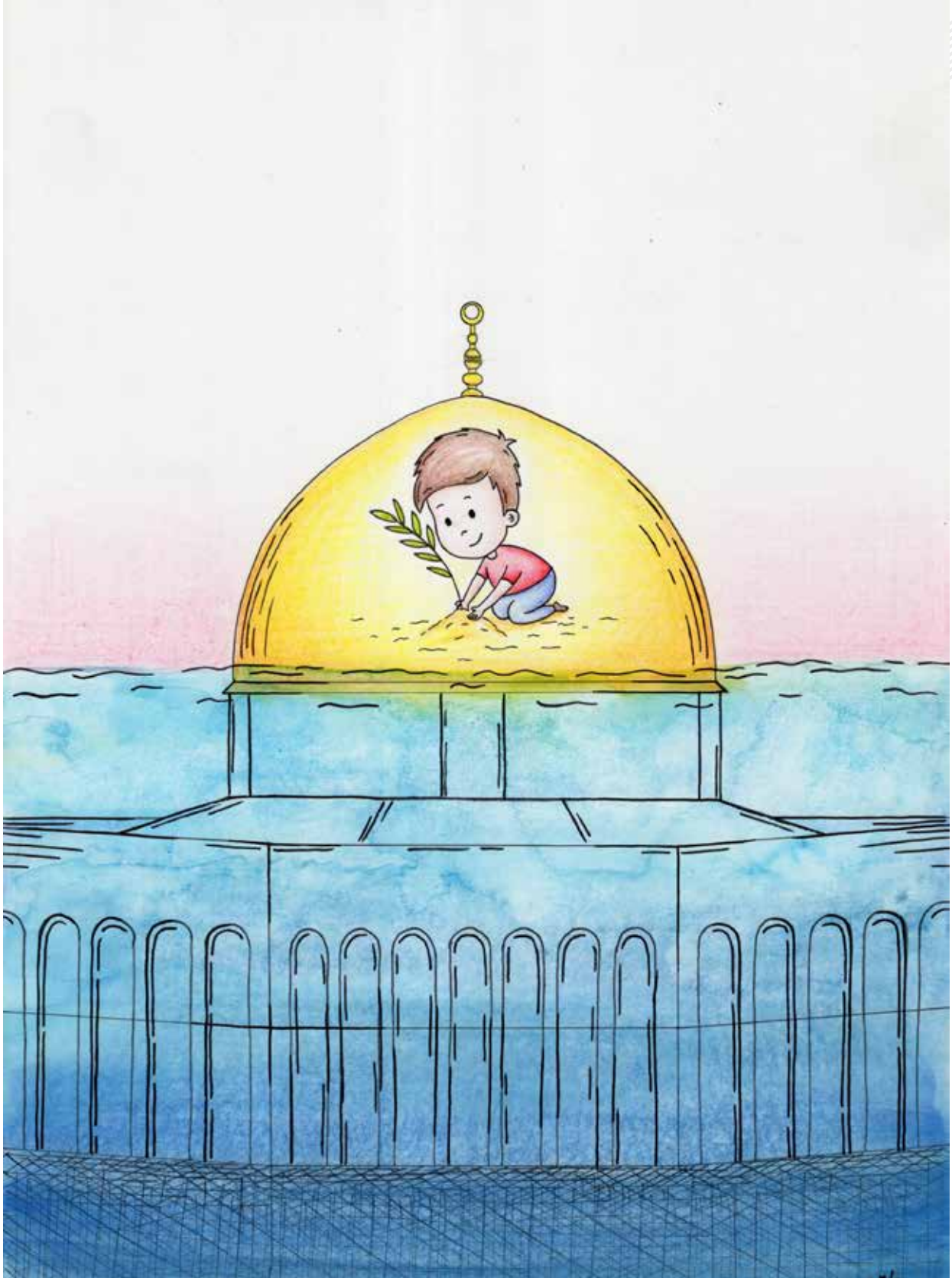
den sevinç gözyaşları akıtacak günlerin gel-
mesinin işaretidir. Büyükleminizin, 'bin vakti
bir vakte sığdıran Rabbim' diye bir sözü vardı
ki çok manidar bulurum. Bin vaktin bir vak-
te sığması, müjdelerin tez zamanda gelme-
si Rabbimize ihlasla dönmemize bağlıdır. Bu
kitapta 3 bin yılın kısa özetinde gördüğümüz
gibi, isyan ve gaflet, sen ben kavgası, şahsi
ikbal davası, hep ilahi tokatla son bulmuş. İh-
lasa, takvaya, gayrete yapıştığımız günler de
İlahi ikram ile in'am olunmuş. İlahi ikrama su-
sduğumuz bu günler için ne büyük ibret! Yu-
şa peygamberin Beytül Makdisi fetih için yü-
rüttüğü gecelerde zamanın durdurulma-
sı (S.96), tam bir iman ve ihlasla yürüyen için
Allah'ın sınırsız yardımını görmemize yeterli
gibi geliyor bana.

Okurken bitmesini istemediğim, yarıyı geç-
tikten sonra ise bitecek diye endişeye kapıl-
dığım bir kitap oldu Hz İbrahimden Salâhad-
din Eyyubiye Kudüs. Değnilmesinde hem
geçmişimiz hem de geleceğimiz için fay-
da olabilecek hususlardan olan, 2. Haçlı sefe-
ri ordularını neredeyse tamamen imha eden
Selçukluların, 1. Haçlı seferine neden kar-
şı duramadıkları, tarihsel ve siyasi perspek-
titten büyüteç altına alınsaydı kanaatimce
iyi olurdu. Duygusal olarak kendisine bağla-
ması dışında, objektif olarak bakmak gerekir-
se hacim olarak tam kıvamında tutulmuş di-
yebiliriz.

Canlı ve akıcı anlatıma eşlik etmekte olan
görsellerin renkli olmasını temenni ederdim.
Siyah-beyaz görsellerin hayatımızdan çıkma-
sı üzerinden çok uzun zamanlar geçti. Yay-
nevi, görselleri ardılı olacak baskıda renklile-
riyle revize ederse elimizde kaynak kitap ola-
cak seviyede bu çalışmaya, hakettiği sunum
kalitesini sağlamış olur. Ayrıca kütüphanele-
rimizin demirbaşlarından olacak bu eser için
ciltli basım olarak da seçenek sunulabilir.

Allah kabul ederse eğer, ben kendimi bir Ku-
düs sevdalısı olarak görürüm. Şu halde dahi
bu kitap gözlerimi açtı, görüşümü netleştirdi
ve ufkumu genişletti. Size sunduğum bu ya-
zı ise bir elma ağacını içinde barındıran elma
çekirdeği gibidir. Oysa ki tanımak istediğiniz
kökleriyle, dallarıyla, yaprak ve meyveleriyle
ağacın kendisiyse, kitap sizi beklemekte.

Allaha emanet olun, selametle kalın sevgi-
li okurlar. ■

Çizgi: Esile Altunışık - Türkiye

RAHMANIN TÜCCARI; ABDURRAHMAN BİN AVF (RA)

Şenay Şeker

“Güzel mal, güzel adamın elinde ne güzeldir.” [Hadis-i Şerif, Ahmed b. Hanbel, IV, 197, 202]⁽¹⁾

“Ey Allah'ım! Beni nefsimin tamahkârlığından koru. Şayet nefsimin tamahkârlığından korunursam, ne hırsızlık yaparım, ne zina ederim ne de başka bir günahı işlerim.”

Ashab-ı Kiram'ın (r.a.) hayatına baktığımızda, hiçbirinin dünyadan elini eteğini çekip kendisini mescit köşelerine, insanlardan uzak ıssız mekânlara hapsettiğini göremeyiz. Bilâkis onların, hayatın tam merkezinde yer aldıklarını ve dünyanın yaşanabilir bir dünya hâline gelebilmesi için mücadele ettiklerine şahitlik ederiz. Nitekim kabiliyetlerini ve sa-

**Abdurrahman bin
Avf (r.a), Aşere-i
Mübeşşere'den olup iman
eden ilk sekiz kişiden
birisiydi.**

hip oldukları imkânları Allah yolunda kullanma maharetini gösteren ve güzel bir ahlâka sahip olan sahabe-i kiram efendilerimizin bir kısmı ilimle, bir kısmı da ticaretle iştigal ederken, aynı zamanda cihad ordusunda da yer almışlardır. Bu anlamda Kuran'a hizmet eden bir muallimi, cihat meydanında en önde yer alan bir kumandan olarak görebildiğimiz gibi, ticaretle uğraşan bir tüccarın Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) yan başında muhafızlık yaptığına tanık oluyoruz. Bu durum ise bize İslâm'ın bir cihad dini olduğunu izhar etmektedir. Lakin belirtmekte fayda vardır ki, cihad, -Allah yolunda küfre karşı mücadele- sadece savaş alanında düşmana karşı yapılmaz. Sosyal hayatta meşgul

olduğumuz işimizde, insanlarla olan ilişkimizle ve en önemlisi de kendi nefsimizle baş başa kaldığımızda İslâm'ı yaşama ve yaşatma gayreti, Efendimiz'in (sav) deyimiyle büyük cihaddır.

Bu minvalde, Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem) ile beraber olma şerefine nail olan Abdurrahman bin Avf (r.a)'ın hayatı güzel bir örnek teşkil etmektedir. Miladi 580 yılında dünyaya gelen Abdurrahman bin Avf (r.a) Peygamber Efendimizin (s.a.v) anne tarafından Ben-i Zühreoğulları'na mensuptu. Annesi Şifa binti Avf (r.anha), Amine annemizin Peygamber Efendimiz'i (sallallahu aleyhi ve sellem) dünyaya getirdiği gece, doğum esnasında kendisine refakat eden ve kutlu doğuma şahitlik eden hanımlardandı. Babası ise Avf bin Abdi Avf'tır. Kendisi Aşere-i Mübeşşere'den olup iman eden ilk sekiz kişiden birisiydi.[İlk iman eden erkek olan Hz. Eubekir (r.a) Efendimiz dostluk yaptığı ve çok güvendiği beş kişiyi Allah Rasulü'nün (s.a.v) huzuruna getirerek İslâm'a girmelerine vesile olmuştur. Bu sahabeler Osman bin Affan (r.a), Osman bin Maz'un (r.a), Ebu Seleme (r.a), Ebu Ubeyde bin Cerrah (r.a) ve Abdurrahman bin Avf (r.a)'tır.]⁽²⁾ İslâm'dan önceki adı Abdulkabe ve Abdi Avf olan bu sahabe efendimizin ismini Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem) Abdurrahman olarak değiştirmişti. İslâm'dan önce gençlik yıllarında ticaretle meşgul olmaya başlayan Abdurrahman bin Avf (r.a.) ticaret kervanlarıyla gittiği Yemen taraflarında yaşayan bir rahiple sohbet eder ve rahip kendisine Faran dağlarını işaret ederek, beklenmekte olan son peygamberden bahsederek O'na iman etmesini söylerdi. Hâtta Allah Rasulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem), peygamberlik geldikten sonraki yaptığı seyahatinde Abdurrahman bin Avf'a (r.a) son nebinin geldiğine dair işaretlerin gerçekleştiğini haber vermişti.

Nitekim İslâm'dan önce amcası Ebu Talib'e yardım etmek maksadıyla ticaret kervanlarına katılan Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), yolda kendisine rastlayan birçok Yahudi âlimin dikkatini çekmişti ve beklenmekte olan son peygamber olabileceği için korunması gerektiği amcası Ebu Talib'e bildirilmişti. Yine Hz. Hatice ile tanışmaları amcasının kervanlarına öncülük ettikten sonra ticari ahlâkının dillerde dolması vesilesiy-

**İslâm'dan önceki adı
Abdulkabe ve Abdi Avf olan
Abdurrahman bin Avf'ın
(r.a) ismini, Allah Rasulü
(sallallahu aleyhi ve sellem)
Abdurrahman olarak
değiştirmişti.**

le olmuştur. Kendisinin güzel ahlâkı tamamlamak üzere gönderildiğini ifade eden Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem) tüm kemal mertebeleri üzerinde taşıyarak İslâm'ın ilk nesli olan ashabına örnek olmuştur. Bir ayna gibi Allah Teâlâ'nın sıfatlarının pırıltılarını âleme saçan Efendimizden mizacına ve yeteneğine göre herkes aydınlanmıştır. Bundan dolayıdır ki, Ashab-ı Kiram'ın yıldızlar gibi bizlere öncü olması güzel ahlâkın membaı olan Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) ahlâkına bizzat şahit olmalarıdır. Şimdi bizlerin de ilmi, askeri, ailevi, toplumsal tüm ilişkilerde davranış ve ahlâkı kaynağından öğrenmek için asr-ı saadet dönemi-ne yolculuk etmemiz esastır.

Helal Ticaret Berekettir

İslâm'ın Müslümanlara geçim kaynağı olarak önerdiği, teşvik ettiği ve Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) "**Helal kazan-
cın onda dokuzu ticarettedir...**" hadisi şerifinden mülhem kendi kazancını helal ticarete bulan ve bu nedenle de Rahman'ın tüccarı diye de anılan Abdurrahman bin Avf (r.a) ve sahabe-i kiram'ın geneli ticaretle uğraşmaktaydılar. Her ne kadar İslâm öncesi Arap toplumunda Mekke müşriklerinin ileri gelenleri tarafından Şam ve Yemen'e gönderdikleri kervanlar vesilesiyle elde ettikleri büyük kârlar ve gelirler onlar için zayıfları ezmek anlamına geliyor olsa da sahabe efendilerimiz için zayıfları koruyup kollamak ve

cenneti kazanmak için bir vesile anlamına geliyordu. Bu nedenle sahabe efendilerimiz, ticaretlerini icra ederken ticaret ahlâkı onların vazgeçilmez prensipleri olmuştur. Bu noktada İslâm tarihinin en varlıklı sahabelerinden olan Abdurrahman bin Avf'ın (r.a) cömertliği dillere destandı. Hayatı boyunca defalarca ya hicret etmesi veya infak etmesi sebebiyle malını sıfırlamış olsa da Allah'ın yardımıyla yeniden daha da fazlasıyla zıkkıldırılmıştır. Bundaki hikmetleri sayacak olursak, öncelikle Allah Rasulü'nden (sallallahu aleyhi ve sellem) aldığı duadır. Medine'ye hicret ettiğinde Sad bin Rebi (r.a) ile kardeş ilan edilmişti. Medine'nin en zenginlerinden olan Sad (r.a) kendisine malının yarısını ve hanımlarından birisini teklif ettiğinde, o bunu reddederek; "**Kardeşim Allah malını ve ehlini sana bağışlasın. Sen bana çarşının yolunu göster ve bana bir ip ver**" dedi. Günlerce pazarda hamallık yaparak kazandığı sermaye ile mal temin edip ticarete başladı. Kısa zamanda kendisine bir ev tuttu ve ensar kardeşi Sad bin Rebi'nin (r.a) yanına gelerek kendisinden müsaade istedi. Sad bin Rebi (r.a) diğer ensar gibi muhacir kardeşine yardım etmek ve imkânlarını paylaşmak istiyordu. Fakat Abdurrahman bin Avf (r.a), "**Biz Allah Rasulü'nden (sallallahu aleyhi ve sellem) yük olmayı değil yük almayı, alan el değil, veren el olmayı öğrendik**" diyerek teşekkür edip ayrıldı.

"Bir koyunla da olsa ziyafet ver." (Buhari, Nikâh 7)

Medine'de, erkekler evlendiklerini aşikâr etmek için özel bir koku sürünürlerdi, böyle bir adetleri vardı. Ensardan bir hanımla evlenen Abdurrahman bin Avf (r.a), süründüğü kokularla mescide, Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) huzuruna geldiğinde Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) "**Ey Abdurrahman! Evlendin mi yoksa?**" diye sordular. "**Evet, Ya Rasulullah! Ensardan bir hanımla evlendim**" diye cevap verdi. Bunun üzerine Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) "**Bir koyunla da olsa ziyafet ver**" buyurup akabinde "**Allah'im! Sen, Abdurrahman'ın malını, işini, ticaretini bereketlendir**" diye dualar ettiler. Abdurrahman bin Avf'ın (r.a), bu duadan sonra malı ve ticareti o kadar bereketlenmişti ki, yüzlerce deve yükü servetini gözünü kırpmadan Allah yolunda sarf edecek duru-

**Abdurrahman bin Avf (r.a.)
ticaret kervanlarıyla gittiği
Yemen taraflarında yaşayan
bir rahiple sohbet eder
ve rahip kendisine Faran
dağlarını işaret ederek,
beklenmekte olan son
peygamberden bahsederek
O'na iman etmesini söylerdi.**

ma gelmişti, hâttâ kendisi bu durumu “*Elime taş alsam altın, gümüş oluyordu, elimi nereye atsam bereketleniyordu*” diye açıklardı. (Müsned 1: 91)

Allah rızası için tüm varlığından vazgeçebilmenin, Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) duasının muhatabı olmanın bir insanın hayatına nasıl bereket kattığına Abdurrahman bin Avf'ın (r.a.) vesilesiyle şahit oluyoruz. O da bu bereketi Allah yolunda infak ederek, hem kendisine ikram edilen nimetlerin şükrünü eda etmiş hem de Rahman'ın

tüccarı olma vasfını kazanmıştır. Rahman'ın tüccarı olmak her işini O'nun için yapmaktaki mümkündü. Ticaretinde Allah'ın hududunu korumuş; faize bulaşmamış, malını satmak için yalan söylememiş ve müşterisini aldatmamıştır. En önemlisi de gerek ticarete gerekse tüm yaşamında merhametli olmayı esas almış ve hiçbir müşterisini memnuniyetsiz geri çevirmemiştir. Tamah ile kâr hesabı yapmamış bazen kârlı bazen sürümden kazanacak şekilde ticaretini yapmıştır. Bu tutum da malını bereketlendirmiş ve umulmadık yerlerden rızıklandırılmıştır. Kazandıkça Allah yolunda sarf etmiş, sarf ettikçe de kazanmıştır. Abdurrahman bin Avf (r.a.) üretimi ve emeği savunur, ticaretini İslâm dairesinde inşa ederdi. Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem) piyasayı elinde tutan Beni Kurayza Yahudi pazarının zayıflatılarak, Müslüman pazarının kurulması için gayret göstermiş ve hicretten üç dört yıl gibi kısa bir zamanda hedefine ulaşmıştır. Abdurrahman bin Avf (r.a.) gibi bir tüccarı, Medine pazarlarına hâkim varlıklı Sad bin Rebi (r.a.) ile kardeş ilan etmesi tesadüf değildir. Bu iki tüccarın hummalı çalışmaları bu süreci hızlandırmış ve Müslümanlar ekonomik yönden de pazarları ele geçirerek söz sahibi olmuşlardı.

Ticaretini onu hiçbir hayırdan geri koymamıştı. Zira o, en kârlı alışverişi Allah (c.c) ile yap-

mıştı. Allah Teâlâ'nın “*Ey iman edenler! Sizi pek acı bir azaptan kurtaracak çok kârlı bir alışverişi haber vereyim mi? Allah'a ve Rasulü'ne gerektiği gibi inanır, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz. Eğer bilerseniz, sizin için hayırlı olan budur.*” (Saf 10-11) ayetleriyle amel etmiş ve kurtuluşa erenlerden olmuştur.

Bu anlamda Abdurrahman bin Avf (r.a.) çok zengin bir tüccar olmasına rağmen tüm gazalarda bulunmuştur. Ticareti onu hiçbir hayırdan alıkoymamış, bilakis malıyla ve canıyla cihat eden üstün bir şahsiyet olarak İslâm tarihinde yerini almıştır. Nitekim Bedir harbinden başlayarak O'nu tüm askeri seferlerde Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) yanında görürüz. Bedir harbine katılan ve Allah (c.c) ve Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) övgüsüne mazhar olan mümtaz ordunun içerisinde yer almış, Uhud harbinde Efendimizi (sallallahu aleyhi ve sellem) savunurken yirmi bir yerinden aldığı ok darbesiyle ayağı sakat kalmıştı. Uhud harbi ki, Efendimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) en mahzun olduğu günlerden biri olmuştur. Amcası Hz. Hamza ve onlarca sahabesinin acımasızca şehit edildiği ve çoğunun yaralandığı zor bir gün olmuştur. Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) mübarek dişleri kırılmış, Ebu Ubeyde bin Cerrah (r.a.), Hz. Peygamberin o mübarek yüzüne saplanan miğferi çı-

karırken ön dişlerini kaybetmiş ve Abdurrahman bin Avf (r.a) ise total kalmıştı. Her zaman Allah yolunda yaptığı infaklarla anılan Abdurrahman bin Avf (r.a) Uhud'da otuz esiri azat etmiş ve onlara dört yüz dirhem başışta bulunmuştu.

Tebük seferi ise, Kudüs'ün fethi için yapılan askeri hazırlıkların en önemlilerinden- dir. Tebük seferi öncesi Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem), otuz bin kişilik ordunun teçhizatı için çağrı yaptığında Hz. Osman (r.a) Efendimiz ilk öne çıkan sahabe olmuştu. Abdurrahman bin Avf da (r.a) ilk gün iki bin dinar diğer gün beş yüz at, bin beş yüz deve ve akabinde kırk bin dinarını infak etmiştir.

"Hiçbir peygamber yoktur ki, ümmetin- den salih birisinin arkasında namaz kılma- sın" H.Ş

Tebük seferinde Abdurrahman bin Avf'ın (r.a) kıymetli birçok vasfının yanına bir yenisi daha eklenmiştir. O da Allah Rasulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) imamlık yapma p- yesidir. Tebük seferi dönüşünde sabah na- mazı vaktinde Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) mescide geç kalması sebe- biyle namaz vakti çıkacak korkusuyla cema- ate imam olmuş ve mescide gelen Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) arkasında saf durarak O'nun imamlığında namaz kılmış- tır. Namazdan sonra kendisine "Güzel kıldır- dın, iyi yaptın" diyerek övgüde bulunmuştur. (Müsned, 4: 247) Bu şerefe Hz. Ebubekir'den (r.a) sonra nail olan ikinci kişi olmuştur Hz. Abdurrahman. Elbette ki bu güzel nasipler ve rızıklar Allah'ın dilemesiyledir. Bir insanı iz- zetli kılan da, zelim kılan da Cenab-ı Hak'tır. Ki- şinin niyeti, amelleri ve ahlâkı bunda büyük rol oynar. Abdurrahman bin Avf (r.a) cennet- le müjdelenen bir sahabe olmasına rağmen İslâm'ın ilk yıllarından ölümüne kadar ima- nı, ihlâsı, cömertliği ve ferasetiyle Allah yo- lunda hizmet etmekten bir an geri durma- mış ve İslâm tarihine damgasını vuran bir sa- habe olmuştur.

Hicretin altıncı senesinde Peygamber Efen- dimiz (sallallahu aleyhi ve sellem), Abdur- rahman bin Avf'ı (r.a) Kelp kabilesine karşı Dumetü'l Cedel'e göndermişti. İslâm devle- tiyle arasında sıkıntılar yaşayan Kelp kabile- sini İslâm'a davet edip, tebliğ vazifesini yap- masını ve kabul edip teslim olurlarsa bir bağ

Tebük seferi öncesi Allah Rasulü (s.a.v), otuz bin kişilik ordunun teçhizatı için çağrı yaptığında Hz. Osman (r.a) Efendimiz ilk öne çıkan sahabe olmuştu. Abdurrahman bin Avf da (r.a) ilk gün iki bin dinar diğer gün beş yüz at, bin beş yüz deve ve akabinde kırk bin dinarını infak etmiştir.

kurulması için reisin kızıyla evlenmesini iste- miştir. Yedi yüz kişilik orduyla yola çıkan Ab- durrahman bin Avf (r.a) Kelp kabilesiyle an- laşmaya vardı ve Hristiyan olan kabilenin ço- ğu Müslüman oldu, diğerleri ise cizye ver-meyi kabul ettiler. (Sire, 2:256) Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) emriyle kabile reisi Asbah ibni Salabe'nin kızı Tumatır binti Asbah ile nikâhlandı. Hayatı boyunca birkaç kez evlenen Abdurrahman bin Avf'ın (r.a) Tumatır'dan Ebu Seleme isminde bir de oğ- lu oldu. Ebu Seleme bin Abdurrahman dev- rin büyük fakihlerinde birisi olmuş ve yüzler- ce talebe yetiştirmiştir.

Abdurrahman bin Avf (r.a) hatırı sayılan bir şahsiyetti. Allah Rasulü'de (sallallahu aleyhi ve sellem) diğer halifeler de onun sözüne iti- mat eder ve istişarelerde bulunurlardı. Hattâ Allah Rasulü'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) veya halifelere bir haber ulaştırmak veya bir talepte bulunmak isteyenler onu aracı tutar- dı. İsabetli kararlar alır, istişareye önem verir- di. En önemlisi de güvenilir, sadık bir Müs- lüman idi. Allah Rasulü (sallallahu aleyhi ve sellem), "Abdurrahman yeryüzünde de gök- yüzünde de emindir" diyerek iltifatta bulun- muşlardı. Bundan dolayıdır ki, üç halife dö- neminde de akil adam vasfıyla müsteşarlık vazifesini yürütmüştür. Halifelik seçimlerin- de kendi adı da geçtiği hâlde geri çekilmiş ve hiçbir makam ve mevki talebinde bu- lunmamıştır. Hz. Ömer (r.a) Efendimizin ha-

lifeligi zamanında Hac emirliği ve Beyt'ül- mal muhafızlığı da yapan Abdurrahman bin Avf (r.a), Kudüs'ün fethine de şahitlik etmiş- tir. Hz. Ömer (r.a), Kudüs'ü fethettiğinde Ku- düs halkı için bir Emannâme yayımlamış ve bu belgenin altına imza atan şahitler arasın- da Hâlid bin Velid (r.a), Amr bin As (r.a), Mu- aviye bin Ebu Sufyan (r.a) ve Abdurrahman bin Avf (r.a) yer almıştır.

Abdurrahman bin Avf (r.a) atmış beş kadar hadis rivayet etmiştir. Bu rivayetlerden bi- ri de Şam bölgesini ziyareti esnasında Hz. Ömer'le aralarında geçen görüşmede nak- lettiği hadisi şeriftir. Hicri 18. senesinde Hz. Ömer, yerine Hz. Ali'yi (r.a) vekil tayin ede- rek, fethedilen Şam topraklarını teftiş etmek için yola çıktı. Şam ile Hicaz arasında Serğ mevkiine ulaştığında kendisini Ebu Ubey- de (r.a), Şurahbil bin Hasene (r.a), Yezid bin Ebu Sufyan'ın (r.a) da aralarında bulunduğu bir heyet karşıladı. Ebu Ubeyde (r.a) o bölge- de yayılmaya başlayan ve adına Amvas tau- nu denilen salğından bahsedince Hz. Ömer (r.a) ilerlemek veya geri Medine'ye dönmek hususunda önce muhacirlerle daha son- ra ensar ile istişarelerde bulundu. Araların- da ihtilaflar yaşanınca ilk hicret edenler ve Mekke'nin fethinde bulunanlarla da görüş- me yapan halife geri dönmek üzere bir ka- rar aldı. Bu karara hiddetlenen Ebu Ubey- de bin Cerrah (r.a) "Ey Ömer! Allah'ın kade- rinden mi kaçırıyorsun" dedi. Hz. Ömer, "Ey Ubeyde! Keşke bu sözü başkası söyleseydi. Evet, Allah'ın kaderinden diğer kaderine ka- çıyorum" diye cevap verdi (İbni Kesir, El Bida- ye ven nihaye c 10, s.172). Bu konuşmalar es- nasında Abdurrahman bin Avf (r.a) Rasulul- lah'tan (sallallahu aleyhi ve sellem) duyduğu "Şayet bir yerde Taun hastalığı olduğunu işi- tirsenez oraya girmeyin. Bir yerde Taun has- talığı çıkarsa ve siz orada bulunursanız ora- dan çıkmayın." hadisini nakletti (Ahmed bin Hanbel, Müsned, 42: 53). Bu hadisi hatırlayan Hz. Ömer aldığı kararın isabetli olmasından dolayı kalbi mutmaîn bir şekilde Medine'ye geri döndü. Abdurrahman bin Avf (r.a) Hz. Ömer Efendimizin (r.a.) Mecûsî bir köle tara- findan şehit edilmesinden sonra yürüttüğü titiz çalışmalar ve istişarelerle Hz. Osman'ın (r.a) sağlıklı bir şekilde halife seçilmesini sağ- lamış ve ona ilk biat eden kişi olmuştur. (As- r-ı Saadet, 1: 393)

H^z. Ömer (r.a), Kudüs'ü fethettiğinde Kudüs halkı için bir Emannâme yayımlamış ve bu belgenin altına imza atan şahitler arasında Abdurrahman bin Avf (r.a) da yer almıştır.

Onun hayatında zihinlerimizden kıyamete kadar silinmeyecek öyle portreler vardır ki, bunlardan biri oruçlu iken kendisi için kurulan sofradaki çeşitli yiyecekleri gördüğünde ki tavrıdır. İştahla yemeğe başlayacakken bir anda hüzünlenmiş ve geri çekilmişti. Sebebi sorulduğunda, “Benden daha hayırlı olan Musab bin Umeyr şehit olduğunda kefen ye-

rine bir hırkaya sarıldı. Baş örtülse ayakları, ayakları örtülse başı açık kalıyordu. Benden daha hayırlı olan H^z. Hamza da şehit olduğunda kefen olarak halası Safiyye'nin getirdiği elbiseye sarılmıştı. Servetimiz imkânlarımız çoğaldı. Mükâfatı bu dünyada almaktan ve ahirete bir şey kalmamasından korkuyorum” diyerek ağlamaya başlamış ve sofradan kalkmıştı. (Tabakat, 3:93) Cömertliğin zirvede olduğu bir diğer portre de Allah Rasulü'nün (sallallahu aleyhi ve sellem) vefatından sonra yaşanan hadisedir. Enes bin Malik (r.a) “Bir gün Medine’de bir gürültü duyuldu. Adeta toz dumana karışmıştı. H^z. Aişe validemiz bunun ne olduğunu sorduğunda, Abdurrahman bin Avf’ın Şam’dan gelen yedi yüz (başka bir rivayette beş yüz develik) ticaret kervanı olduğunu söylerler. H^z. Aişe validemiz, aldığı bu cevap üzerine Allah Rasulü’nün, “Abdurrahman bin Avf’ın cennete emekleyerek girdiğini gördüm.” hadisini rivayet eder. Bu haber H^z. Abdurrahman’a ulaşır ulaşmaz, Aişe (r.anha) validemizin huzuruna gelir ve “Eğer ayakta cennete girmeye gücüm yetecekse bu kervanımın tamamını develeriyle birlikte infak ettim.” diyerek yedi yüz deveyi, taşıdıkları kıymetli mallarla beraber

darlık çeken Medine halkına dağıtmıştı. Hâtâ zenginlere bile pay düşmüştür bu hayırdan. Efendimizin (aleyhisselam) vefatından sonra Ezvac-ı Tahirat’ın ihtiyaçlarını karşılamış ve onları kimseye muhtaç bırakmamıştı. Efendimize (aleyhisselam) bu konuda daha öncesinde vaatte bulunduğu için Allah Rasulü (aleyhisselam) “Allah, İbni Avf’ı Selsebil cenneti ile mükâfatlandırsın.” diye duada bulunmuştur. Vefatından önce Bedir şehitlerinin ailelerine de bir vefa örneği olarak 400 dinar infakta bulunulmasını vasiyet etmiştir.

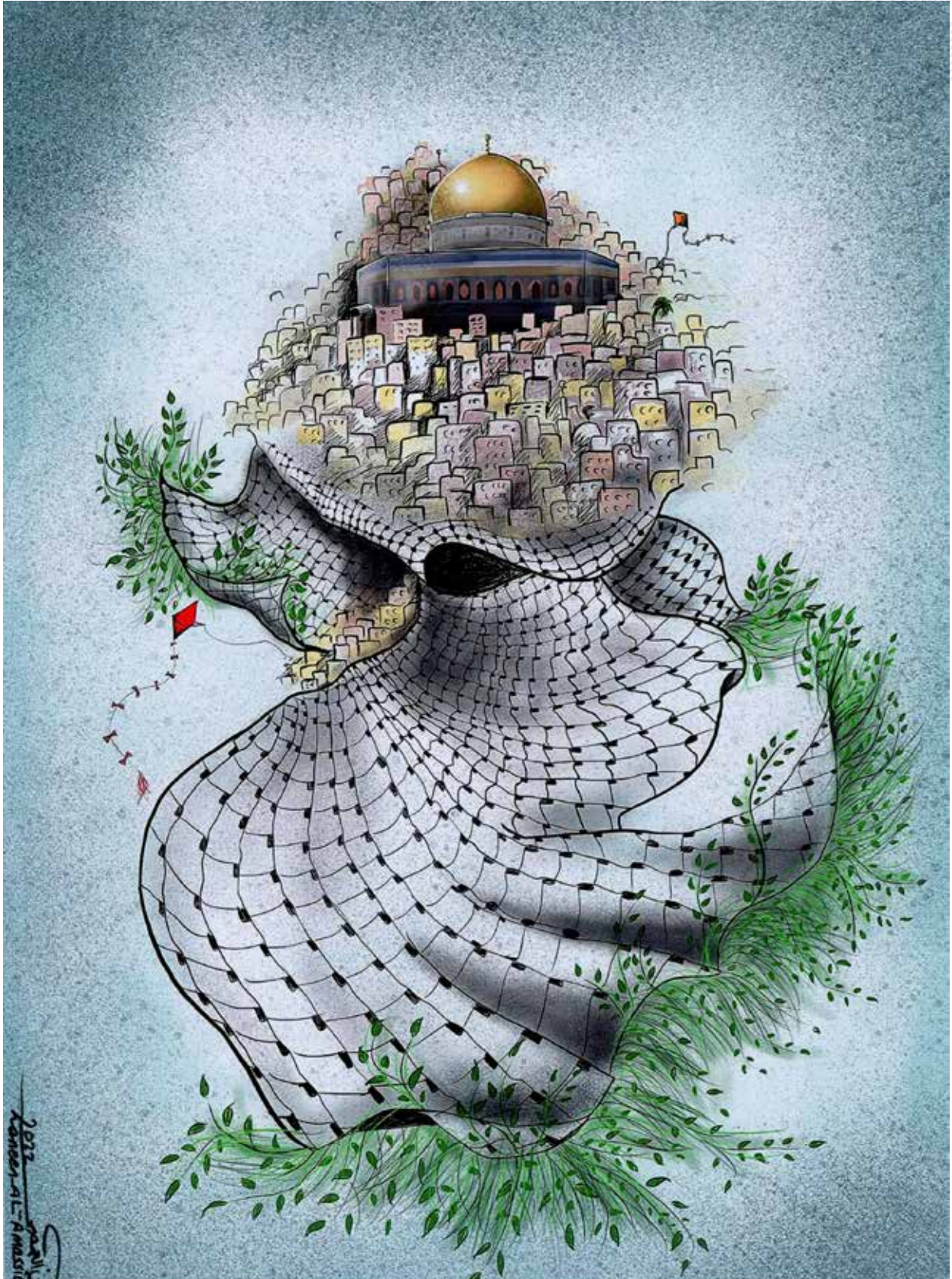
Abdurrahman bin Avf (r.a), hicri 31. senesinde H^z. Osman’ın (r.a) halifeliği döneminde vefat etmiştir. Cenaze namazını bizzat halife kıldırmış ve Baki kabristanına defnedilmiştir. Vefatından sonra H^z. Ali (r.a) ardından “Abdurrahman gittin! Dünyanın tüm güzelliklerini, temizliğini aldın götürdün, tüm kirlilerini bize yük olarak bıraktın gittin.” diyerek üzüntüsünü dile getirmişti. O, sahip olduğu malına hükmetti, kölelik etmedi. Bilakis Allah’a köle, verdiği mala efendi oldu hep. Gönlünce infak etti, Allah’a borç verdi, kıyamet günü Arş-urrahman altında gölgelenecek olan tüccarlardan oldu. Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) “Güvenilir, dürüst Müslüman tüccar kıyamet günü peygamberler, sıddıklar ve şehitlerle beraberdir.” buyurarak Abdurrahman bin Avf (r.a) ve onun gibi amel edenleri müjdelemiştir. (Tirmizi 64,64, İbni Mace büyü, 4) ■

Kaynakça:

- (1) Muhammed Emin Yıldırım, Sahabe Dersleri, Siyer Yayınları, 4. Baskı, s.227
- (2) M. Emin Yıldırım, Siyer TV, “82 İl & 82 Sahabi”
- (3) Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (www.islamansiklopedisi.org.tr)
- (4) Sahabeler Ansiklopedisi https://sorularlailamiyet.com/yazar/sahabeler-ansiklopedisi
- (5) Halishane Sohbetleri, Bilim ve İnsan Vakfı Youtube: Osman Egin& Hüseyin Öresin
- (6) H^z. Ömer Döneminde Meydana Gelen Amvas Taunu ve Etkileri, Ercan Cengiz, Kafkas Üni. İlahiyat Fak. Dergisi Sayı 13, cilt 7, Kış 2020

Dipnot:

- (1) Hadis-i Şerif, Ahmed b. Hanbel, IV, 197, 202
- (2) İlk iman eden erkek olan H^z. Ebubekir (r.a) Efendimiz dostluk yaptığı ve çok güvendiği beş kişiyi Allah Rasulü’nün (s.a.v) huzuruna getirerek İslam’a girmelerine vesile olmuştur. Bu sahabeler Osman bin Affan (r.a), Osman bin Maz’un (r.a), Ebu Seleme (r.a), Ebu Ubeyde bin Cerrah (r.a) ve Abdurrahman bin Avf (r.a) tir.

Çizgi: Haneen Al Amassie - Filistin

TECRÜBE, HAKİKAT VE ALGILARIMIZ ÜZERİNE

Meryem Korkmaz Hacıoğlu

İnsan en çok ve en hakikatli tecrübeyi ruhunun bu dünyada bir gurbette olduğunu kavradığında yaşamış oluyor. Gurbet ve tecrübe bize hayatla baş etmeyi öğretirken ruh ait olduğu hakikate özlem duyuyor.

Coğrafyayı hakkıyla yönetemeyen insan, yüzyıllardır tarihe yön vermeye çalışıyor. Bu nedenle tarihin ilk konusu insan ve denemesi de insan üzerinden oluyor.

Bir bütün olarak insanlığı incelediğimizde insanın tarihte hep yapıcı veya yıkıcı tarafta yer aldığını görüyoruz.

Hakikat mücadelesi veren insan; tohum, fitrat, ilham ve cihat üzerine hayatını inşa eder. Bu dört maddeyi akılcıca kullanabilirse Kudüs'ü şerifi elinde tutarak dünyayı yöneteceğini bilir. Batıl ise bu dört unsurun yerine yine dört unsur koyuyor; isyan, savaş, çekişme

ve daimi kaos ortamı. Tüm bunları kurmak ve dünyayı bu şekilde yönetmek istemeleri ise bugün yapmaya çalıştıkları siyasetin yansımalarıdır.

Batı'nın yaptıkları; ülkeleri laikleştirip bağlı oldukları dinden uzaklaştırma hedefi üzerine kuruludur. Hatta öyle ki bunu kendi devletlerine bile yapmaktadırlar. Hristiyanlık adı altında misyonerlik, Yahudilik adı altında siyonizm

İnsanlığın gerçek tarihi literatürlerden kaldırılmaya çalışıldıkça kendi istedikleri gibi bir tarih ortaya konulmaya çalışılıyor. Ortaya çıkan savaşlar, virüsler, işgalci İsrail politikaları, aşı dayatmaları, teknoloji ve ekonomi hamleleri kontrol ve ticaret sağlamada yönetimin büyük küresel bir köyden sağlanmaya çalışılması da toplumlara yıkıcı bir baskıdan ibarettir.

bunun en büyük şiarlarından bir tanesidir. Kısacası batı düşüncesi, zihniyeti inkâr güdüsü üzerine inşa etmektedir.

Soğuk savaş dönemlerinden bu yana farklı maskelere bürünerek ekranlara yansıtılan büyük bir karmaşa içerisinde, hayatlarımızı aktarmaya çalıştıkları sahtelikleri görebilirsek; tüm batılaşma sürecini ve sömürgecilik anlayışlarını belki biraz çözebiliriz. Elbette bununla beraber müdakkik okumalar ve bilinçlenme çalışmaları yapmak da gerekir. Batının köleleştirdiği zihniyeti açıkça konuşmamız ve hayata yansımalarını ortaya çıkarmamız gerekir.

Emperyalist devletler, toplumlar ve hatta devletler üstü ailelerin yöneticiliğini yaptığı şirketler ve İslama karşı düşmanlık besledikleri bu araçlar ile amaçlarına ulaşmaya çalışırken sahtecilikte üstüne yoktur. Vakti zamanında hasta adam diye nitelendirdikleri devletimiz ve dönemler boyu bize bu şekilde empoze ettikleri kimliğimizi aşgılayıcı ifadeler ve kavramlar aslında tamamen kendi sahteciliklerini örtmeye çalışmaktan ibarettir.

Dini mübîn-i İslam'ın getirdiği kurallar; bireyin toplumdaki yerini, toplumun ise dünya-daki yerini belirler. Dolayısıyla islam çatısı altında ortaya çıkan zerre kadar bir çatlak sadece bireyin değil toplumun yani ümmetin derdi olur. Batı toplumunda ise hedefler bireyseldir. İslam'da ise ahlâk ve maneviyat ailede başlar, oradan tüm topluma sirayet eder.

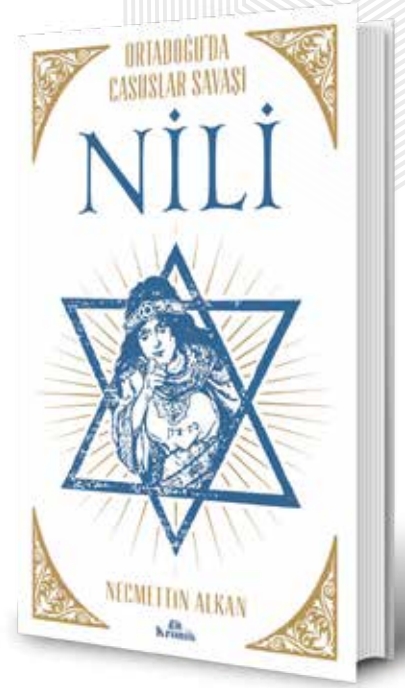
İslam sancağı; tüm toplumları, kabileleri, adaletsizlikleri, eşitsizlikleri, dindar veya dinsizleri, aileleri bir çatı altında toplayıp, adil ve hakikatli bir düzene yönlendirir. Yani İslam; diğer bir deyişle kölelik sistemine karşıdır. Beytül-Makdis topraklarına gidenler, İslam'ın neden son dönem dini olduğunu gayet açık ve net bir şekilde anlarlar.

İnsanlığın gerçek tarihi literatürlerden kaldırılmaya çalışıldıkça kendi istedikleri gibi bir tarih ortaya konulmaya çalışılıyor. Ortaya çıkan savaşlar, virüsler, işgalci İsrail politikaları, aşı dayatmaları, teknoloji ve ekonomi hamleleri kontrol ve ticaret sağlamada yönetimin büyük küresel bir köyden sağlanmaya çalışılması da toplumlara yıkıcı bir baskıdan ibarettir.

Batı market, gıda, reklam ve teknoloji ile medya ve ona hizmet eden her türlü kanalı kullansa da, gözden kaçırdığı bir durum var. Bu haliyle kendisi Hakkı inkar ederek merhamet ve adaletten son zerreye kadar uzaklaşıyor. Oysa bugün insanlığın ayağa kalkmaya, yeniden hakikati şiar edinen toplumlara ve liderlere ihtiyacı var.

Biz biliyoruz ki her hak bir sorumluluk gerektirir. Yine biz yine inanıyoruz ki üç kutsal mescidimizin hakkı da İslam'ın sancaktarlığını yapmalarıdır. İslam'ın bize tanıtmış olduğu bu hak aynı zamanda mescidlerimizin hakkı olan, safları sıkı tutma ve doldurma sorumluluğunu da gerektirir. Bu sorumlulukların üstesinden gelerek Harem-i Şeriflerimize üzerinde hak iddia etme ve söz söyleme kudreti da biz İslâm ümmetinin üzerinde olacaktır. İslam için zerre kadar bir dert, tüm ümmetin sırtına ayrı ayrı yüklenmedikçe dermana olan vuslatımızın bitmeyeceğini idrak etmeliyiz. Tüm bunların yegane çaresi tek tek hepimizin Allah'ın ipine sınımsız sarılmamızdır. Ancak bu şekilde Hakk din, yeryüzüne hakim kılınacaktır. Müslümanlar Kudüs-ü Şerif'in sancaktarlığını üstlendiği zaman, dünyaya da hakim olmuş demektir. ■

ORTADOĞU'DA CASUSLAR SAVAŞI NİLİ Necmettin Alkan

Gülşah Ertaş

Yazar: **Necmettin Alkan**
Yayınevi: **Kronik Yayınları**

Bu sayımızda Necmettin Alkan'ın *Orta-
doğu'da Casuslar Savaşı Nili* kitabını ta-
nıtacağım. Nili bir casusluk örgütü olup
İngilizlerin 1. Dünya Savaşı'nda kullandığı is-
tihbarat birimidir. Yahudiler tarafından kurulan
örgüt Filistin-Suriye Cephesi'nde Müttefik or-
duları hakkında İngiliz istihbaratına bilgi sağ-
lamaktaydı. Nili casusluk örgütü Yahudilerin
"arz-ı mev'ud" dedikleri Filistin topraklarında
bağımsız bir Yahudi devleti hedefi ile kurul-
muştur.

Nili örgütünün deşifre edilmesinde Yüzbaşı
Cevat Rifat Atilhan'ın katkısı büyüktür. 1930'lar-
da yayımladığı anıları sayesinde Osmanlı Dev-
leti'nin Filistin Cephesinde büyük kayıplar ver-
mesinde örgütün etkilerini ortaya koymuştur.
Yahudiler, 1948'te İsrail'in kurulmasında Nili
casusluk örgütünün katkılarını gururla anlatır-
lar. Hatta kitabın son sayfalarında fotoğrafları
da görülebilir. Nili müzesi, Nili teşkilatının Da-
vut yıldızı içinde tablosu, pul ve posterlerle ör-
gütün Yahudiler için yaptıklarını hala açık açık
sergiliyorlar.

Örgütü kuran kişi 1915'te Filistin Hayfa kentinde Osmanlı vatandaşı Yahudi botanik uzmanı Aaron Aaronsohn'dur. Yahudiler Romanya'dan kovulduğunda Osmanlı devletine sığınan Aaronshon, Rotschild'in eğitim bursuyla Fransa'da tarım eğitimi almıştır. Eğitimi bitince Athlit'te tarım deneme istasyonu kurmuş ve bu istasyonu Nili örgütünün merkezi yapmıştır.

Nili'nin Filistin'deki faaliyetleri Aaron'un kız kardeşi Sarah tarafından yürütülmektedir. Sarah'ın görevi Nili'deki kadın ajanlarla Türk ve Alman subaylarının istihbaratlarını, askeri ve siyasi mahrem bilgilerini ele geçirmektir. Sarah IV. Ordu Komutanı Cemal Paşa ile doğrudan irtibatlı olduğu için Kudüs'teki IV. Ordu Karargahına girebilmektedir. Nili'nin hedefi Osmanlı hakimiyetinde olan Filistin'in İngiliz işgaline açılmasını sağlamaktır. İngilizler başlangıçta bu örgütün Türk istihbaratı olduğunu düşünmüş olup sonradan araya giren hatırlı Yahudiler ve sağladıkları bilgilerden dolayı iş birliği yapmıştır. Özellikle 1915 Çanakkale, 1916 Kut'ül Emare ve 1917 Gazze savaşlarında Osmanlı'ya mağlup olan İngilizler için Nili bu kritik dönemde önemli rol oynamış ve ilerleyen süreçte İngilizler, Osmanlı'ya karşı tekrar güç kazanmıştır.

Kitap, Ortadoğu'da Osmanlı-İngiliz çekişmesinin dışında Arapların bu dönemdeki tavrını

da ortaya koymuştur. Hicaz bölgesinde Haşimi Arapların çıkardıkları isyanla İngilizler için Osmanlı askerlerini güneyde meşgul ederek zayıflatmışlardır. Şerif Hüseyin de Nili örgütü de İngilizler ile iş birliği yapmanın karşılığını almış ama Şerif Hüseyin'in istediği büyük Arabistan Krallığı henüz kurulamamıştı. Çünkü Sykes-Picot anlaşması ile kuzeydeki bölgeler İngilizler ile Fransızlar arasında paylaştırılmıştı. Balfour Deklerasyonu ile de Filistin Yahudilere vaad edilmişti. İngilizler, büyük Arap Krallığı değil de küçük Arap devletlerinin kurulmasıyla İsrail'in ileride hem coğrafi hem de siyasi olarak büyümesinin önündeki engeli ortadan kaldırmış oldu.

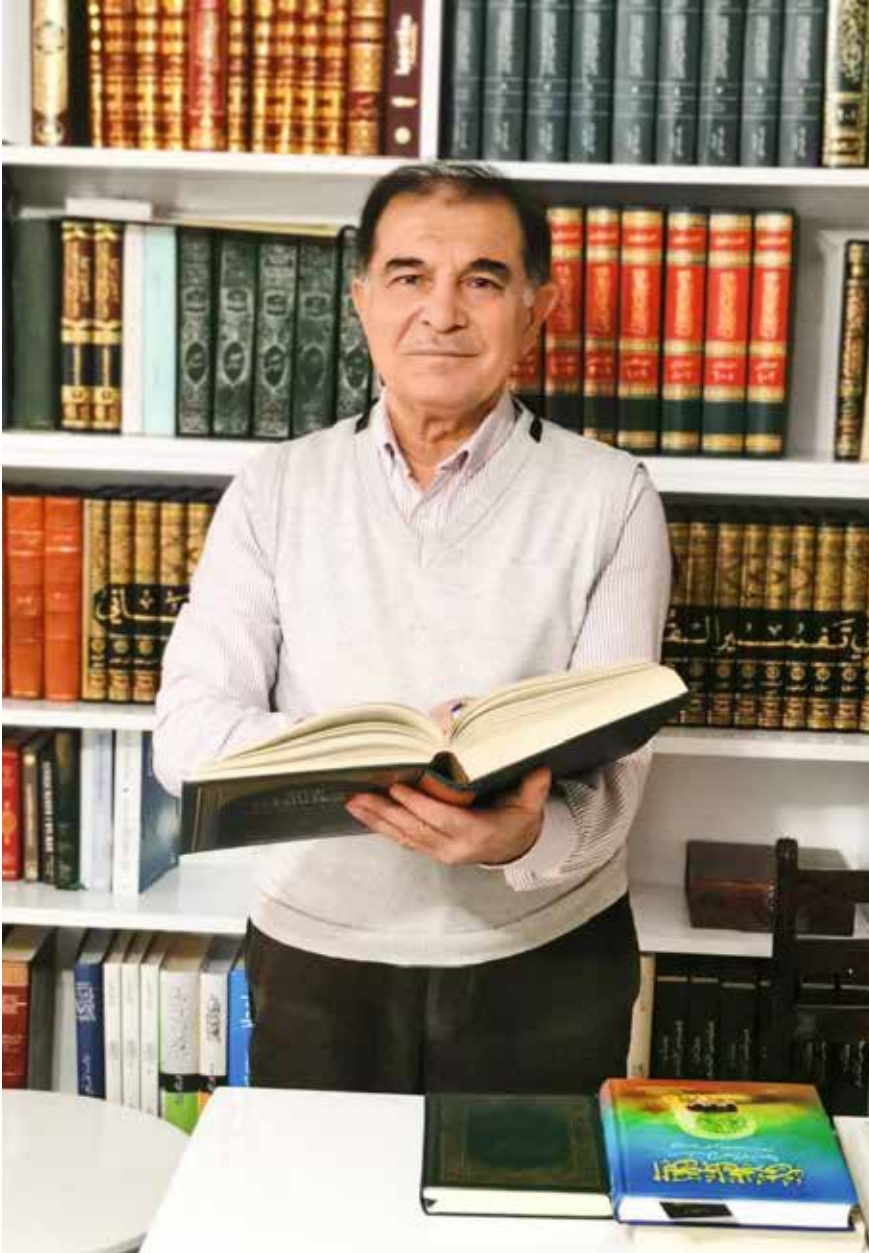

**Kitap, Ortadoğu'da
Osmanlı-İngiliz
çekişmesinin dışında
Arapların bu dönemdeki
tavrını da ortaya
koymuştur.**

Yazar, Cemal Paşa'nın bu yaşananlardan birinci dereceden mesul olduğunu ifade etmektedir. Nili liderinin Cemal Paşa'ya bu kadar yakın olması, çekirge istilasıyla mücadele etmek bahanesiyle Aaron'un ekibini ajanlardan seçerek izin belgesiyle her yere rahatça girip çıkmasını da buna gerekçe olarak göstermiştir. Kitabın sonunda yer alan Nili kronolojisi de Siyonizmin tarihini özet olarak anlatan güzel bir çalışma olmuş. 1917 yılında biten kronoloji günümüze kadar düzenlenseydi kim bilir kimleri uyandırırdı. ■

Bu sayımızda dosya konumuz “Zihin İşgali.” Siz okurlarımız için Yazma Eserler Uzmanı, araştırmacı-yazar Ahmet Durmaz Bey ile bu konu üzerine kısa bir söyleşi yaptık. Kendisi uzun yıllar Kuveyt Üniversitesinde görev yapmış ve Minber-i Aksa dergimizin yazarlarından. Özellikle Kur’an ahlâkına yazılarında sıkça vurgular yapan hocamıza, son yıllarda çığırından çıkan sosyal medya paylaşımlarını ve inanan insanlar için sosyal medyanın önemini sorduk.

Ahmet Durmaz

Şenay Şeker

Hocam, insanın en büyük sermayesi vaktir. Son yıllarda sosyal medya kullanımı oldukça yaygınlaştı ve vaktimizin çoğunu telefonda veya bilgisayar başında geçiriyoruz. Bir Müslüman vaktini nasıl değerlendirmelidir?

Bir insanın en büyük sermayesi vaktir. Ömür sayılı nefeslerden ibarettir ve her ânı Allah'ın rızası için geçirilmelidir. Sosyal medyayı doğru kullanmamak vakti öldürmek olur.

Müminûn suresi 2-3 ayetlerinde şöyle buyruluyor:

“Onlar, namazlarında derin bir saygı hali yaşarlar; anlamsız, yararsız söz ve davranışlardan uzak dururlar.” Kâinatın sahibinin huzurundasın ve o şuurla namazını kılmalsın. Medya dediğimiz televizyon ve in-

Kâinatın sahibinin huzurundasın ve o şuurla namazını kılmalısın. Medya dediğimiz televizyon ve internet aracılığıyla takip ettiğimiz sosyal medya araçlarında insanların yedikleri, içtikleri ve bizleri ilgilendirmeyen bilgiler paylaşıyor ve o insanlar enâniyetle hareket ediyorlar.

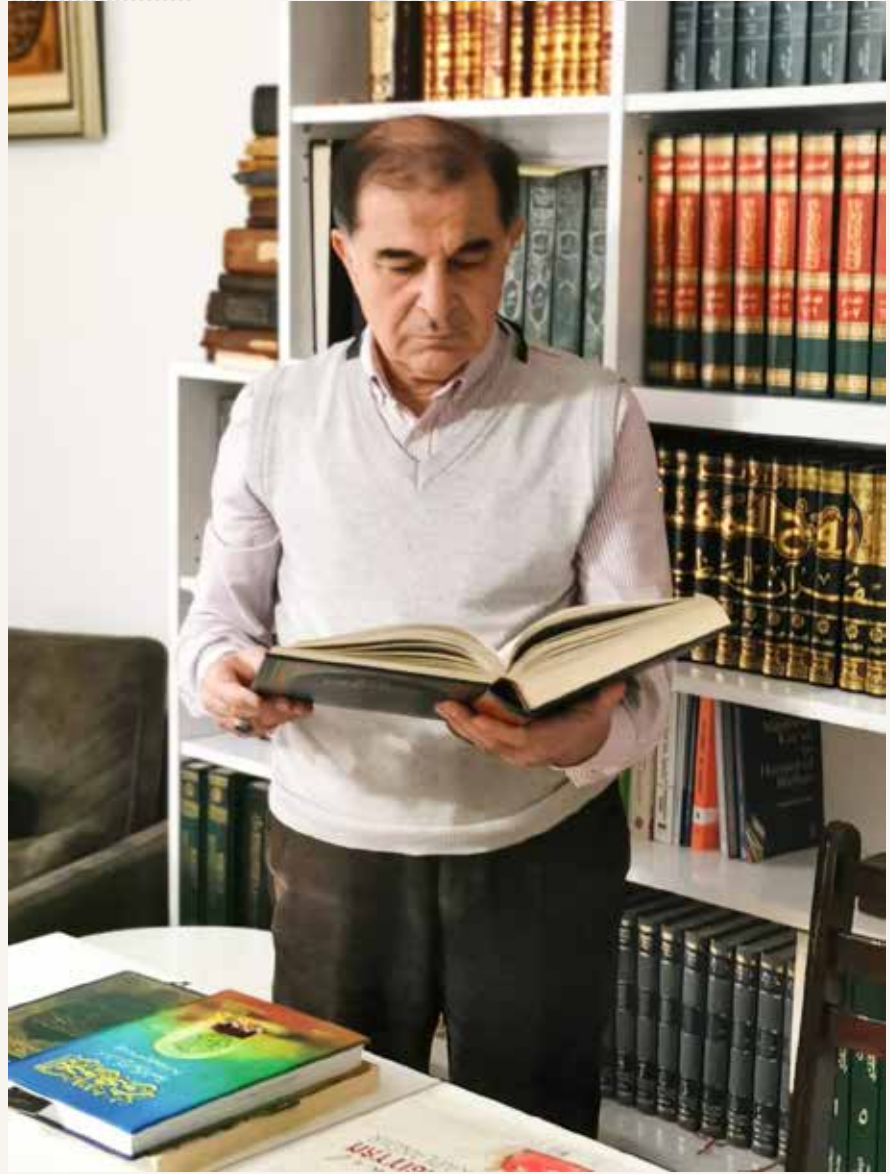
ternet aracılığıyla takip ettiğimiz sosyal medya araçlarında insanların yedikleri, içtikleri ve bizleri ilgilendirmeyen bilgiler paylaşıyor ve o insanlar enâniyetle hareket ediyorlar. Biz bunların takibine dalıp dengeyi sağlayamadığımızda, ibadetlerimizi aksatabiliriz.

Bu dünyaya imtihan için geldik ve zamanımız çok kıymetli. Nefesler sayılı ve yapacağımız işler sınırlı. Kuveyt'te El- Ezher hocalarından biri hep şu sözü hatırlatırdı bizlere: Sufilerin meşhur bir sözü vardır: *"Nefesler sayılı, insanların gideceği yerler sınırlıdır."* Geçici olan dünyadan sonsuz bir âleme gidiyoruz. Bizim gibi dünyanın da ömrü bitecek ve hesaba çekileceğiz. Mesele, bu ebedi hayatı kazanmaktır. Allah Teâlâ Kuran-ı Kerim'de İsra 14. Ayetinde şöyle buyurur:

"Oku şimdi kitabını! Bugün kendini yargılamak üzere kendi nefsin yeter!"

Yasin suresinde de zikredildiği gibi o gün ellerimiz, ayaklarımız ve tüm âzâlarımız yaptıklarımıza şahitlik edecektir.

Hicri 15. asırdayız ve ciddi bir kayıt hadisesi olduğunu görüyoruz. Sosyal medyada, sokakta, çarşı-pazarda, devletin ve insanların kameralarının kaydı altındayız. Allah'ın kaydı ise daha büyük, açık ve nettir. Ne yaparsak yapalım, en ince ayrıntısına kadar melekler tarafından kayıt altına alınıyoruz. Cenab-ı Hak

cennet ve cehennemden bahsederken sonsuzluktan bahseder. Ebedî cennete, Allah'ın lütfundan sonra ancak imanımız ve amellerimizle gireceğiz inşaallah. Dünya hayatında niyetlerimiz ve amellerimiz Allah'a gizli kalmaz. Rabbimiz bunu Fâtır suresi 38. Ayeti kerimesinde bildiriyor.

"Kuşkusuz Allah göklerin ve yerin sırlarını bilmektedir ve O, kalplerin gizlediklerini de çok iyi bilir."

Hocam bir hadisi şerifte "Dünya kâfirin cenneti, müminin zindanıdır" buyuruyor. Gerçekten de dünya hayatında iman edenler için hep bir eksiklik ve hü-

zün var. Yine de insan cenneti bu âlemde yaşamak istiyor ve sonunda istediklerine kavuşamadığında mutsuz oluyor. Acaba bizler gerçek mutluluğun ne olduğunu mu bilemiyoruz?

Bir insanın bu dünyada hayal ettiği gibi mutlu olması mümkün değildir, bu dünya eksiktir. İnsanın elbette ki mutluluğunu yaşayacağı bir yer var ama o yer dünya değil, ahirettir. Sosyal medya yoluyla insanlar kendilerini ve yaşamlarını kusursuz göstermeye çalışarak, hem kendilerini hem de takipçileri aldatıyorlar. Hayal edilen yaşamları algı maskesiyle süsleyerek insanları yoldan çıkarıp bunalıma sürüklüyorlar. Oysa taktıkları maskeleri çıkar-

“

Bir insanın bu dünyada hayal ettiği gibi mutlu olması mümkün değildir, bu dünya eksiktir.

”

dıklarında arkasında büyük mutsuzlukların ve çirkinliklerin varlığını görebilirsiniz.

Peki, biz bu yanılgıya niçin düşüyoruz? Ebedi mutluluğu niçin geçici dünyada arayıp hayal kırıklığına uğruyoruz?

Bunun sebebi dünya haritasının taşıdığı manâyı anlayamamaktır. “ Sonsuz mutluluk” hissi Allah tarafından kulun kalbine yerleştirilmiştir. Fakat o sonsuz mutluluğun yeri âhirettir. Biz yolcuyuz ve eşler bu yolculukta birbirine arkadaşdır. Evliliklerde anlaşmazlıklar yolcu olduğumuzu kabullenmediğimiz için

“

Sosyal medya yoluyla insanlar kendilerini ve yaşamlarını kusursuz göstermeye çalışarak, hem kendilerini hem de takipçileri aldatıyorlar. Hayal edilen yaşamları algı maskesiyle süsleyerek insanları yoldan çıkarıp bunalıma sürüklüyorlar. Oysa taktıkları maskeleri çıkardıklarında arkasında büyük mutsuzlukların ve çirkinliklerin varlığını görebilirsiniz.

”

çıkıyor ve sudan sebeplerle ayrılıklar yaşıyor, yuvalar dağılıyor. Kavramları iyi tespit edememek sıkıntı doğuruyor. Tüm nimetlerin en kıymetlisi, en lezizi, en zahmetsiz olanı ve sohbetin en tatlısı Cennettir.

Ayet-i kerimelerde Allah Teâlâ bizleri düşünmeye çağırıyor. Peki, sosyal medyanın zihinlerimizi işgal etmesi ve algı yönetimi başta zamanımızı öldürdüğü gibi düşünme yetimizi de kaybettiriyor. O halde sosyal medyayı terk etmek mi gerekiyor? Yoksa, ifade etmek istediğimiz fikirlerimizi yayacağımız ve savunduğumuz davayı kitlelere ulaştırabileceğimiz bir davet aracı olarak mı kullanmalıyız?

Sosyal medyayı bu devrin bir silahı olarak kullanmak kesinlikle gereklidir diye düşünüyorum. Zira Kur’an bir mucizedir ve tüm insanlığa gönderilmiştir. Diğer kitaplar ve pey-

gamberler tek bir kavme veya millete has kılınmıştır. Ve bu kitaplar, zamanla tahrif (bozulmuş) edilmiştir. Kuran-ı Kerim ise yazılarak kayda geçirilmiş ve ayrıca hâfızların ezberlerinde saklanarak günümüze kadar gelmiştir ve kıyamete kadar da tek bir kelimesi dahi değiştirilmeden muhafaza edilecektir. Evrensel bir dil olan Kuran'ın tebliği için evrensel bir iletişim aracı olan sosyal medya ve internet kullanımını bir ihtiyaç ve zorunluluk olarak görüyorum. Bir insana İslâm'ı tebliğ etmek ve hidayetine vesile olmak en büyük hayırdır. Cehennem azabına koşan bir insanın kurtuluşuna vesile olmak için sosyal medyayı adabına uygun şekilde kullanmak ve bunun için imkânlarımızı seferber etmek zorundayız.

Sosyal medyada müsteâr isimle veya kimliğini gizleyerek algı yönetenler ve zihinleri bulandıranlar var. Ayrıca israfı yönlendirici paylaşımlar ve reklamlar yoğunlukta. Dünya ziynetinin şatafatına dalmak ve zamanımızı bu boş şeylere ayırmak, hayır yapayım derken şerre hizmet ettirebilir. Bunun önlemini nasıl almamız?

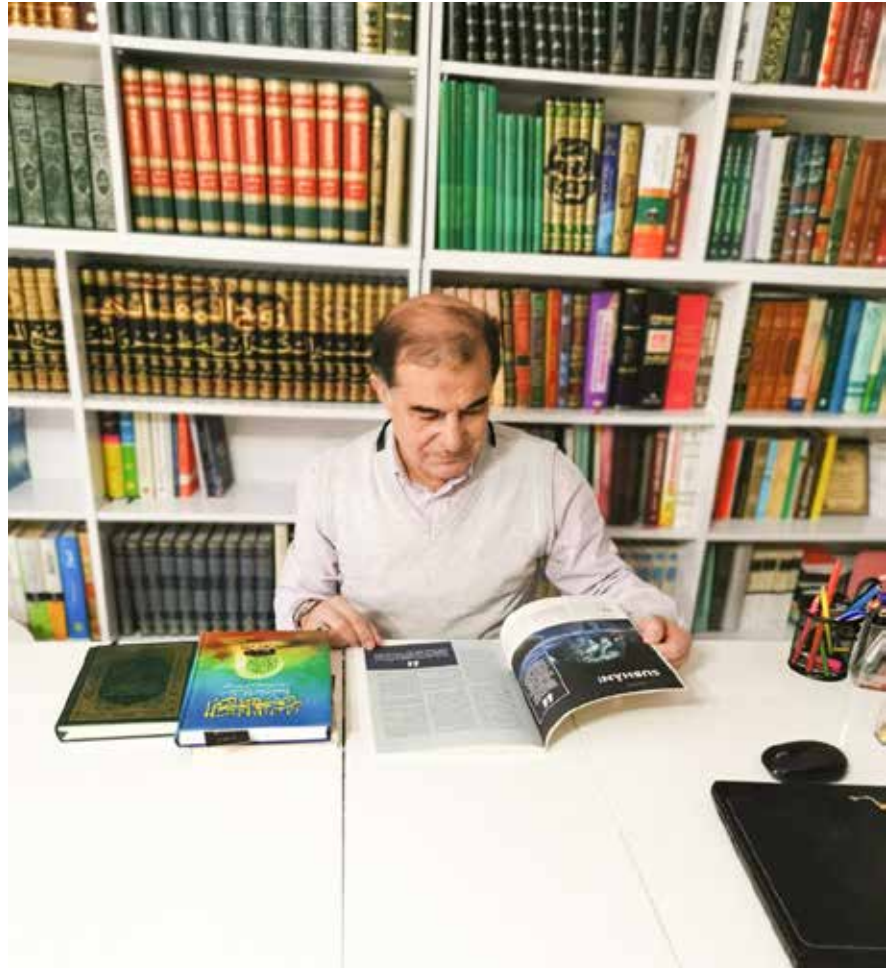
Kur'an mesajı mücerrettir. Harflerden ve kelimelerden oluşur ve Allah kelâmı olduğu için büyük bir ilahi eserdir. Kusursuzdur ve tüm insanlar bir araya gelse, bir ayetinin benzerini getiremezler. Şair veya kâhin sözü değil, kâinatın sahibinin sözüdür. Bizim önümüzde ciddi bir imtihan var: O gün (kıyamet) herkes birbirinden kaçacak. İnternetteki reklam akıntılarına kapılmadan, o çukura düşmeden gerekirse o lüzumsuz kanalları ve kişileri engelleyerek boşluk ve lüzumsuzluğa düşmekten korunmalıyız. Zaman ırmak gibidir. Akan su nasıl geri dönmüyorsa, geçen zaman da geri gelmiyor. Dünya toplansa dünü geri getiremez. Meşhur bir söz vardır: "Dem bu demdir, dem bu demdir; dem bu dem" Yani, yaşadığımız şu an çok kıymetlidir. Bir daha elde edemeyeceğimiz ömür sermayesini dünyamıza ve ahiretimize fayda sağlamayan işlere ve kişilere feda etmemeliyiz. En büyük sermayemiz zamandır ve dikkat edilmezse sosyal medya bu konuda bir tuzaktır. Doğru kullanabilirsek hayra hizmet ederiz; akıntıya kapılırsak hesabını vereceğimiz zamanımızı heba etmiş olur, zarara düşeriz.

Hocam bize ait sayfalardaki profilimiz, gönderilerimiz ve paylaşımlarımız bir bakıma şahsiyetimizi yansıtan ayna ve amel defterimiz hükmünde değil mi?

Ahmet Durmaz -Bu çok önemli bir tespit. Her işimize besmeleyle, Allah Teâlâ'nın sıfatları olan Rahman ve Rahim sıfatıyla başlamalıyız. Allah Teâlâ en merhametlidir ve bizler de onun kulları olarak tüm kâinata rahmet nazarıyla bakmalıyız. Yanlış yolda olan kişilere doğruyu anlatmakla mesulüz. Kitabımız Kuran'ın hükümlerini anlatmanın, yaymanın ve geniş kitlelere ulaştırmanın en kolay yolu sosyal medya platformudur. Müslümanların, bu mecranın daha sağlıklı kullanımı ve ayrıca zararlarından neslimizin arındırılması için ciddi harcama yapması gerekir. Çünkü bu da bir nevi cihattır.

Kıymetli vaktinizi okurlarımız için ayırдыңız, bu söyleşi için çok teşekkür ederiz efendim. ■

En büyük sermayemiz zamandır ve dikkat edilmezse sosyal medya bu konuda bir tuzaktır. Doğru kullanabilirsek hayra hizmet ederiz; akıntıya kapılırsak hesabını vereceğimiz zamanımızı heba etmiş olur, zarara düşeriz.

2022 Mirasımız Kudüs Öykü Yarışması Birincisi

YOLCULUK

Büşra Tatlı

Yanağımda bir nem hissettim. Uzandığım karton parçası ıslanmıştı. Olduğum yerden doğrulup gözlerimi ovuşturarak açtım. Güneş yeni doğuyordu. Bedenim yorgun, zihnim karmakarışık. Harekete geçmek için kendimde kuvvet bulamıyordum. Nereye gidecektim ki? Yıllar olmuştu evsiz kalalı, sadece saçım sakalım değil günler bile birbirine girmişti...

Ayağa kalktım birkaç adım yürüyüp sokağın başındaki çeşmeye ağzımı dayadım. Suyu enseme, kollarıma sürdüm. Eskiden olsa gözüm-den bir iki damla yaş akardı, artık gözyaşlarım bile terk etmişti beni. Ruhsuz, cansız bir cisim gibi sürüklenip duruyordum. Birkaç saat son-

ra sokaklar hareketlenmeye başladı. Çarşıya indim, yemek yiyen insanların arasında gezinmeye başladım. Belki çöpe atılmak üzere olan bir iki parça bulabilirdim.

Bu esnada takım elbiseli bir adam, gözlerini üzerime dikti. Rahatsız olmuş olmalı diye düşündüm. Eskiden o masalarda ben de oturur, arkadaşlarımla birlikte leziz yemekler yerdim. Acaba yemek yerken uzaktan beni de izleyenler olmuş muydu? Ben de tiksinierek bakmış mıydım onlara? Daha da kötüsü varlıklarını bile hissetmemiş miydim yoksa?

Hızlıca arkamı döndüm, birkaç adım ilerlemiştim ki takım elbiseli adam önümde belirdi. Bo-

yu benden birkaç santim uzundu. Ya da ben dik yürümeyi unutmuştum. Kafamı kaldırıp adamın suratına baktım. Adam cebinden telefonunu çıkarırken yüzüme dahi bakmadan

-Acıkmış olmalısın, bir şeyler yemek ister misin? diye sordu.

Evet anlamında başımı salladım. Adamın neden böyle bir şey yaptığını anlamamıştım ama karnım o kadar açtı ki sebebi umurumda bile değildi. Yüzüme bakmaya dahi tenezzül etmeyen birinin bana iyilik yapmak istemeyeceği aşıkardı ama en kötü ne olabilirdi ki? Ne çalınacak bir malım ne de vermekten korkacağım bir canım vardı. Varlığı ile yokluğu bir olan şu be-

denimin şu an tek istediği sıcak bir yemekti. Gerisi önemsizdi.

Birlikte az önce oturduğu masaya geçtik. Varlığım oradakileri rahatsız ediyordu, bunu biliyordum. Bu bakışlara alışkındım. Takım elbiseli adam, garsona hızlıca bir şeyler söyledi. 10 dakika sonra masada tadını unuttuğum onlarca yemek vardı. Doymaktan korkarak hepsinin tadına baktım. Tüm bu süre boyunca takım elbiseli adam sesini çıkarmadan beni izledi. Arada bir telefonunu kontrol ediyor, daha sonra tekrar beni izlemeye koyuluyordu. Doyduğumu anlayınca tasdik etmek istercesine sordu:

-Tamam mı? Doydun mu?

Cevap vermek istemiyordum. O masada bana en az üç gün yetecek yemek vardı fakat adam bir cevap bekliyordu:

-Evet, ama...

Takım elbiseli adam cümlemi tamamlamama müsaade etmeden konuşmaya başladı.

-O halde sana bir teklifim var. Görüyorum ki zor zamanlar geçiriyorsun. Sana yardım edebilirim. Ne dersin?

Kendi sesime yabancılaşmıştım. Uzun cümleler kuracak mecalim yoktu. Sadece "Neden?" diyebilirdim. Takım elbiseli adam konuşmaya devam etti. Özel bir araştırma şirketinde çalıştığını, yaptıkları çalışmaların belirli gizlilik esaslarının olduğunu, bazı denemeler yapmak istediklerini fakat bu denemeler için gönüllü bulmakta zorlandıklarını anlattı. Eğer bu çalışmalar için onlara yardımcı olmayı kabul edersem temiz kıyafetlere, rahat bir yatağa, her gün bana özel hazırlanmış güzel yiyeceklerle sahip olabileceğimi söyledi. Üstelik çalışma sonlandırıldığı takdirde yüklü bir miktar para ödeneceğini bu parayla kendime yeni bir hayat kurabileceğimi de ekledi. Ne diyeceğimi bilmiyordum. Fakat neyi düşünecektim ki? Kaybedecek neyim vardı? Takım elbiseli adam ise karşıma çıktığından beri ilk defa gözlerime bakıyor, gerçek bir cevap bekliyordu. Kısa bir sessizlikten sonra kendime geldim. Kafamı evet anlamında salladım ve "Ne yapmamı istiyorsun?" diye sordum.

Adam gülümseyerek bana kapıda bekleyen arabayı gösterdi ve ayağa kalktı, aceleci bir tavırla beni sırtından çekerek kapıya yönlendirdi. Birlikte arabaya geçtik. Uzun bir yolculuğun ardından boş bir arazide araçtan indik. Takım

elbiseli adam önümde yürürken düşünmeye başladım. Korkuyor muydum? Yeni bir hayat mıydı bu önümde uzanan yoksa yıllarca çektiğim sefil hayatın sonuna mı yaklaşıyordum? Bilmiyordum. Tek düşündüğüm masada kalan yemeklerdi. Bacaklarım titriyordu ve ben yürüyordum... Nereye gittiğimi dahi bilmiyordum...

Arazinin sonunda bir merdivenden aşağı indik. İnce uzun holden geçtikten sonra geniş bir alana ulaştık. Bir düzine kapı, önümüzde daire şeklinde sıralanmıştı. Odanın birine geçtik. İçeride garip şekilli uzun bir koltuk, birkaç ekran, bir masa ve bir sandalye vardı. Takım elbiseli adam sandalyeyi çekerek oturmamı söyledi. Birkaç dakika sonra odaya beyaz önlüklü üç kişi

Eskiden o masalarda ben de oturur, arkadaşlarımla birlikte leziz yemekler yerdim. Acaba yemek yerken uzaktan beni de izleyenler olmuş muydu? Ben de tiksinerken bakmış mıydım onlara? Daha da kötüsü varlıklarını bile hissetmemiş miydım yoksa?

girdi. Birinin elinde bir deste kâğıt vardı. Kâğıtları önüme koydu. Takım elbiseli adam imzalamamı işaret ederken bir yandan da anlatmaya başladı. Her gün aynı saatte iki koluma birer adet iğne yapılacak ve uyumam sağlanacaktı. Sonrasında birkaç işlem daha uygulanacak ve uyandığımda yaşadığım deneyimleri rapor etmem istenecekti. Tüm bu süreç 6 saat sürecek ve günün kalan kısmında bana özel hazırlanmış olan odama geçecek istediğimi yiyip içebilecektim ve mümkün olan hiçbir isteğim geri çevrilmeyecekti. En önemli kısmı ise gizlilik nedeniyle deneyler boyunca buradan ayrılamayacaktım. Çalışmanın bir yıl kadar sürmesi bekleniyordu.

Kaybedecek hiçbir şeyi, hayatla ilgili hiçbir bek-

lentisi olmayan biri için kaçırılmayacak bir teklifti. Hiç düşünmeden kâğıtları aldım, kalem tutmayı unutmuş parmaklarımla imza niyetine bir iki çizgi karaladım. İşte! Yeni hayatıma hızlı bir giriş yapmıştım. Takım elbiseli adam odadan çıkmadan önce ismimi sordu. Uzun zamandır kullanmadığım o iki heceyi söyledim:

-Adem.

Yüzüme vuran güneş ışıkları ile uyandım. Yumuşak yatağımda güzelce gerindikten sonra ayağa kalktım. Penceremi açıp önünde durdum. Temiz havayı içime çekerken ucu bucağı görünmeyen araziye seyre daldım. Gökyüzünde bembeyaz bulutlar, önümde büyük bir arazi ve arazinin bittiği yerde başlayan sıra dağlar... 15 gün olmuştu buraya geleli. Yediğim önümde yemediğim arkamdaydı. 15 gün boyunca en ufak bir iş yapmamama rağmen her isteğim yerine getirilmiş rahat edebilmem için tüm imkanlar seferber edilmişti. Duvardaki aynaya baktım. Aynanın yansıması ben değildim sanki. Saçı sakalı tıraş edilmiş, tertemiz bir yüz vardı aynada...

Söylediklerine göre vücudumun biraz kendisini toparlanmasını bekliyorlardı. Yapılacak çalışma için sağlıklı olduğumdan emin olmaları gerekiyordu. Ben bunları düşünürken odamın kapısı çaldı.

-Girin!

Gelen kişi takibimi yapan doktordu.

-Günaydın efendim. Beklediğimiz zaman geldi. Kahvaltınızı yaptıktan iki saat sonra çalışmalarımıza başlıyoruz. İsteklerinizi arkadaşlarımızı bildirdikten sonra hazırlanabilirsiniz. Kahvaltıdan sonra 22 numaralı deney odasına inmelisiniz.

-Tamam.

Doktor odadan çıkar çıkmaz yatağıma uzandım. Kalbim hızla çarpmaya başladı. İşte günlerdir beklediğim, kafamda onlarca senaryo yazdığım gün gelmişti. Acaba beni neler bekliyordu. Bu denli "gizli" olan çalışma nasıl yürütülecekti? Derin bir nefes aldım, yerimden doğrulup telefona uzandım. Aşçıya isteklerimi sıralayıp kısa süre sonra kapıma gelen tepsiyi yavaşça bitirdim ve odadan çıktım. Adım atar atmaz kapıda beni bekleyen bir çalışan olduğunu gördüm. Birlikte asansöre geçtik. Deney katı olarak adlandırılan kata kadar indik. 22 nu-

**Kaybedecek hiçbir şeyi,
hayatla ilgili hiçbir
beklentisi olmayan biri için
kaçırılmayacak bir teklifti.
Hiç düşünmeden kağıtları
aldım, kalem tutmayı
unutmuş parmaklarımla
imza niyetine bir iki çizgi
karaladım. İşte! Yeni
hayatıma hızlı bir giriş
yapmıştım. Takım elbiseli
adam odadan çıkmadan
önce ismimi sordu. Uzun
zamandır kullanmadığım o
iki heceyi söyledim:
-Adem.**

maralı odanın kapısında durduk. Çalışan, kapıyı benim için açtı. İçeride iki doktor beni bekliyordu. Doktorlardan biri, bana doğru yürürken bir yandan da anlatmaya başladı:

-Hoş geldiniz Adem Bey. Bugün sizinle ilk çalışmamızı yapacağız. Heyecanlı mısınız?

-Ee evet. Yani biraz.

-Hiç endişe etmeyin efendim. Canınız yanmayacak. Derin bir nefes alın ve hiçbir şey düşünmeyin. Şimdi şu koltuğa geçin ve uzanın. Birkaç elektrotu ensenize alnınıza ve kulak arkalarınıza yapıştırdıktan sonra başınızı şu bölgeye yaslayacaksınız. Ardından önce sağ, daha sonra ise sol kolunuza birer şırınga enjekte edilecek ve uykuya dalacaksınız. Uyandığınızda yaşadıklarınızı rapor etmeniz istenecek. İşte bu kadar! Sormak istediğiniz bir şey yoksa başlayalım mı efendim?

Derin bir nefes aldım.

-Tamamdır. Başlayalım bakalım...

Tüm hazırlıklar tamamlandı. Başımı gösterilen

kısma koyarak, belden yukarısı nispeten yurakıda olacak şekilde ayarlanmış olan koltuğa uzandım. Sıvıların damarıma enjekte edildiğini hissetmem ile gözlerimin kapanması arasında geçen süre çok kısaydı. Gözlerimi kapatır kapatmaz zifiri karanlıkta kaldım fakat sesleri hala duyuyordum. Biraz dikkat kesilince bir çocuk sesi duydum. Herhalde ilk deneme işe yaramadı diye düşünüp gözlerimi açtım. Fakat o da ne! Saçları bukle bukle, masmavi gözleri olan dünya güzeli bir çocuk bana bakıyordu. Bir anda irkildim.

-Haydi gel baba! Daha oyunumuz bitmemişti, devam edeceğiz değil mi?

Neler olduğunu anlayamıyordum. Burada ne işim vardı. Ne yapmam gerektiğini bilemeden bir süre öylece kalakaldım. Sonra yapılacak olan deneyi düşünerek rahatladım. Bir rüyada idim besbelli, tek fark bilincim yerindeydi. Bir şeyleri izlemiyor adeta yaşıyordum. Küçük kız çocuğu gözlerini üzerime dikmiş, ısrarla bana bakıyordu. Bir cevap bekliyordu. Biraz kendime geldikten sonra, "Evet. Tabi." diyebilirdim. Sesim bambaşka çıkmıştı. Sanki bana ait değildi. Çocuk bunu duymaz elimden tutup beni olduğum yere oturttu. "Haydi baba, sana yemek yapmıştım" diyerek elindeki oyuncak tabakları bana uzattı. Ne kadar güzel bir çocuktu bu. İçime büyük bir sevgi doldu. Öz çocuğumdu sanki. Etrafıma baktım. Gerçekten rüyada olmalıydım. Çok güzel, kocaman bir evin balkonunda dünya güzeli kızıyla evcilik oynuyordum.

Bir telefon sesi ile aklımdaki düşüncelerden sıyrıldım. Telefon ısrarla çalışıyordu. Olduğum yerden doğruldum. İçerideki odaya doğru geçtim. Ceplerimi yokladım. En son ne zaman bir telefon kullandığımı hatırlayamadım. Sonunda telefonu açtım. Bir yaşlı kadın sesiydi beni karıştıran.

-Alo? Nasılsın oğlum? Neden telefonlarıma cevap vermiyorsun?

-Alo?

-James! Oğlum, iyi misin?

James mi? James de kim? Bu nasıl bir rüya? Bir iki adım atınca karşımda bir adam belirdi. O kadar korktum ki kalbim ağzımdan çıkacaktı sanki. Karşımdaki adam beyaz tenli, uzun boylu, mavi gözlü idi. Ellerimi havaya kaldırdım. Aynı anda adamda ellerini kaldırdı. Bir ayna idi kar-

şımdaki, fakat aynadaki ben değildim. Yüzüme dokundum. Parmaklarımin yüzümden gezindiğini hissedebiliyordum, deli gibi çarpan kalbimin, göğüs kafesimi nasıl dövdüğünü duyabiliyordum. Neler oluyordu! Anlayamıyordum. Telefondaki ses uzaklaşmaya başladı. Bir anda gözlerim karardı. Yaşlı kadının sesi yerini doktorların sesine bıraktı.

-Efendim! Efendim! Kendinize gelin!

Gözlerimi açtığımda odamdaydım. Kolumda bir serum takılıydı. Kısa bir süre neler olduğunu hatırlamaya çalıştım. Çok geçmeden doktorlardan biri içeriye girdi.

-Nasılsınız Adem Bey?

-Neler oldu, neydi tüm bu yaşadıklarım?

-Aslında ben de size aynı soruyu sormak istiyordum, uyku halinde iken neler oldu?

Doktora gördüğüm rüyayı, rüyada her şeyin ne kadar net olduğunu hatta neredeyse gerçek olduğunu düşündüğümü anlattım. Doktorun gözlerinin içi parlıyordu. Sanki gizli bir hazinenin yerini tarif ediyormuşum gibi tüm dikkati ile beni dinliyor, arada sırada elindeki kağıtlara notlar alıyordu. Anlatcağlarımı bittiğinde, yavaşça yatağımın yanındaki berbere oturdu. Biraz düşündü. Kullanacağı kelimeleri özenle seçmeye çalışıyor gibiydi.

-Adem Bey! Başarmış olabilirsiniz! Size çok garip geldiğine eminim. Fakat uzun süredir emek verdiğimiz çalışmanın meyvelerini ilk defa sizin sayenizde almış olabilirsiniz! Lütfen Adem Bey, tüm detayları hatırlamaya çalışın. Hiçbir şeyi atlamadan bunları rapor etmemiz gerekiyor.

Geceye kadar rüyada gördüklerimi tekrar tekrar anlattım. Her anlatıştımda farklı detayları sordu. Birinde kendimi nasıl gördüğüm; gözümün rengi, boyum, kıyafetlerim, ismim, saçlarım, hatta ses tonum hakkında sorular sorarken bir sonraki anlatıştımda beni arayan kişinin kim olduğu, sesinin nasıl olduğu bir diğerinde gördüğüm kız çocuğu; evin kaç katlı olduğu, balkonunun büyüklüğü... Ve daha nice... Doktor bunları sordukça sanki her şey zihnimde netleşiyordu. Onlarca kez üzerinden geçtikten sonra artık yorulmuştum ve uykuya daldım.

Sabah gözümü açtığımda doktor odamdaydı. Heyecanla konuşmaya başladı;

-Şimdi beni dikkatle dinlemenizi istiyorum

Adem Bey. Yıllardır bu projenin üzerinde çalışıyoruz. Bugüne kadar küçük ilerlemelerle yol almaya çalıştık. Yüzlerce rapor tutuldu. Yüzlerce değişiklik yapıldı. Fakat bugün, sizin girmiş olduğunuz o odada bugüne kadarki en büyük adımımızı atmış olduk ve farklı bir aşamaya geçiyoruz. Bu sebeple size birazdan aktaracağım bilgileri doğru anladığınızdan emin olmalıyım.

- Peki... Sizi dinliyorum.

- Dün yaşamış olduğunuz deneyim aslında tam olarak bir rüya sayılmaz. Bunu bilinçler arası bir yolculuk gibi düşünebilirsiniz. Dün kendinizi bir başkasının suretinde gördüğünüzü söylemişsiniz. Bedeniniz uzanmış olduğunuz koltukta olmasına rağmen bilinciniz almış olduğunuz ilaçların etkisi ile bir başka insanın bilincinin yerini aldı. Gördüğünüz kişi, tam o anda kendi evinde çocuğu ile oyun oynamakta iken siz onun bilincine nüfuz etmiş oldunuz. Ve bedenlen olmasa da zihnen onun yerini alınız. Çalışmalarımız hala devam ettiği için yerine geçtiğiniz kişinin kim olduğunu, neden ve nasıl onun bilinci ile bulunduğunuzu bilmiyoruz. Tabi, o kişinin bundan nasıl etkilenmiş olabileceğini de bilmiyoruz. Tüm bunları araştırıyoruz. Bu kısımları da yine sizin yardımınız ile çözebileceğimize eminim. Sizden bu aşamada en önemli beklentimiz bilinç yolculuğunuz başladığı anda odaklanmanız. Dün yaşadığınız deneyimde bilincinizi yönetmekte sorun yaşadığınızı biliyoruz. Bu sebeple size bütün süreci aktarmaya karar verdik. Böylece daha iyi odaklanacağınızı düşünüyoruz. Tahmin edersiniz ki bu çalışma başarıya ulaşırsa devletler üstü bir istihbarat gücünü elde etmiş olacağız. Bu alanda çığır açacak bir gelişme bu.

Duyduklarım karşısında şaşkına dönmüştüm. Ben bir çeşit rüyada olduğumu zannederken aslında farklı bir yaşama adım atmıştım! Bir süre zihnimi toparlamaya çalıştım. Doktor birkaç kez daha konunun üzerinden geçtikten sonra odadan ayrıldı. Yatağa uzandım, yeni denemeler başlamadan önce zihnimi dinlendirmem gerekiyordu. Beni neler bekliyordu bilmiyordum.

Takvimden yeni bir yaprak kopardım. Bugün buraya adım atışımın üzerinden tam 9 ay geçmişti. Aylar içerisinde altına imza atmış olduğum proje çok farklı boyutlara ulaşmıştı. Başlangıçta çeşitli sorunlar yaşadım. Baş ağrıları çektim, odaklanmakta zorlandım. Fakat birkaç

***Neler olduğunu
anlayamıyordum. Burada
ne işim vardı. Ne yapmam
gerektiğini bilemeden bir
süre öylece kalakaldım.
Sonra yapılacak olan deneyi
düşünerek rahatladım.***

ay sonra doktorlar bilincimi yönlendirmeyi başardılar. Önce bulunduğumuz kurumdaki kişilerin bilincine yolculuk yapmam sağlandı. Çoğu burada bulunan ve benim gibi deneylere katılmayı kabul etmiş gönüllü deneklerdi. Bu sayede sadece bilinç yolculuğu yapan kişi değil, bilincine nüfuz edilen kişilerde incelenebilmiş ve takip edilebilmiş oluyordu. Çalışmanın karşı tarafta herhangi bir hasar bırakmadığı anlaşıldı. Bu beni biraz olsun rahatlatmıştı. Bu aşamada denemeler hız kazandı ve gelinen noktada; yurt içi yahut yurt dışında belirlenmiş olan herhangi bir insanın gerekli tüm bilgilerine ulaşıyor, yapacağım yolculuğun bir ön haritası çıkarılmış oluyordu. Bu sayede daha net hedeflerle görevimi yerine getiriyor, istenen bilgileri rapor ediyordum.

Sokaklarda sürünen yalnız ve ölümünü bekle-

yen bir adamken bir anda her günü farklı bir ülkede farklı bir yaşamda geçen, kimi zaman bir tüccar kimi zaman bir suçlu kimi zaman bir devlet yöneticisi olan, hiçbir yabancı dil bilgisinin olmamasına rağmen dünyadaki ülkelerin üçte birinde ana dili gibi farklı dilleri kullanan hatta bunu hissetmeden yapan bir adam olup çıkmıştım. Adeta ölümsüzdüm. Ta ki bugüne kadar.

Bugün yeni bir görev için odama dosyam bıraktı. Dosyayı elime alıp incelemeye başladım. Her zaman yaptığım gibi ilk sayfayı atlayıp bilincine yolculuk yapacağım kişinin bilgilerini okumak istedim. Fakat dosya tek sayfadan oluşuyordu ve üzerinde şunlar yazıyordu:

"Ülke: Filistin

Şehir: Kudüs

Görev Bölgesi Hakkında Genel Bilgi: Kudüs şehri Filistin'in orta bölgesinde bulunmaktadır. Şehir Doğu ve Batı olarak iki kısımdan oluşur. Şehrin asıl kısmı Doğu Kudüs (eski Kudüs) tür. Eski Kudüs şehrinin kurulduğu yer dağlık bir bölgeden oluşur. Mescidi Aksa ve Kubbetüs Sahra Moriya Dağında (seçilmiş dağ) kurulmuştur. Dağın yüksekliği 770 metredir. Bölgede Akar Dağı ve Kıyamet Kilisesi bulunmaktadır.

Yolculuk için hedeflenen kişi: Bilinmiyor. "

Bilinmiyor mu? Bilinmiyor da ne demektir? Hemen telefona uzandım. Karşıma çıkan kadına dosyamın eksik olduğunu ve görev numaramı söyledim. Bir süre bekledikten sonra kadın, dosyamda bir eksiklik olmadığını hazırladıktan sonra deney odama inmem gerektiğini söyleyerek telefonu kapattı. Hızlı adımlarla deney odasına indim. Doktorlar beni bekliyordu dosyayı onlara da gösterdim. İçlerinden uzun boylu olanı dosyayı aldı ve hiç incelemeyen masaya bırakıp az önce uğraştığı ekrana geri dönerek konuşmaya başladı:

- Adem Bey bugünkü görevinizde yeterli bilgiye ulaşmanız mümkün değil. Yapacağınız yolculukta hedeflenen coğrafya uzun yıllardır işgal altında bulunan Kudüs coğrafyası. Görevimizin amacı da bu sebeple tam olarak belirlenemedi. İlk etaptaki hedefimiz orada insanlardan herhangi birinin bilincine ulaşarak haklarında daha fazla bilgiye ulaşmak ve üstlerimize durumu rapor etmek.

Bu durum hiç hoşuma gitmemişti. Ama yap-

***Sokaklarda sürünen yalnız
ve ölümünü bekleyen bir
adamken bir anda her günü
farklı bir ülkede farklı bir
yaşamda geçen, kimi zaman
bir tüccar kimi zaman bir
suçlu kimi zaman bir devlet
yöneticisi olan, hiçbir yabancı
dil bilgisi olmamasına
rağmen dünyadaki ülkelerin
üçte birinde ana dili gibi
farklı dilleri kullanan hatta
bunu hissetmeden yapan bir
adam olup çıkmıştım. Adeta
ölümsüzdüm. Ta ki bugüne
kadar.***

bileceğim bir şey olmadığını biliyordum. İstemeye istemeye her zamanki koltuğuma oturdum ve hazırlıklar yapıldı. Birkaç dakika sonra gözlerimi açtığımda kendimi bir arabanın içinde buldum. Yanımda bir kadın arka koltukta da iki küçük çocuk vardı. Onlara bakmamla gözlerinin içinin gülmesi bir oldu. Ben de gülümsedim. Bir yandan arabayı kullanmaya devam ederken diğer yandan nerede olduğumu anlamaya çalışıyordum. Karanlık çökmüştü. Çok net görünmese de biraz ileride sarı parlak bir kubbe gördüm. İçimden ılık bir şeyler akıp gitti. Burası Aksa olmalı diye düşündüm. Bu insanlar için ne kadar özel olduğunu tahmin edebiliyordum. Hayat gayemi o kadar kaybetmiştim ki çok uzun zamandır hiç böyle bir his yaşamadığımı düşündüm. Tam o anda birden bir düzine asker tarafından yolumuz kesildi. Arabayı durdurdum. Çocuklar ağlamaya başladı. Yan koltukta oturan kadın - muhtemelen eşim - hemen çocuklara doğru bir hamle yaptı kızın emniyet kemerini açmaya yeltenmişti ki açmadan askerlerden birisi onu biri de beni hızla arabadan dışarı çıkartıp ellerimizi kelepçeledi.

Kadın kendisine dokunmaya çalışan askere di-
reniyor, diğer yandan çocuklarla konuşmaya
çalışıyor. " Korkmayın! Sakın korkmayın! " diyor-
du. Ben ise ne yapacağımı şaşırılmıştım neler ol-
duğunu anlayamadan kafamda sert bir darbe
hissettim. Kısacık bir süre içerisinde olup bit-
mişti her şey. Kafama darbeyi alır almaz gözle-
rim kapandı.

Gözlerimi tekrar açtığımda deney odasına geri
dönmüştüm. Uzun zaman sonraki en kısa bi-
linç yolculuğumu yaşamıştım. Doktorlar neler
olduğunu anlayamadılar. Tekrar aynı hedefe
yönlendirilmek istediğimi söyledim, aynı kişiye
ulaşıp ulaşamayacaklarından emin olmadıkları-
nı söylediler. Yine de denemek istediğimi be-
lirtince tüm süreç baştan başlatıldı. İlk defa bir
günde iki deneme yapacaktım. Gözlerim ka-
pandı, tekrar açtığımda Mescidi Aksa'nın önün-
deydim. Farklı bir kişiye ulaşılmıştı belli ki ama
en azından doğru yerdeydim. Etrafıma bakın-
dım. Az önce olduğum yeri tahmin etmeye
çalıştım. Çatışma sesleri yükseliyordu. Onlarca
insan ellerinde taşlarla yanımdan koşarak geç-
ti. Ben de koşmaya başladım. Çocukları bulma-
lıydım arabanın içinde bir başlarına ne yapac-
kardı?!

İşte! Araba oradaydı. Ön kapıları açık, arka ka-
pılar kapalıydı, dikkatli bakınca çocukları gör-
düm. Can hıraş ağlıyor "Anne - baba! " diye fer-
yat ediyorlardı. Çatışmanın ortasında kalmışlar-
dı. Kalabalık bir sel gibi olay yerine koşuyordu.
İşgal askerlerinin ellerinde silahlar, üzerlerinde
zırhlar olmasına rağmen ellerinde taşlar ile ken-
dilerine doğru koşan bu kalabalıktan korktuk-
ları gözlerinden okunuyordu. Bense en ufak
bir korku hissetmiyordum. Tam o anda elimde
bir taş olduğunu fark ettim. Demek ki bilincine
eriştiğim kişi de aynı cesaretle askerlere doğru
koşuyordu. Elimdeki taşı korkusuzca askerlere
doğru fırlattım. Askerler geri çekiliyorlardı. Ara-
baya yaklaşıncı hemen arabanın içine daldım.
Küçük çocuk ağlaya ağlaya uyuyakalmıştı. O sı-
rada biri yardıma geldi. Ben uyuyan miniği ku-
cakladım, o da diğer çocuğu kucağına alıp ara-
badan çıktı. Bana dönüp

- Ahmet haydi kardeşim, yavrucakları evlerine
götürelim. Evdekilerin olanlardan haberi yok.
Anne ve babası gelene kadar babaannesi onla-
rı sakinleştirecektir.

Sadece "tamam" diyebilirdim. Şaşırılmıştım. Böy-
le durumları defalarca yaşadıkları anlaşıliyordu.

Birlikte çocukları babaannelerine teslim ettik.
Yaşlı kadıncağız olanları duyunca " Canımız sa-
na feda olsun Ey Aksa! " diyebilirdi sadece. Torun-
larını bağrına basıp mutfağa götürdü. Kapiya
gelirken bize birer bardak su getirmişti. Çocuk-
lar da artık ağlamıyordu. Nasıl bu kadar vakarlı
olabiliyorlardı anlamıyordum. Silahlara karşı taş-
lar ve korkuya karşı cesaret...

Yaşlı kadının ellerini öpüp yanından ayrıldık.
Kadıncağız bize öyle güzel dualar etti, o bilge
gözleri ile öyle güzel baktı ki yanından hiç ay-
rılmak istemedim. Böyle bir merhameti hisset-
meyeli ne uzun zaman olmuştu... Sokağın başı-
na doğru yürürken yanımdaki adam bana dö-
nüp konuşmaya başladı.

- Ahmet sıra sizin evlerinize gelmiş öyle mi?

-Ev? Ah. Evet. Evet sanırım geldi.

-Allah seninledir kardeşim! Evlerimizi teker te-
ker yıkarak bizi zor durumda bırakmayı, göç et-
meye zorlamayı istiyorlar biliyorsun. İstedikle-
rini yapsınlar biz Aksa'yı yalnız bırakmayacağız.
Bu toprakların her bir karışı bizim yuvamız, za-
lim zulmüne devam etse de asıl yuvamızı bıra-
kıp gitmeyeceğiz. Aksa'yı unutan müslümanlar-
dan olmayacağız! Allah'ın emaneti canımızdan
da üzerimizdeki çatıdan da kıymetlidir! Değil
mi? Ahmet iyi misin? Ahmet!...

Gözlerimi açtığımda deney odasına dönmüş-
tüm. Olanları rapor edip hızlıca odama çıktım.
Şimdi ise takvimin karşısında durmuş yaşa-
dıklarımı düşünüyordum. Göğsüme koca bir
taş oturmuştu sanki. Başlangıçta ismini duy-
duğumda yolculuk yapmaktan çekindiğim o
coğrafya aklımdan bir türlü çıkmıyordu. Dünya
üzerinde bir yer değildi sanki. Havası bile fark-
lıydı. Dünya ayrı dönüyor Filistin ayrı bir zamana
yaşıyordu. Masama bırakılmış yemeklere bak-
tım. Bugüne kadar sadece yemek yemiş uyu-
muş ve uyanmıştım. Ömrüm boyunca kendi-
me acımış, hep daha fazlasını istemiş ama hiç-
bir çaba göstermemiştim. Fakat bugün yaşa-
dıklarım tüm hayatımı ters düz etti. Bugün ilk
defa insan olmanın ayırıcına vardım, daha önce
hissetmediğim tonlarca duyguyu bir arada ya-
şadım. Hiç korkusu olmayan, yaşlısı ile çocu-
ğu ile bambaşka insanlardı onlar. Bense düne
kadar anlaşılmamın bitmesine birkaç ay kaldı-
ğı için korkuyor, adeta yavru bir kedi gibi bana
kim bakacak diye tedirgin oluyordum. Güzel
yemekler ve rahat bir yatak! Tüm gayem bun-
lardan ibaretti. Ne sefil bir yaşam!

Kalan bütün zamanımda yönetimden kitaplar istemeye başladım. Anlaşma her isteğimin karşılanması üzerine olduğu için derhal yerine getirildi. Kudüs'le ilgili onlarca kitap okudum. Haberleri takip ettim. Okudukça insanların neden korkmadığını anladım. Dava bilinci! Bu insanlar kendileri için değil davaları için yaşıyorlardı. Benim gibi ömürlerini tüketmek yerine sapasağlam bir davaya sarılmış, karşılığında ise alınları ak bir şekilde Rab'lerine kavuşup sonsuzluğa uzanmayı hedeflemişlerdi. Yaşadıkları hiçbir şey onları bu yoldan çeviremezdi.

Muhammed Durraları, Abdullah Galip Bergusileri ve daha nicelerini okudum. Okudukça oralara olan özlemim arttı. Kalbim artık Aksa'da çarpıyordu. Çölde kalmış, suya hasret bir garip gibiydim. Bu insanlar aksa için can verirken ben burada yiyip içip uyuyamıyordum, amaçsız bir et yığını olmak istemiyordum, yaptığım yolculuktan beri içim içime sığmıyor bedenim bana dar geliyordu. Başlangıçta gözüm cennet gibi görünen bu oda, şimdi bana kafes gibi geliyordu. Uçmak ve özgürleşmek istiyordum. Kudüs'e sevdalanmıştım. Sadece bir kez havasını içime çekmiştim ve kimyam değişmişti. Sonraki aylar boyunca her görev dosyasını Kudüs'e gitme umuduyla açtım. 4 ay boyunca sadece 2 kez Kudüslü birilerinin bilincine yolculuk yapabiliştim. Biri, bir çocuğun bilinci idi. Tüm gün boyunca Kudüslü çocuklarla oyunlar oynadım, oyunlarında dahi Aksa'yı kurtaran çocuklardı bunlar, işgal askerlerinin gözlerinin içine dimdik bakan çocuklardı. Annelerine aşık ama annelerinden de çok Aksa'ya aşık çocuklardı. Anneleri ise evlerinde cennetten düşmüş bir melek, dışarıda ise dik duruşları ile edebinden taviz vermeyen cesur murabıtlardı.

İkinci yolculuğum ise bir mahkûmun bilincine idi. İşgal askerlerinin ne denli hukuksuz ve alçak olduklarını gördüm orada. Tutuklama için hiçbir haklı sebepleri olmadan rastgele insanları evlerinden, yürüdükleri yollardan alıp hücrelere kapatıyorlardı. Onları bu şekilde yıldırıma çalışıyorlardı. Fakat ilginç olan şu ki; beni kapatıkları yerde, yanıma her gelen yüzünde koca bir gülümseme ile geliyor en ufak bir zayıflık göstermiyordu. Askerler bu durum karşısında çıldırıyor, olanlara bir türlü anlam veremiyordu. Mahkûmların gözlerinin içine dahi bakamıyorlardı. Demir parmaklıklar arkasındaki o gözlerden dahi ne denli korktuklarını gördüm! Müslümanların Allah'a olan ve kendilerine vadedi-

**Derin bir nefes aldım,
etrafıma bakındım.
Kalabalıklar içinde
yapayalnızdım sanki. İnsanlar
gülüp eğleniyor her şeyden
habersizmiş gibi yaşamlarına
devam ediyorlardı.**

len zaferin geleceğine olan sarsılmaz inançları askerlerin moralini bozuyor, moralleri bozuldukça zulümlerini artırıyor ama yine de istediklerini alamıyorlardı.

Sonraki görevlerde bir daha Kudüs'e ulaşamadım. Farklı bölgelere farklı görevlere yönlendirildim. Ama aklımda sürekli Kudüs vardı. Haberlerde sürekli oraları araştırıyordum. Fakat istediklerime ulaşamıyordum. Medya olanlar hakkında çok az bilgi veriyor, daima güçlü bir işgal devleti ve işgal altında ezilen bir halk görüntüsü çiziyordu. Oysa ben oradaki insanların ne denli güçlü olduklarını biliyordum. Medyanın neden Müslümanlara birleşme çağrısı yapmadığını, neden elindeki geçici güce rağmen işgal devletinin ne denli korkak olduğunu, yıllardır elindeki "sözde" güce rağmen amaçlarına ulaşamadıklarını ve Aksa'nın hepimize emanet

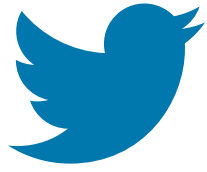
edildiğini hatırlatmadığını anlamıyordum. Orada yaşayan müslümanların değil asıl acınacak halde olanın tüm bu yaşananlara rağmen başını toprağa gömen bizler olduğunu tüm dünyaya haykırmak istiyordum.

Sonunda beklenen gün gelmişti. Bugün burada son günümü. Şirketten birkaç görevli geldi ve sürecin nasıl sonlandırılacağı ile ilgili bilgiler verdiler. Araştırmanın ne denli gizli olduğunu buradan ayırdıktan sonra bu konu hakkında konuşsam başımın ne büyük belalara gireceğini anlattılar. Anlatsam da kimsenin bana inanmayacağını söyleyerek uzatılan kağıtları imzaladım. El sıkıştık. Bir miktar para, pasaport, kimlik ve küçük servetimin içinde bulunduğu banka cüzdanımı masaya bıraktılar ve iki saat sonra eşyalarım ile birlikte bir sene önce alındığım noktaya yakın bir konuma bırakılacağımı söylediler. İki saat sonra bahsedilen görevliler geldi, kitaplarım ve kıyafetimin olduğu valizle birlikte araca bindirildim ve söyledikleri noktaya bırakıldım.

Derin bir nefes aldım, etrafıma bakındım. Kalabalıklar içinde yapayalnızdım sanki. İnsanlar gülüp eğleniyor her şeyden habersizmiş gibi yaşamlarına devam ediyorlardı. Diğer yandan dünya üzerinde bir yerlerde, zalimler mazlumlara zulmediyor, birileri filmlere konu olacak cesaretle onlara kafa tutuyor, bir başkası ise şehadet şerbetini yudumluyordu. Hiç düşünmeden harekete geçtim. Bir sene önce ölümü bekleyen, midesine birkaç lokma göndermekten başka gayesi olmayan, sefil bir adamken aynı noktadan Rabb'ine teslim olmuş, dava şuru kazanmış ve hedefleri olan bir adam olarak ayrılıyordum. Bana verdiği bu nimet için Allah'a binlerce kez şükrettim ve havaalanına doğru koşmaya başladım. Aksa'ya, beni bekleyen kardeşlerime koşuyordum.

Uçaktan indim, türlü prosedürlerden sonra Kudüs'e gittim ve Aksa'nın o altın sarısı kubbesini gördüm. Aksa'nın bahçesine koştum ve yere kapanıp toprağı öptüm. İşte haftalardır hasretini çektiğim yerdeydim. Vuslata ermiş bir aşık gibiydim. Sevinçten ağılıyordum. O sırada omuzumda bir el hissettim. Nur yüzlü bir amca eğilmiş elini bana uzatmıştı. Bir şeyler söyledi, söylediklerini tam olarak anlamasam da bana şefkatle yaklaştığını hissedebiliyordum. Adımı sordu. Gülümsedim ve "Adem" dedim.

"Benim adım Adem..." ■

TWİT KÜRSÜSÜ

SOSYAL MEDYA'DA KUDÜS

Furkan Soylu @furkansoylutr

Beklenmedik anda gelip sevindirecek manevi bir rızık bizi toparlar gibi. Şöyle bir umre ya da Kudüs seferi mesela..

Sevilay Yağmur @SAllyadua

Sözün özü hasretle doluyum, Kavuşuruz inşaAllah bir gün... Duam, sevdam #Kudüs...

Niksek @camoka15

Kudüs, Mescidi Aksa. .Her Müslümanın Allah yolunu buraya düşürsün...

Çelebi Güzelce @CelebiGuzelce

İnsanlığın yüz akı müslümanlara selam,
Meryem (a.s.) İffet yolunda Fatimalara yoldaş olanlara selam
Yüreğinde okyanus gibi merhamet taşıyan annelere selam
Eli nasırlı, alını terli işçiye selam
Fetih Suresinden doğan ordunun karargahında #Kudüs için hazırlanan gençlere selam...

Muhammed Demirci @mdemircimd

Keşke demeden zorunlu Mescid-i Aksa özgürlük çalışmasına katılabilirdiniz..

Nebevi Mesaj @nebevimesaj

Rasûlullah, şöyle buyurdu;
"Yalnız şu üç mescide (ibadet maksadıyla) yolculuk yapılır: Mescid-i Harâm, Mescid-i Nebî ve Mescid-i Aksâ." (Buhârî, Mescidü Mekke 1)

Genç Doku @gencdokudergi

Kim kaybedecek biliyor musunuz?
Mescid-i Aksa'yı hiç değilse tuttuğu futbol takımı kadar evinde sorun yapmayan kaybedecektir.
| Nureddin Yıldız

Prof. Dr. Ali Erbaş @DIBAliErbas

Kudüs sıradan bir toprak parçası değildir. Kudüs ve Mescid-i Aksa bize Peygamberimiz (s.a.s)'in emanetidir, emanete sahip çıkmak imanımızın gereğidir.

Ali YALÇIN @_aliyalcin_

Mescid-i Aksâ'yı gördüm düşümde,
Götür Müslümana selam diyordu,
Dayanamıyorum bu ayrılığa,
Kucaklasın beni İslâm diyordu.
[M.Akif İnan]
Zulme sessiz kalmayan,Mescid-i Aksa'ya sevdalı,Kudüs'e duyarlı gençlerimizi tebrik ediyorum.

Yahya Abuznaid @yahyazned

Mescid-i Aksa, Müslümanlara her zamankinden daha çok muhtaç, varız ya da değiliz! Yahudiler, Mescid-i Aksa'nın yıkımına ve sözde tapınaklarının inşasına hazırlık olarak Kudüs'ün kimliğini değiştirmek için kalabalıklarını hazırlıyor ve seferber ediyor!! Peki biz ne yapıyoruz ?!

@isachngr

Efendim bir söz var;
"Göz nereye bakar gönül oraya akar gönül nereye akar ayak oraya koşar."

🌱 Gözümüzü bir şehre sabitledik.

🌱 Etraf bulanık hedef net.

🌱 Aslında dünya şehir diyor biz 'dava' 'sevda' 'yar' diyoruz.
Hem kendisi hem çevresi mübarek. Kudüs,Mescid-i Aksa,Filistin!

#Kudüs

/mirasimiz

 humeyra.bblogs

Bir sabah gelecek kardan aydınlık 🌞

 layan_bwerat

أنا نبتهج بها، ورّما من يدري، تبتئس بنا.

 tugbacelik

Zeytin Dağı'ndaki Yahudilerin VIP mezarlığı. Buraya gömülmek için 22.500 ile 30.000 dolar arasında ödeme yapmanız gerekiyor. Yahudiler, bu bölgenin kıyamet gününde Sırât-ı Müstakim'in başlangıcı olduğuna inanmaları nedeniyle bu arazideki mezarlığa gömülmek istiyor. Bu yüzden İsrail'in dört bir yanından gelen Yahudiler, bu mezarlığa gömülmeyi tercih ediyor.

 ethemaltinsoy

Mescid-i Aksa'da gördüğüm en güzel yapılardan biri. Her köşesi muhteşem, her taşı birer sanat eseri olan Aksa'yı tüm müminler gezip görmeli.

 kutadtr

İmanımdan vazgeçmedikçe Kudüs'ten vazgeçmem.
| Nuri Pakdil

Siz de sosyal medyada yaptığınız Kudüs ve Mescid-i Aksa konulu paylaşımlarınızda bizi etiketleyebilir veya paylaşımlarınızı mail yoluyla bize gönderebilirsiniz.
sosyalmedya@mirasimiz.org.tr

10. ve 11.Y.Y. Diyarbakır'da hüküm sürmüş Arap hanedanı/ Toplama		Fransa plakası/ Bir nota		Filistin'de bir kent		Nikel simgesi/ Bangladeş Hac ve Ajansları Derneği kısaca		Kurtuluş/ Trenyolu		(Resim) Bir Memlûklü Sultanı tarafından Aksâ içerisinde yaptırılan sebil	
			Kudüste surların bir kapısı/ Sarfedilen beden ve kafa gücü							Avusturya plakası	
Akciğer E.D./ Hane				"Ohi" de denilen ağaç			Askeri Bir Birlik/ Alaylı halk şiiiri				
		Bir İl								Üzüm ağacı	
Divit				United Bank for Africa kısaca				Çizgi			
Dökme demir		Sus anlamında/ İnce olmayan				Bir harf			Antimon'un Simgesi/ Lakin		
											
Yemen'de yapılır bir nevi kumaş	Kubbet-üs (..) Kudüste Kutsal ibadet yeri								Kamer/ Bir nota		
										Birleşik Arap Emirlikleri kısaca	Erdemli Yiğit
Anadolu Ajansı kısaca/ Sevinç Belirten Ünlem											
		Geçer not/ Bir japon ismi		Mescid-i Aksa İmamlarından. Mohammed (..) El Abbasi/ Mesafe		Bayram/ İtikat			Bir Rumeli sözü/ Haya/ Sodyum simgesi		
Arjantin plakası/ (..) Çeşmesi Mescid-i Aksa'da bir çeşme			Bilen Bilgin					Rutubet/ Kudüs'te bir mescid (..) Mekki			
						Aşkın/ Genişlik				Rütbesiz asker	
(..)'ül Makdis) Kudüs'teki bir mescid	İlave		Türk dili kısaca		Arapça'da ben/ Duman kiri				Bir tür çuha/ Eski Sümer Su Tanrısı		
				Küçük Mağara			Mevki				Regresyon kat sayısı
Mescid-i Aksa'nın bulunduğu kutsal şehir						İnsansız hava aracı kısaca				Bor'un Simgesi	

BİR AYET

Kuşkusuz, Allah katında din İslâm'dır. Kitap verilenler, ancak kendilerine ilim geldikten sonradır ki, aralarındaki hak tanımazlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler bilmelidirler ki Allah'ın hesabı çok çabuktur. (Âl-i İmrân, 19)

BİR HADİS

Allah kimin için hayır dilerse onu dinde fakîh (âlim) kılar. Ben yalnızca taksim eden bir kişiyim, veren Allah'tır. Allah'ın emri gelinceye (kıyamet kopuncaya) kadar bu ümmet Allah'ın emri üzere kalacak, muhalefet edenler onlara zarar veremeyeceklerdir."

(Buhari, Farzu'l-Humus 7, İlm 13, İ'tisam 10; Müslim, İmaret 98, Zekat 98.100)

GÜCÜMÜZ KARDEŞLİĞİMİZ

Deprem Bölgesi

♥ **Konteyner**

♥ **Kumanya**

♥ **Hijyen Seti**

Kudüs/Mescid-i Aksâ

İftar ♥

Kumanya ♥

Bayramlık ♥

KUMANYA YAZ
5772 YE GÖNDER

MİRASIMIZ
KUDÜS DERNEĞİ

ZEKAT-FİTRE
ve diğer bağışlarınız için:

mirasimiz.org.tr

0212 524 01 01